

DE VNITATE
ECCLESIAE
BRITANNICAE
MEDITATIONES SACRAE

J. SECBALDI FABRICI
S. Theologiz Doctoris, Professoris Hei-
delbergensis, Com. Pal.

OXONIÆ,
Excudebat Hen. Hall. Academiæ Typographus Im-
penfis Ric. Davis. M. DC. LXXVII.

730089

AUGUSTISSIMO
MONARCHÆ
CAROLO SECUNDO
MAGNÆ BRITANNIÆ FRANCIAE
ET HIBERNIAE REGI
FIDEI DEFENSORI.
POST DIVUM LUCIUM BRITANNICUM,
PRIMUM SUB CHRISTI NUMINE
REGEM
DEI OPTIMI VICARIO.

DIVI CONSTANTINI MAGNI
PRIMI CÆSARUM OMNIUM QUI
SUB COELESTI MONARCHA CHRISTIANUM
TENUERE IMPERIUM
SUCCESSORI BRITANNICO.

IMPERII REGNORUM PRINCIPATIUM
EUROPÆORUM
PACATORI PUBLICITUS DELECTO.

REGUM CLEMENTISSIMO POTENTISSIMO
SERENISSIMO.

ECCLESIAE BRITANNICÆ ATQUE IN EA
UNITATIS SACRÆ INSTAURATORI
CONSERVATORI PIO FELICI.

HAS DE EADEM MEDITATIONES
OBSEQUIOSISSIMO CULTU

D. C. Q.

J. SEOBALDUS FABRICIUS.

730089

Syllabus eorum, quæ in Tra- ctatu hoc Theologico conti- nentur.

<i>Meditationum de Unitate Ecclesiæ Britannicæ</i>	
<i>Proœmium.</i>	pag. 1.
<i>Meditatio prima. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>Natura.</i>	pag. 30.
<i>Meditatio secunda. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>gradus eminens.</i>	pag. 41.
<i>Meditatio tertia. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>promotores.</i>	pag. 44.
<i>Meditatio quarta. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>vinculum, Conformatio cum Universa Chri- stianitate.</i>	pag. 50.
<i>Meditatio quinta. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>consensus cum ratione & naturâ</i>	pag. 54.
<i>Meditatio Sexta. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>consensus cum Politia.</i>	pag. 60.
<i>Meditatio septima. Unitatis sacræ Britannicæ</i>	
<i>constitutio separatos ad unionē ducens.</i>	pag. 62.
<i>Meditatio octava. Uni Ecclesiæ Britannicæ</i>	
<i>Uniendæ partes amotæ.</i>	pag. 78.

IRENICI PAULINI EXEGESIS:
In Epist. ad Ephes. cap. 4. 1, 2, 3. 4, 5, 6. pag. 106.

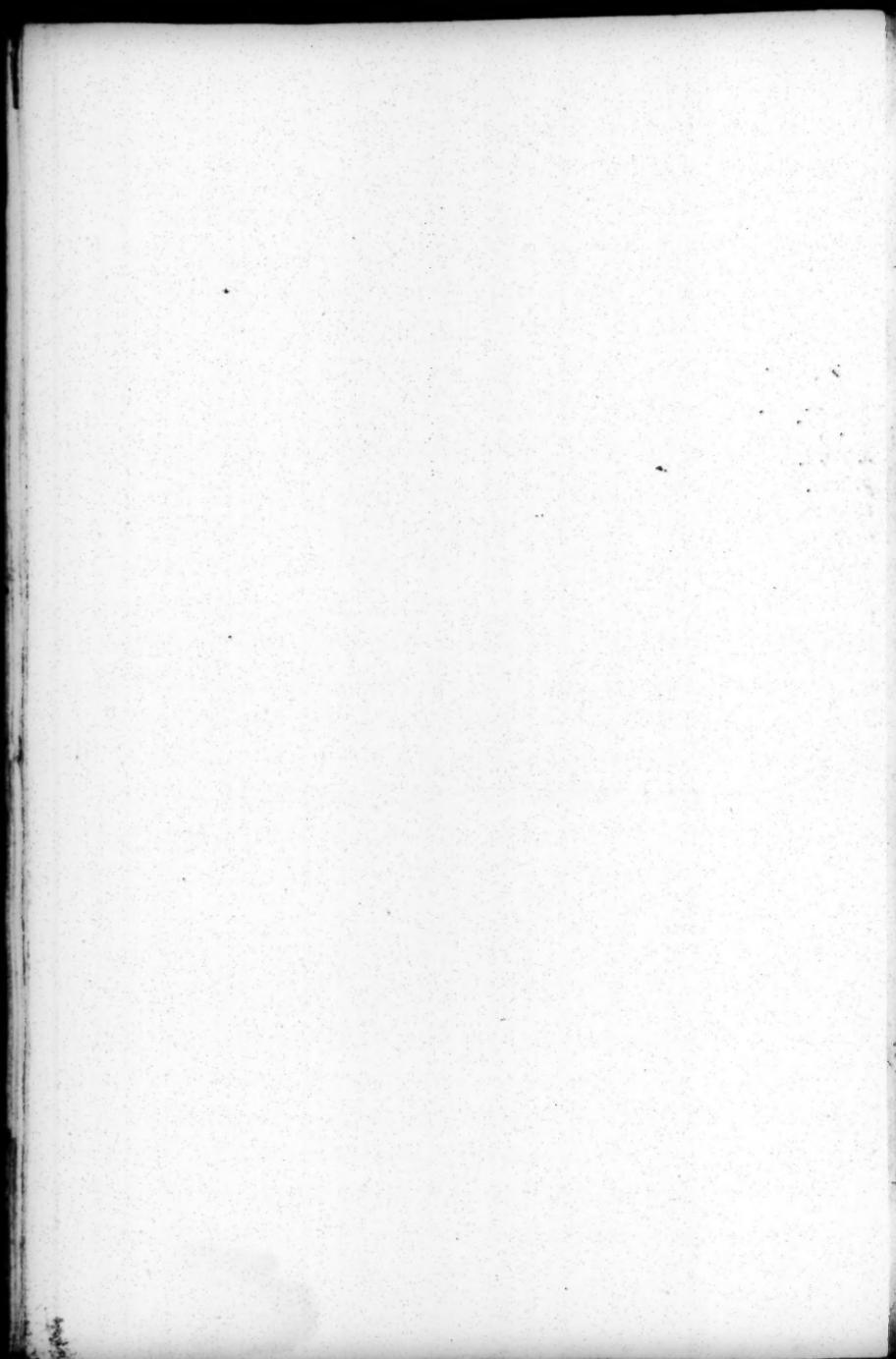
Medi.

- Meditatio nona. *CORPUS UNUM* pag. 122.
Meditatio decima. *Unitas Ecclesiæ ceu Corporis unius.* pag. 134.
Meditatio undecima. *Unitas Ecclesiæ Universalis, ceu unius corporis in cœlo & terrâ, in se, & cum Christo Capite.* pag. 138.
Meditatio duodecima. *Unitas Ecclesiæ, ceu unius Corporis in terrâ cum Ecclesiâ in cœlo.* pag. 139.
Meditatio decima tertia. *Unitas Ecclesiæ in terrâ, ceu Unius Corporis cum capite CHRISTO.* pag. 141.
Meditatio decima quarta. *Unitas Ecclesiæ ceu Unius corporis in Terrâ, cum membris suis majoribus, nimirum Ecclesiis particularibus, in eâdem comprehensis.* pag. 144.
Meditatio decima quinta. *Unitas Ecclesiæ Britannicæ cum seipso, sive etibus publicis in Triplici Regno, per fidei & gubernaminis Unitatem, ut insigne reliquisque Ecclesiis conforme membrum maneat IN CORPORE UNO.* pag. 150.
Meditatio decima sexta. *Unitas Ecclesiæ Britannicæ cum Ecclesiâ Universâ, quâ cum constituit UNUM CORPUS.* pag. 160.

2.
or-
4.
ni-
d,
8.
ceu
in
39.
e in
RI-
41.
esfia
bris
ula-
44.
cle-
ibus
gu-
que
IN
50.
lesfia
cum
160.

E R R A T A

COrrige passim puncta ad pag. 16. pag. 5. lin. 25. lege
quæ. p. 7. l. 11. l. sine p. 12. l. 11. l. ferentur. a p. 32.
ad p. 65. transponitur Titus ad summam paginæ. p. 38. l.
14. l. dissidia. p. 61. l. 12. l. Aëriani, ib. l. 25. Aërianæ. p. 65.
l. 16. l. potestate. p. 69. l. 11. l. Britannias. p. 91. l. 4. l. Ecclesiæ.
p. 92. l. 7. l. fecerit p. 93. l. 18. l. ignoscant. p. 100. l. 19. l. perceptio-
nem. p. 102. l. 6. l. incertus. p. 108. l. 23. deelt infirmus. p. 114. l. 1.
deleDei p. 116. l. 6. l. induimini. ibidem l. 23. l. segregat te. ibidem.
l. 25. l. obaudi. p. 121. l. 1. dele fideles. p. 125. l. 18. l. ecqua. p. 126.
l. 26. l. habebat. p. 129. l. 3. l. scriberentur. p. 132. l. 8. l.
f. hemata. p. 134. l. 9. l. haurientes. p. 135. l. ult. l. cuique.
p. 136. l. 17. l. unit. p. 139. l. 5. l. glorificati. p. 140. l. 1. l.
ascensu. p. 143. l. 11. l. separare. p. 174. l. 25. l. redeundum.
p. 187. l. 6. l. Religionis. p. 188. l. 12. l. os.

I. SEOBALDI FABRICI D.

MEDITATIONUM
DE UNITATE ECCLESIAE
BRITANNICÆ
PROOEMIUM.

I.

UANTÆ rerum mutationes è dissidiis circa sacra fuerint exortæ, lamentabili voce totus proclamat *Orbis Christianas*. Qui Conditoris suo Principi Pacis adversans, intestinum Bellum atque Domesticum contra seipsum excitat ; neque Sospitatoris sui ad Patrem cœlestem abeuntis, mandato Charitatis novissimo ullatenùs obtemperat. Ut si vel Mahumeda-nus arrepto lumine Evangelii propriusque admoto, Christianum orbem perlustret, rari-simos in eo sit visurus , qui genuinâ fide-lium atque obsequentium notâ insignes ; mandata Principis sui cœlestis servare , adeoque se *Orbis Christiani Cives* esse veros comprobent. Unde non mirum ~~videt~~ nunc

B

esse

esse Turcas, Ecclesiae Christianae, se à se ipsa divellenti, atque in diversas abeunti partes; quod Babylonii fuerunt olim Ecclesiae Judaicæ, per Jeiroboam scissuram, & quod eidem, tandem Populus Romanus per, sectarum dissidia divulsæ, atque in seipsam levienti.

II. Vix respirasse nobis contigit à tricennario bello, & *Christianissimi dicti, Catholiconum nomine tumores*, hostilibus nunc infestant, premuntque armis, à quibus & ipsi premuntur: Iterumque Germania tota fit Martius Campus; in quo eodem, certequin ab utrisque ipsis se junci; & de veritate nudâ *Protestantes, semetipso*s, in istorum partes vocati, debellant. Fratresque Evangelici mutuas faciunt strages, atque in propria sua viscera gladios trudunt; inferuntque cædes, famem, vastitatem; omne calamitatum genus, ipsam denique *Orbi Christiano* interencionem; Hi ipsi qui ejusdem Cives.

III. Ego virgulâ Divinâ, per ignes & gladios in hunc Orbem Britannicum, à transmarino illo divisum; deductus dicam, an improvisum subtractus: mitigato nonnihil horrore, quém sanguis ignisque Patriam inundans,

undans, incusserat, reversus ad me tandem,
hanc mecum rationem inii.

IV. Bone Deus ! An hi Christiani sunt ?
qui in altero illo Orbe, tam truculenter in
semetipos s̄aviant. Nuncquid illorum Dux,
qui Corpore licet absens, spiritu tamen
præsens, ceu perpetuus Stator, omnia vi-
derque auditque, arcano suo affatu; de Pa-
ce Christianâ perniciose fractâ, male con-
scium ipsorum animum percellit, repre-
hendit ? QUID ME PERSEQUERIS ?

V. His ipsis verbis è ferociente Lupo in
ovem cæteroquin transmutatus Gentium
Apostolus, si Horum posteros, Germanos
inquam Gallosve modernos inviseret ; ar-
maturam Dei inter ipsis quæsiāns ; neque
inveniens galeam salutis, gladiumve spiri-
tūs, Preces, atque in timore Dei perseve-
rantium excubias ; sed horum omnium vice,
rapinas, latrocinia, urbium, pagorum, do-
mumque sacrarum, sive rudera sive busta ;
mutuas cædes, innocentium deprædationes,
exilia , funera , numquid exclamaret? AN-
NE CHRISTUM SIC DIDICISTIS?

VI. Hæc mecum attentiū pensitans,
commode incido in orbis Britannici inco-
lam. Qui cùm in vultu meo tristitia, atque

in amictu peregrinitatis legisset non fallen-
tes notas ; multa rogitat. Tandem querimo-
niam meam orinem largissime in ipsius effun-
do sinum ; levaminis non nihil sentiens, dum
alium molestæ ægritudinis participem fa-
cio. At ille vicem mili præstiterus , An-
glorum Scotorum Hibernorum bella, cædes,
fusæra longo deducit ordine, atque illa ip-
sa, è dissidio eorum, qui eidem Evangelio no-
men dederunt duxisse originem , non sine
ingenti meo stupore contendit. Adeò ut
mihi mirabundo , in eundem, vel priori
quem reliqueram, similimum orbem , dela-
tus fuerim visus.

VII. Resumto tandem animo. Illa in-
quam, est humani Generis infelicitas, ut
Habendi Desiderium multos transversum a-
bripiat ; unde contentiones suboriuntur,
sed à Judicibus mox diuimendæ. Verum
ut *Evangelium Pacis* cum Deo, Pacis cum
hominibus , origo sit Bellorum , profusæ
que sanguinis id certe horrendum !

VIII. Nunc sacri , imò sacerrimi Belli
Authores intelligo illos , cum primis esse ;
qui utrinque profitentur , retinere se cum
CHRISTO salutiferam conjunctionem. At-
qui his ipsis mandat Facem , Princeps ille
Pacis ,

Pacis , sub intermissione pænæ, pacifragos æternum mansuræ. Sanè nefas disun-
gi , quos eodem foedere conjunxit Deus.

IX. At fuerint fortè dissidentibus Bri-
tannis infensi prorsusque Capitales Qui-
dam hostes, qui in mutuas contentiones, eo-
rum animant imprudentiam ? Nam & mihi
occursavere, qui optimos intimosque inter,
dissensionum spargebant semina , ut ex u-
triusque damnis, peculiae sibi facerent
commodum.

X. alter alterius dicta factave seculis for-
san explicuerit ? namque & hinc discordia
facile succrescit ; atque ex non observatâ
probè , perceptaque alterius mente sensi-
busque imis; schismatum subnascitur infelix
Loligo.

XI. Sic utrique Augustani Fratres trans-
marini, prorsus idem se credere adseve-
rant, quod Majores ipsorum coram Impe-
ratore suo, ante seculum sunt professi,
literas, apicesqùe omnes utrinque admit-
tunt, & tamen Cadmæi manent fratres,
dum sensu in nonnullis discrepant. Adeò
ut pars ferocior , illam quæ blandulè fra-
ternitatem concupiscit, ad Philadelphiam
toties expeditam necdum admittat. Quod in
præcipuis

præcipuis ut ferunt capitibus, mente sen-
fuque à se invicem discrepent, verbis licet
eadem pronuncient. At faciunt hoc ri-
gidi illi, Conditionis humanæ parum me-
mores, siquidem de rebus divinis saluta-
riter credendis sufficit idem revera, & ex-
mente verbis consentiente, sinè animi fi-
ctione, aut dictionis fuso proloqui. At cùm
Mysteria, ob intellectus humani majorem
minoremve imbecillitatem; rerumque di-
vinarum splendorem, in Scripturâ Sacrâ,
non secùs atque in speculo videamus; in
quod aliorum visivi radii acutius, ali-
orum obtusius feruntur: ecquis Conceptu-
um de divinis confessionem eandem pror-
fus, à quibusvis vel exegerit, vel sperave-
rit?

Simile forsan contingit Britannis? siqui-
quidem inter eos dissensiones subortas in-
nisiò Amice! humani aliquid eos pati in
animum meum facile induco.

XII. Hîc amarum subridens meus Ille.
Quin tu hospes omnino, penitusque igna-
tus rerum nostratum.

An nescis Britannos istos, de quibus lo-
qui occuperam, divulos ab Ecclesiâ Nati-
onis publicâ, eandem cum illâ Christi do-
ctrinam

arinam profiteri, de rebus divinis non lo-
qui solum sed & sentire idem. Quod si scri-
pta utrorumque de Capitibus doctrinæ,
aut Virtutum exercitio agentia pervolvas,
eodem utique ingenio asseveraveris con-
cepta. Tanti vero faciunt Transmarini il-
li cui, horum omnium quocunque tandem
partium nomine sint distincti libros: vel
ob sermonis elegantiam, vel sensuum pro-
funditatem vel concinnam rerum seriem,
vel hæc omnia simul; ut sint discriminé utros-
que versent, suasque conciones ad eorum-
dem exemplar conforment; qui tamen in
hæc regione nostrâ sibi minime sunt confor-
mnes.

XIII. Paucis accipe! Dogmata sunt no-
bis eadem. Verba, sensusque prorsus iidem.
Sumus Evangelici omnes; neque de Ar-
ticulorum Duodecim Apostolicorum, neque
Triginta novem Anglicorum veritate, inter
nos lis ulla. Præterea verbum Dei non di-
versum. Quin & Sacra menta eadem.

VIII. Quæsiverint Protestantes atque
illi quidem utriusque factionis Transmarini.
Ecquid igitur disceptant Britanni?
Nimirum Ritus quidam, non placent om-
nibus, nec gubernandæ Ecclesiæ modus. Hæc
summa

summa dissidii mutui , & ut verum fateari
excitatur illud foveaturque à Concionatori-
bus , qui receptis Ritibus refragantur ; &
Gubernamini consueto : ut Genevæ novi-
tus inventum substituant , idque magno
communiq; faciunt nostrum omnium Dam-
no. Ex Odiis enim illis semel , religiose
dicam , an irreligiose Conceptis ; popula-
rium iræ , cædes , bella : tandem extime-
scenda felicitatis sub Uno Rege in eodem
regno , per intestinam divulsionem , (quam
Clementissimus avertat Deus) deploranda
subversio.

XV. *Ad hæc ego.* Nunquid ista quæ com-
memoras in Vulgus nota ? Nota , *infit* ,
Verum Notitiæ de Damnis è schismate o-
riundis,ò Utinam jungeremus *Unionis studi-um* ; & ad praxin revocaremus , quod u-
trinque (& de *Facilitate Pacis* factrosanctæ ;
& *Necessitate* , ad quam cælum ipsum , quod
petimus vocat ; & *Commodis* , quæ Terra
quam incolimus ostentat ; satis abundè per-
spectum habemus. Verum quilibet no-
strum vult immobilis esse Deus Terminus ,
cedere nescius , meliora licet persuasuro.

XVI. Lethalis hic est pestiferque Anglo-
rum Scotorumque dissensus , eo tetrico ,
quod

quòd in doctrinarum divortio non constitutus, ob externa quædam, paucos putaritus; & antiquissimam gubernandæ Ecclesiæ formam, irrepsit, atque adeò nonnullorum occupavit animos; ut illam sesquimille annis in toto Christianorum orbe sanctè constanterque servatam contemnere ausint; privatas communionis mensas adversus Eucharistie publicam, & congregations separatas novellas, adversus antiquissimam & communem toti Regno, statuant.

XVII. Si Regulam Summi Regis nostri spectemus Divinam, Ecclesiæ suæ eidemque Unidatam, non absconditæ, non latenti, sed publicæ, sed montis ad instar Sionæ conspicuæ; UNA LEX EST, CHARITATIS cui astricti nos omnes, & illa quidem re-apæc publica. Nam ut Fides, & mystica ista fidelium, ceu membrorum cum CHRISTO Capite unio, soli Deo, scrutatori cordium sit visibilis, vult tamen idem ut Fidei professio, sit publica, fideique patescat Fructus: qui est, UNIO, Communioque sacra: tam conspicua, evidensque ut Gentiles, eos internoscerent signo itidem publico, quod per Epiphonema illud ostendere sunt soliti. Quomodo AMANT SE!

XVIII. Atque utut externæ hujus conspi-
cuæque omnibus Christianæ UNIONIS Con-
stitutio , Synceritas nimirum, soli iterum
pateat Deo ; Unio tamen Communioque
fidelium , in eâdem societate sacrâ , sive
Ecclesiâ Dei (Britanicâ , quæ vera , quæ
supra Christum solum fundata , lege insu-
per regni quibusvis incolis aperta , mon-
strataque cognoscitur) ut evidens sit atque
conspicua ; tam necesse est , quâm necesse
atque salutare , Deo , & Christo Domino
fidei præstare obsequium.

XIX. Siquidem mysticæ Ecclesiæ mem-
brum Deo soli notum , Ecclesiæ certæ , ho-
minibus conspicuæ , ut membrum simul sit
omnino necesse est . Cùm qui animâ in Ec-
clesiâ est , idem & Corpore , qui mente ,
professione etiam , ut è militante visibili in
triumphantem , visione Dei sanctorumque
illustrem transferatur . Nec stante ordina-
tione divinâ , extra Ecclesiam legitimè con-
stitutam atque evidenter Salus ! Quod si
propius rem ipsam introspiciamus , Ecclesia
invicibilis existere in terrâ nequit . Est enim ,
societas in quâ Christus prædicatur , Sacra-
menta usurpantur , Disciplina atque ordo
juxta leges sacras decenter viget . In talem
socieatem

societatem intropiciens Deus; corda hominum distinguit, atque omniscientiam suam Christianos, in societate conspicuam veros, a fictitiis discriminat.

Membra interim mystici Corporis, Fideles nimirum veri, non a Societate divelluntur, sed in eadem revera existunt manentque, quo adusque triumphanti Societati, quae in celis est aggregentur.

XX. Hac atque alia, contradictione etiam supercilie severius aliquanto pronunciabat Anglus. Cui me familiarius, sinceritate animi perspectam socians, cordatus non nihil ista regero.

Indubium certe, Viatorum optime! Nihil trino illi Regno salubrius, pace sacra firmiter stabilitam, seros usque ad posteros perennaturam: Nec me puto nocere ulli, si Communis Patriae, Mundi hujus, atque orbis Christiani peculiaris simul civis, desideria mea votaque tuis conjungam. Quod si quis forte curiosior sermones nostros inaudiat, pacis saltrem amatores agnoscat, & si nobiscum sapere incipiat, salutarem concipiens sententiam. Sin respuat, Pacis tamen filios, nos, amabit suavissimus Pacis Princeps, & redibit illa, quam exoptamus

mus, atque redundabit in nosipso.

XXI. Verum hoc est illud, quod me anxium tenet, nos dum de pace agimus adversam habituros utramque partem, si quid forte horum resciscant. Nam qui haecenüs de Gubernatione Ecclesiasticâ, ritibusque externis; vel stabiendi atque retinendi, vel amovendis & subvertendis, libros amplios forte, & grandia scripsere volumina, sique ore calamoque, in diversas partes Britannicum diviserunt orbem, uno in nos fentur impetu. Nostri, qui exceptus fuerit ille Niloticis extractus aquis, Israelitarum pacificator.

XXII. Quin imprudentes nos, qui magni nostri Doctoris, atque Prophetæ vaticinium irritum reddi posse speramus, quô dissensiones cerio futuras prænunciat.

Num, qualen: Apostoli, spiritu cælitùs afflati, pertinacibus gravissimè irati, Unionem; in omnium animis efficere nequibant, moliamur? desideriis nostris, pie quidem, sed supra vires abrepti.

XXIII. Ad quæ ille! Vaticinium, non quid placeat Sospitatori, sed, quid abominetur exprimit: nec o aculum istud veritatis Verbum esse definet, Unitatis felicitate Britannis

tannis partâ. Licet enim in Sacrorum Ordine ac Decoro, adinstar Danorum Suecorumque conjunctissimi hēc terrarum foremus; satis superque hæresium Schismatumque, vel in Germaniâ tūā permaneret.

Apostoli verò acerrimè reprehendebant, vitabantque ceu Ecclesiæ perniciem extremam, Discidium. Unde maluit Paulus, omnibus omnia fieri, gentibus Judæisque, salutem quærens plurimum, ut juxta aliam Christi Prophetiam; ex utrâque gente, unum fieret Ovile, Ecclesia Una.

XXIII. *Tum ego.* Præterea est aliud quod me torquet. Longè utique facilior videtur Unio, plebis dissentientis quoad dogmata; quam externam rituum aut gubernaminis formam, respicientis. Siquidem populus, ea quæ in sensus incurrit; studio pertinaci vel adamat vel aversatur, religionis non rimari solet interiora. Quòd si quis vel gravitate pollens; vel cognatione, aut amicitiâ iis qui in plebe antestant junctus; non nullis persuaserit, hos vel illos ritus, regendive modos, vestitum aut simile quid, evanidum esse; conceperintque plures opinionem de illis non observandis, hanc ipsissimam religionem esse præfæctè censem, aut ejus potissi-

potissimam partem. Ritus alios, moresque & disciplinam, ceu irreligiosam, ridere, vilipendere, & tantum non execrari. Quicquid interea de dogmatibus fiat.

XXV. Dicas iis, Quid malum ! Ob extera quædam, ipsius Ecclesiæ Unionem discindere? atque illam ob formam gubernandi deserere vobis liceat? Circumspicite quaquaversum Protestantium cætus. Helvetiæ Republicæ per Antistites suos perpetuos, iisque subordinatos Pastores, & Diaconos concionantes, in sacris diriguntur, more utique ad antiquitatem reflexo, non novello Sabaudico! Ineassum ingeres. Omnia regna Protestantium, excepto nullo, suos habent Episcopos ! frustrà habeberis, Quin dicas. severiores illi Lutherisæquæ, quibuscum Calvinum amplexi, tam in Galliâ quam Germaniâ Unionem intimam dictis factis concupiscunt; inter sacra utique, genua flectunt, in baptismo signationem crucis adhibent, adultiores ab Episcopo vel Antistite confirmantur, quin et panem azymum adhibent, organis Pneumaticis in totâ Germaniâ sine discrimine templa resonant. Nihil agis ! Semel aversæ plebi ejusque Ducibus Declamatoribus, religio est, quam

alii superstitionem nuncupant : & hæc illis est supersticio , quæ Prudentioribus non quidem cultus , Veruntamen Decus est atque ornamentum . Difforme semel abductæ plebi est , quod ab omnibus non-Romanen- sibus Christianis in Asiâ , Africâ Europâ , rationi , antiquitati , ordini tandem atque Decoro sacro prorsus conforme , judicatur .

XXVI. Atque idest quod cogitata nostra pacifica interturbare posset , atque animo penitus eximere ; Judicium vulgi ex affectu & opinione rerum externarum oriundum . quod Fræcones palpatores , Plebi contra rationem , ipsumque Christi institutum , & Ecclesiæ leges tribuunt . Adeò ut non mirer paucissimos esse , qui Negotia Pacis in pectore volent .

XXVII. Unum supereft , quod me in Studio Unionis sacræ obfirmat , Hortamen , Solamen unum , quod diuturnus mihi suggerit rerum sacrarum usus . Reformatorum scriptis Irenicis intra viginti & quod excurrit annos , non parum permoti fuere in Germaniâ , Principes , Eruditi , plebs ipsa ; ut religionis obtentu , non adeò exosos nunc habeant , nec scriptis Eristicis ut antè laceffant , aut in Cathedris vituperent , tra-

traducant, calumnientur, se invicem Concionatores. Atque Auditores ipsos, in mutuo obtutu hærentes, miratio subit: quod sese non ut antè, intestino prosequantur odio.

XXVIII. Quòd si in Germaniâ post anthemata integro seculo è pulpitis, prælisque, mutuò vibrata; imò si in Germaniâ, quæ per tot capita, Regulosque, quot provinciæ numerantur gubernari solet; Irenicæ tamen Dissertationes, Scriptionesque, benedicente cælitùs, supremo Pacis Principe tantum effecere; ut priores animorum æstus plurimùm sint sedati, quid non sperandum de Felicitate successuque Pacis sanctæ, in orbe Britannico; sub Monarchâ, Tripli Regno divinitùs reddito, Pio, Augusto & quod in eo sanctissimum verè Pacifico?

XXIX. Tota equidem Britannia cum Insulis adjacentibus, Unum quoddam Corpus est. O utinam idem divinus, qui Pacis est spiritus, animaret totum! Unitatem si tollas, quod hostes triplicis Regni, magno equidem mercentur; ingens illa Compagies dissolvitur tandem, non subsistit. Natura quævis docet Corporis animæque unionem ut curet, sollicitaque à sejuncione

junctione præservet. Atque eadem illa pro-
vida humani Generis mater, Britannorum
quemvis inciter, instiget, ut vires intendat
omnes, quo Universum hoc civile Corpus,
trinis Regnorum Partibus eximiis constans,
Religiose Unionis, sanctæque Charitatis
spiritu, qui Pacis est, conservetur, aug-
mentum majus, perfectionisque suæ Com-
plementum nanciscatur.

XXX. Fratum, Consanguineorumque &
& Affinium quivis paulò prudentius in eo
totus est, ut communis eorum familia, con-
fensu animorum mutuo conservetur, ut
quos Natura colligavit, eosdem Pacis sa-
cræ vinculum fortius constringat. Sic sta-
bilem firmamque sibi spondent domum, &
verè.

Non absimilis Magnæ Britanniæ ratio. Va-
stissima Domus est, sed in Unitate statumi-
nanda, *interiori sacrâ, civili extrinsecâ*.

XXXI. *Unitas verò sacra* Britannorum
jam tūm Fidem unam, eundem Deum, Bap-
tisma unum profitentium; porrò in Uni-
formitate ordinis, sive gubernationis per tot
seculorum decursus perennantis, nec cor-
rupticibus scissionibus atque Catastrophi-
obnoxia, consistit.

Nemo ab Ecclesiâ Christianâ, cœu unicâ
Dei domo, tam alienus inter Britannos esse
videtur, ut unionis omnium Christi Eccle-
siarum, desiderio non teneatur; atque ex-
optet, ut Occidens, Oriensque, Auster, &
Aquilo, Uniformis sit in cultu Dei; ut Ec-
clesiâ, jam nunc in terra, cœlum esse incipi-
at, ubi Viator illa Christi verba cum gau-
dio resonet. *In domo patris mei, habitati-
ones multæ.*

XXXII. Quare desideret jam nunc, &
quantum in se est procuret Domui divinæ
pacem, qui Domini adventum ~~erectio~~ ex-
pectat Capite. Quicquid sincera Charitas
Unitati conservandæ exigit, sollicitus quam-
diu hîc est præstet, probè conscius, juxta
Charitatis leges, mortalium quosvis Judici-
um Domini subiuros. Hunc qui latus ex-
pectat, qui amore in illum fertur, cum
eodem idem desideret. **UT OMNIA
SINT UNUM, SICUT IPSE.**

XXXIII. Certè si communem Anglorum
Scotorumque indolem spætemus, optima
quæque nobis polliceri videatur Genius Bri-
tanicus. Ille relictus sibi, nec Sabaudico,
contentioso, novaturiente, prorsusque hy-
perephano circumductus, Regalis est, non
per

per Optimates, qui facile ob spiritum Nobilitatem in seipso insurgunt, mutuoque impugnant.) Nec per Populum (qui ob spiritum Mobilitatem in unum Regiminis æ qualis Corpus, cœi regiè gubernari assuetus, coalescere nequit) sed per Reges, sibi divinitus continuâ successione datos, juxta publicas leges, more Majorum duci vult atque regi. Id quod Lux Veritatis, è gestis Britannicis Civilem illustrans prudentiam, abundè demonstrat.

XXXIV. Regna verò Christianorum, eam gubernandæ Ecclesiæ formam cum doctrinâ sui Salvatoris, inde à tempore Constantini Britannici, Cæsaris Religione atque Imperio Magni, adhæc usque tempora, nutu prorsis divino Conservarunt. Èa ipsâ quâ Israeliticâ; sub Mose, Josuâ, reliquisque Dicibus, inde Regibus, gubernabatur.

XXXV. Atque ipsa primitiva Ecclesia, sub gentilibus Imperatoribus, gubernatores sacros habebat singulos, perpetuos, à Christo constitutos, eosque Antistitum singulorum subsequentium antesignanos.

XXXVI. Ipsis Profanorum animis obversetur Gentilitas, quæ naturæ solius dictamiae ad religionem aliquam, & Venerationem Numinis

minis ducta, simul inducta fuit, ad singulare Antistitium, & sub illo sacerdotum ordinem, in sacrorum directione praeficiendum. Ægyptii naturæ arcana rimantes, Græci legum, Romani potentiae dilatandi atque Imperii ampliandi studiosissimi, sapientes omnes, & fortes, & felices, per Antistitem eique subordinatos majores, minoresve Sacerdotes, quoad sacra Constantissimè regabantur.

XXXVII. Ad nos ipsos vero ut revertar idem ille Genius Britannicus, ad consuetudinem legesque regni proprias sponte suâ fertur, earumque sanctitate sic dicitur, ut religioni habeat, vel minimum inolite consuetudini aut sanctæ legi derogare. Adeò mirum videtur, Monstrosaque novationis indicina, reperiri inter Britannos, qui peregrinis legibus subjectos malint, atque aliunde adscititiis, quam propriis & antiquissimis, atque intimè cum salute regni connexis.

XXXVIII. Verùm spes non tenuis superest fortissimos Britones illos, qui se paucorum suasione ab Ecclesiâ se junxerunt, animosque suos peregrinis subjecere legibus, ad se tandem reversuros, exemplo Majorum qui

qui transmarinas Leges in Italiam remiserunt, conservatis suis propriis, antiquis Britannicis, atque extra controversiam Christianis; novas illas & exoticas, Ecclesiis Protestantium propè omnibus exosas, in Sabaudiam Authoribus suis transmarinis, sanctissimæ Unitatis amore tactos, piè prudenterque remissuros.

XXXIX. Unitatisvero istius sacrosanctæ amor in Ecclesiam Nationalem, quæ tam suaviter conspirat, cum Ecclesiâ Universali, sive dogmata spectemus, sive ritus, & gubernandi formæ, singulis cordi præprimis esse debet, susq; deque habito prejudicio quovis. Idq; exemplo Optimorum Totius Ecclesiæ doctorum.

XXXX. Fuerunt quandoque circa disciplinam, et ritus, atque dogmata, non parvæ concertationes inter illos. Vicit tamen Pax Christi in eorum cordibus, ut in tali discrepanciâ nullum discordiæ, Schismatisve malum suboriretur.

Id quod Augustinus in Cypriano laudat, qui dum Stephanus Romanus, cæterique cum ipso propè omnes non iterato Baptis- mate hæreticos, in sinum Ecclesiæ recipie- rent, atque Anathematibus ferirent, incle-

mentius dicam an imprudentius, eos qui
buscum Beatus Martyr faciebat, hic ipse
Patientia & Charitate insuperabili separa-
tionem evitavit, nobisque imitandi sanctis-
simum reliquit exemplum. Nimirum qui
communionis sanctorum vinculum, Eccle-
siamque negligebat, cuius membrum debe-
bat esse, à Sanctis Patribus, fidei habeba-
tur abnegator, non secus ac qui reliquos
Christiani symboli articulos negaret.

XXXI. Atque illi ipsi Reformationis
Authores primi, & qui horum vestigia se-
quuntur Conservatores moderni, de vita-
dā Ecclesiae scissurā, vel eādem prorsus tol-
lendā, cum primis, enixéque laborabant,

Lutherus ajebat nolle se Helvetiis de a-
amicibili Unione Marpurg. sollicitis, hanc
laudem concedere, quod pacis Concordi-
æque studiosiores, quam Ipsus, essent. Gau-
debat idem renovatam Unionem, & ut dex-
tra fidesque mutuo jungeretur necessarium
censebat. En voluntatem! Licet illa, quo-
rundam interveniente Invidiâ, effectum
placitum non fuerit sortita.

XXXII. Bucerus cum aliis Theologis
urgebat omnino Unionem plenariam, ast
non obtentam inter Germanos: impetratam
vero

verò à Poloniis *Sandomiriæ* novimus, ubi dissentientes Conveniebant, atque eosque stabiliebant Unionem, ut nullo quoad dogmata discrimine facto, prædicati verbi, sacramentorumque usum, utriusque generis Protestantibus, communem fecerint. Quod idem *Galli* egerunt, qui non solùm votis suis prosecuti sunt, Unionis inter Protestantes tantopere expetitum opus (diemque beatissimum censuerunt illum, quo Fratres in una eademque Hierusalem extinctis odiis, dextris animisque Conjunctis habitantes intueri detur) sed votis suis addiderunt reapse efficaciam, in synodo generali Carentonæ habitâ, Anno 1631. decreto his verbis promulgato (a).

XXXII. “Quando Augustanæ Confessionis Ecclesiæ cum cæteris reformatis, in omnibus veræ religionis Principiis, arti- culisque fundamentalibus conveniunt, cul- tumq; exercent purum, ab omni Idolatriæ & superstitionis labe, siquisint illius Professionis homines, qui cum Charitatis & lenitatis spiritu, sacros Ecclesiarum nostrarum cætus frequentent, earumque

(a) *De pace Ecclesiastica sentent. Pastor. Eccl. Gallic. pag. 91. et 79.*

"Communionem expertant, iis sine ullâ
 "abjuratione præviâ, liberum esto ad san-
 "ctam Christi mensam nobiscum accedere,
 "Matrimonia cum nostræ Confessionis fœ-
 "minis contrahere, & infantes baptismô
 "tingendos de more offerre, atque suscipe-
 "re, dum nostris synedriis in hoc ultimo
 "casu spondent, se Infantes quos de sacro
 "lavacro susceperint, neque directè un-
 "quam neque indirectè adversus eam,
 "quam nostræ Ecclesiæ credunt, atque
 "profitentur doctrinam, sollicitaturos, sed
 "ea duntaxat fidei Capita edocuros, de
 "quibus inter nostras ipsorumque Ecclesias
 "convenit.

XXXIV. Similem nuper adeo Rintelens-
 ses Lutherani, cum Reformatis unionem
 sanciverunt auspiciis Principis Hassiaci, pa-
 rilemque urgent Helmstadienses, frustrâ
 obnitentibus rigidis Saxonibus.

XXXV. Atqui omnes in articulis equi-
 dem, fundamentum religionis Christianæ
 non constituentibus, [uti Reformati e-
 quidem adversus aciores Lutheranos cen-
 sent] dissentientes, (seinvicem prius an-
 tè, mutuis execrationibus infando dam-
 nantes modo,) nunc solo pacis amore, &
 divino

divino charitatis mandato inducti conve-
niunt: & desperet quis de Unione inter
eos, qui sub Uno Rege, non essentia-
lia solum, sed dogmata universa, consen-
su unanimi profitentur; ob ritus & anti-
quum Ecclesiae ordinem sacerdijum Odium
deposituro?

XXXVI. Non voluntatem illis ad bo-
num, in re tam sanctâ deesse existimem,
non desiderium perfectæ Unionis, sed intensi-
orem voluntatis ardorem, & in re cælesti
paulo majorem Zelum, sanè qui cum Davide
(^a) agnoscunt, quâm bona & jucunda sit Fra-
trum habitatio concors, qui cum Apostolis
nullo externarum prætextu Ecclesiam divi-
dunt, sed Unitatem servant spiritus, qui
cum Doctoribus Ecclesiae primis, Pacis sa-
cræ desiderium concipiunt; nôrint, se di-
vinâ spiritus Christi gratiâ, ceu radiis il-
lustrari. Qui Charitate in liberationem no-
stri, totus flagrans, mox in arâ crucis sa-
crificium pro nobis uniendis futurus, arden-
tissimis precibus rogavit Patrem (^b) U T
simus U N U M. Grex unus in ovili uno, in
undâ Ecclesiâ, in quâ unus idemque cibus verbi,
ab uniformiter vocatis præbeatur Pastoribus.

(a) Psal. 133. (b) Job. 17.

Mandatum quod reliquit unicum & summum de Pace , mutuaque Charitate p̄feste-
tur integrè ; atque arcta in his terris Ec-
clesiae militantis communio, aeterna Unionis
in cælo certissimum Primordium.

XXXVII. Dum ego incitatiū ista effun-
do , attentior non nihil Achates meus; Bo-
no, inquit, animo sis quicunque dénum ,
& quacunque ē Terrā ad nos delatus
hos̄pes. Videris idem omnino cum Bri-
tannis Cordatoribus sentire, nam & inter
nos fuēre, qui adversas partes , & quidem
earundem signiferi & ubicines, diu sequuti;
tandem censuēre ob externa , cum primis
interveniente summi Magistratūs præcep-
to , non esse deserendum Ministerium, aut
Ecclesiam communem: atque hanc ipsam
primorum Reformatiūm fuisse sententi-
am demonstrarent. Quin persuasum tibi
habeas quamplures inter ipsos inveniri se-
paratos, Viros bonos, sed vel consuetudi-
ne diuturnā, vel pudore aliquo , qui ab
errore confitendo absterrret , inter sectæ
sue complices haec tenus detentos; qui , cùm
ad tam multa Britannie mala , oculos re-
flectunt , atque ē præteritis futura conje-
ctant, quum distractiones animorum, popu-

li odia , Vicinorum sufflationes , atque ex his omnibus subnascentia vitia contuentur , in conspectu quidem aliorum silentio dolores premunt suos , attamen apud Deum pro Unione gemitus vorivos largiter effundunt.

XXXVIII. Qiare cùm intelligam ex te , gravissimum illud , quod inter Protestantes Germanos est , non Regimine , Ritibusve , de quibus facilis foret assensus , sed de ipsis dogmatibus litigium atque schisma seculare , prudentiores Theologos omnino sublatum Cupere ; Existimaverim , te , ad pacem inclinati mihi que aliisque rem non ingratim præstirum , si NATURAM VERÆ UNIONIS SACRÆ , Inde CAUSA S , quibus animus Christianus de necessitate illius convincatur , apertè simpliciterque exponas . Si forte divinâ operante gratiâ nonnullorum animi mitescant , subsidant æstus , & inter utrumque fluctantes ad amicæ Pacis Christianæ portum deferantur .

XXXIX. Neque est , quod utut habitu corporé exoticus , animo tamen Zeloque pietatis Christianæ , nostros inter numerandus , subverearis , id ægrius quenquam

laturum, aut tecum ea propter morosius
acturum, cum in Communi naufragorum
periculo cuivis liceat esse cordato. Quis ad-
venam prohibesset, à se conspectos in alto
fluctuantes, præmonere, ni provideant, in
syrtes, illapsuros? Quis vitio vertat ei-
dem, aut incandescat, peregrinantem i-
mitanti Paulum atque fortiter inclamanti,
NISI QUÆ MONEO FIANT,
VOS SERVARI NON POTES

L. Plus satis in nostris Insulis, qui ali-
um quasi atque à vestro avulsum in oceano
facit Orbem, dimicatum est, & fortiter
quidem inter Doctores, populumque ip-
sum.

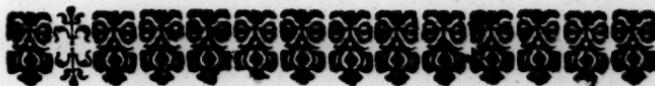
Quærenda tandem, Deo duce, atque Au-
spice, Pax Ecclesiæ, ut filii pacis existam-
us, & quos Princeps Pacis, verbo pro-
ponit, pacatae mentis, futuræque æternita-
tis fructus consequamur.

LI. His ego, cæteroquin naturâ dicam, an
consuetudine diuturnâ, vel destinatione vitæ,
ad quærendam Tranquillitatem propensior
commotus, animosior etiam factus, quod
intelligerem, si quid ego Legum, Hominum-
que, Linguæque in hâc terrâ penitus igna-
rus imprudentius egero, aut in cautiùs; tam
hospita-

hospitalem fore gentem , ut mitiorem per
regrinus ipse quam Indigena , sim habitu-
rus judicem. Mox abrumpens cum sermo-
ne moras omnes , in tuguriolum vicinum
me recondo ; devotaque mente sanctissimum
SOSPITATORIS nostri Numen ap-
precatus , sequentes Pacis meditationes
concipio.

M E D I-

MEDITATIO PRIMA

UNITATIS SACRAE BRITANNICÆ

NATURA.

I.

UNITATEM SACRAM BRITANNICAM CON-
TEMPLOR, UT COMMUNIONEM CÆTUVUM AN-
GLIAE, SCOTIAE, HIBERNIAEQUE, UNIFORMIA DOGMA-
TA, RITUSQUE SACROS, & GUBERNATIONEM HIE-
RARCHICAM, JUXTA LEGES ORDINATAM, SUB UNO REGE
OBSERVANTIVM.

II. COMMUNIC VERÒILLA, JUXTA
SCRIPTURÆ SENSUM, NON SOLIUS INTERNÆ PA-
CIS ECCLESIASTICÆ DENOTATIO EST, SED EXTERNÆ
SIMUL; IMÒ EXTERNA INTERNAM DEMONSTRANS,
CÙM INTERNÆ, COGITATIONE QUIDEM QUASI SOLA
ESSER, CONSIDERARI POSSIT, NON VERÒ REIPSA
EXISTERE, NISI EXTÙS CONSPICUA.

III. PAX EADEM NUNCUPATUR, QUÆ BO-
NUM ECCLESIAE PUBLICUM, PRIVATUMQUE SIN-
GULORUM INNUIT, NEQUE IN ANIMO CIRCUM-
VOLVITUR, AUT DELITESCIT, SED IN CORDE RADICA-
TA, PER ACTIONES EXTERIORES MANIFESTATUR.

Sicuti

Sicuti schisma seditio est , & bellum adversus Ecclesiae systema publicum , atque in eō Antistites Civesque.

A Hanc docendo, perficiendoque , amplexantur verē-Christiani. Eam qui annunciat, prospера offert , atque salvatoris enunciat Evangelium, (^a) PAX VOBISCUM. Imitatur Angelos Christi prænuncios, imitatur Apostolos Concordiæ Christianæ præcones.

Qui colit illam , servatque , Pacis filius in conspectu Dei est (^b) Paulum (^c) sequutus , DEO PACIS commendat Ecclesiam, & Davide(^d) acclamat. EXPETITE PACEM Jeruschalaimorum ; “tranquilli sunt amantes tui. Sit pax in præmunitione tuâ , “tranquillitas in palatiis tuis. Propter fratres & amicos meos, cloquar nunc. PAX “SIT IN TE. Propter dominum Jehovæ “Dei nostri, procurabo bonum Tibi.

IV. ORDINATA verò est COMMUNIO, juxta leges publicas , sub Uno Rege, quem Gratia divina , immoto successionis Jure , triplici præfecit regno.

V. JUXTA LEGES, inquam, Universales , in sacro codice expressas &, speciales divinis conformes, adeoque Ecclesiasticas,

(a) *Luc. 24.26.* (b) *Luc. 10.6.* (c) *Rom. ult.* (d) *Psalms. 122.*

omnibus in **toto** terrarum **orbis** Ecclesiis **receptas**, tandemque *specialissimas* Britanniæ in **sacris**, ordinatè decenterque gubernandæ, publicâ & solemni definitione destinatas.

Ad earum normiam **externus**, sive publicus Dei cultus, qui **internum** sive spiritualem manifestat, excitatque, qui necessarius, & quo remoto internus consistere nequit, per Episcopos & his subordinatos Pastores dirigitur.

Atque **SUB UNO REGE** directio illa legalis exerceatur, quem Dei gratia, mediante successionis jure perpetuo, regundo Regno triplici, præfecit. Licet enim ipsa munera sacri natura, Deum peculiari prorsusque divinâ ratione authorem habeat, ut tamen certa persona, cætui certo in Ecclesia Britannicâ, quæ certâ quâdam suâ ratione eadem est cum Regno, ordinatè atque decorè juxta leges omnes administret sacra, id Regis constitutione sit: unde qui munia sacra exercent, faciunt id **DEI REGISQUE GRATIA**; Providentia inquam Dei, voluntate Regis.

VII. **Hæc COMMUNIO**, hæc **Unio PUBLICA** ut sit necesse est. Adeoque Cultus publicus

publicus uniformis, in regno bene regulato rectiove requiritur. Ut Sicuti Rex unus, summam cætuum omnium potestatem habens, ita unus Populus, Unum Deum Ter Opt. Max. publico cultu, Legibus Dei Universalibus, Ecclesiarum omnium specialibus, Regnique Unius specialissimis conformi, uniformiter colat.

VIII. Secus si fiat, qui peculiarem Dei colendi modum privatim instituit, aut aliquende infert, ille quidem multa de obedientia praestanda Deo declamat, sed per illum, nil aliud quam privatus ejus conceptus, quem observari vult, sed communi Civitatis rationi adversans, intelligi potest. Multa idem novator de retinendo præcisè verbo Dei intonat, Verum nec ipsum privata Scripturæ interpretatio est, quam ceu ipsissimum Verbum Dei præfracte acceptandam esse inculcat. Adeoque conceptus suos privatos, Ecclesias, Regnique Civitati omnino adversantes, quovis modo persuadere contendit, atque ut in animis multorum dispergantur procurat, hinc animorum aversatio à publicè receptis, civium inter se collisio, inde seditio, atque omnis generis malum, tandem ni coadunatis animis,

sublatione scissionum obvietur, inversi regni ruina.

IX. Salvo verò regno, ipsa Ecclesia; & hâc salvâ, regnum salvum est: cum reápse una sit *Societas magna, constans hominibus iisdem, juxta leges civiles sociatas, ut sit Regnum; iisdemque Christianis, juxta leges Ecclesiasticas unitis, ut sit Ecclesia.* Adeò ut Leges utræque conspirent, ad promovendum in omnibus singulisque summum Bonum utrumque, Civile terræ, spirituale cœli.

X. Adeò *Communionem externam* Servator passim, exemplo pariter suo & ordinatione constituit. Nam & dicenda, & audienda conciones, & sacramenta administranda, sine quibus Ecclesia ne quidem concipi potest, multominus re ipsa existere. Quare si quis intrinsecam prætendens Unionem solam, constitutionibus dominicis utique adversam, is Charitatem, quæ in communiōne, atque ædificatione mutua consistit, è pectore primū evellit, adeoque ipsam putatitiam suam internam tollit, quicquid interim ad pacandam conscientiam, vel glaucomiate obcœcandam, sive aliis dicat, sive ipsi sibi somniet.

XI. Neque

XI. Neque est quod avulsioni suæ , à communione externâ, prætexat cultus publici regimen , vel ritus , sibi displicentes ; cùm ab illo tyrannis , ab his superstitione procul absit. Nec suspicio timorve abusus olim futuri , hujus sui ab Ecclesiâ Christi avocamenti , causa esse potest ; cùm evanide conceptus de abuso præsenti , aut futuro metus , non conciones , non Sacra menta , non templa , nec pastores ipsos reliquos fit facturus.

XII. Adde quod tu , quisquis tandem est tergiversator , cum tuis segregalibus , non sis Judex ejus rei , quam Civitas tota , civitas Dei in Universo ratam habet , quod ipsa hæc particularis Britannica ; cuius tu vel naturâ vel lege civis es. Quis te constituit Judicem Legum totius Ecclesiæ , totius Regni? Sane si præsumpta judicatio privata de errore aut abuso , qui tamen nullatenus appetet , avellere te potest ab Ecclesiâ , quam utique agnoscis veram ; quid malum , incusas Independentes , & Moticillas , & Cabaptistas , & Socinianos , aliosque spiritu privato fanaticos , qui sensum proprium sensui tuo , eadem opponunt tibi lege , seque à conventiculis tuis eodem putatatio jure segregant.

XIII. Quare externa Unio sacra, non cerebri phasina, sed Ecclesiæ vita est, in sensus incurrens, membra statu conservans vivido vegetoque. Sicut interna est anima invisibilis, à quâ motus illi externi sunt, verbi auditio, sacramentorum participatio, atque universa Numinis divini cultio solennis. O utinam conveniremus omnes in Bethel tandem, non cogitantes de Bethaven! atque audirent segreges Magistri sui Bezae quod peregrinis in Angliâ Ecclesiis dedit responsum (a).

“ Ad evitandam fidam & perniciosa
“ membrorum in sacro Christi corpore la-
“ cerationem, & divulsionem, arbitramur
“ nulli licere, ullâ de causâ discessionem
“ facere à Christi Ecclesia, il est, in quâ
“ saltem ea salva & illibata doctrina retine-
“ atur, quâ constat in columitas pietatis, &
“ sacramentorum usus à Domino institutus
“ custodiatur. Ideoque non tantum here-
“ ticos, sed etiam schismaticos omnes gra-
“ vi ter peccare Dicimus. Discedere autem
“ à Christi Ecclesiâ, non est simpliciter mi-
“ grâfe ex uno cœtu in alium, sed etiam si
“ in eodem loco maneas, sejungere sese à

(a) *Eccles. volum. 3. Epist. 24. pag. 235.*

“ *Communi*

“*Communi Ecclesiæ cœtu, tanquam non sis
eius membrum. Hæc ille.*

XIV. Cæterū authores seperato-
rum cœtuum à Charitate semet avocare,
secumque tot alios trahere, palam est. Ut
verò & ipsi, & quos abducunt, (cùm ani-
mus humanus naturā quādam sit actius)
habeant quod agant; circa contemplati-
ones occupantur, litigiosas, subtile, tri-
casque quibus excrucientur. Si non demen-
tentur omnino homines, sensumque amitt-
tant Communem: qualis illa, de libero, an
servo arbitrio, prædestinatione absolutâ,
Vocatione internâ, Ecclesiâ internâ, Homine
interno, & nescio quibus aliis internis, sub
quorum latebris intestinæ animorum aver-
siones, atque odia interna cordis, ex cuius
abyssō, omnis generis mala Civitatem ex-
trinsecus inundant, & submergunt.

XV. Quòd si in publicæ, atque apertæ
Confessionis articulis, nil quod arrodere
possent adinveniant, aureum Eridis objici-
unt pomum de bonis Ecclesiasticis, ut rapi-
antur legitimis possessiōnibus & dividantur,
divisorumque & ipsi non minimas capiant
partes. Verum id testiūs, ne plebs irreli-
giōsam penetrēt mentem, atque aliena ha-
bendi

bendi cupidinem sacrilegam. Apertius autem religionem incutiunt de ritibus & gubernandæ Ecclesiæ modis. Quasi illorum sit, de bonis , ritibus, aut gubernamine saero Judicium ferre, qui nec divinitus nec huminitus ad id constituti. Idque omne faciunt , interea dum Ecclesiâ paucos articulos, nullis disputationibus obnoxios, proponit , & ad vitam æternam per Christi meritum consequendam dicit , apprehendendum Fide, quæ per evidentem Charitatem, in Communione veræ, visibilisque Ecclesiæ, demum est efficax. Inde fit ut tales ovium abigei dissidias semper alant, Cætus vero ipsorum segreges, consuetudine aliquâ primum, inde pertinaciâ communem fugiant cætum.

XVI. Scandalo interim, hæc perpetrantes, sunt iis utique non levi, qui juxta publicos Ecclesiæ mores vivunt , de superioribus suis bene mereri student , adeoque divinæ legi obedientiam præstare annituntur: Quin iidem separati, injurii in seipso sunt, ceu subiecti obedientiæ illegali, quam severorem etiam pæcones privati, per leges clanicularias , in minutissimis exigunt , interea scelerum pleramque incurri , periculose mulcientes sibi devotos quos Renatos indigitant

digitant, qui cùm in Gratiae statu Aeriano esse persuadeantur, gravissima licet peccata committant, fideles tamen, atque pii, per ipsos & justi & sancti existunt. Quidni? Ad inferna tendentes, utique cælo recipiendi, dummodo per schisma, quod Religionem vocant in patriâ terrâ, Ecclesiæ publicæ atque uni non uniantur.

XVII. Verum ò Tu, quicunque demùm sive Regem, sive Legem spernis, ipsamque Ecclesiam, temetipsum facto condemnas proprio Alteri; & quidem Corpori, cuius membrum debebas esse, inobedientia tuâ met faciens, quod tibi non vis fieri.

XVIII. At pacis desideratrix Anima pia! ne dejiciare spe tuâ, quam de mutuâ concordia semel concepisti. Deus gentes Judæosque penitus divulos conjuncturus prænunciavit olim: (*) *Faciam eos in gentem unam, & Rex unus erit omnibus imperans:*

Pacem inter inimicissimos statuit, magno utriusque populi bono; & præstitit in hac Insulâ quod promisit: Nimirum supremus rerum Moderator unitate fidei junxit, per J A C O B U M R A G E M A U G U S T U M, infestissimos sibi prius Anglos, Scotosque:

(*) Ezech. 37. 24.

conjunctione fidei junxit, Sacrae, civilis,

XIX. Quis inimicus ille tam ritè combinatos disjungit? Nempe is, qui junctorum animorum, viriumque Potentiam invidet. Quis ille? Inimicus non unus. Vici-ni sunt, non procul hinc imminent, incumbunt utrinque Tibi, & uterque Britanne! te observant, quibuscum bella subinde ges-feras.

XX. At tricorpori Regno potiores esse nequeunt, hinc consultius ipsis visum, ut per intestina discidia, Temet in Te ipsum ar-ment, vulnerent, necent; atque ipsorum cæptis adspirat, machinis adfistit, Com-munis ille perpetuusque Ecclesiæ hostis, in eadem religione, religionis diversitatem, & in eadem Ecclesia Schisma exfuscitans.

XXI. Verum prudentior uterque Bri-tanne, Clypeum Concordiæ inimicis tuis oppone, cui inscriptum symbolum istud primi tui Monarchæ. QUÆ DEUS CONJUNXIT HOMO NE SEPARET. Cui Votum jungimus omnes. TUEATUR UNITA DEUS!

MEDI-

MEDITATIO SECUNDA

UNITATIS SACRAE BRITANNICÆ

GRADUS EMINENS.

I.

Transmarini Pacis Ecclesiasticæ Paranimphi, seculo nunc integro illiciunt, summoque invitant studio Augustanos, à se invicem abeentes & divulgos, ut malèdisjuncti denuò socientur animi. Neque conatu prorsus frustraneo: Quamvis enim non ultra vota sese unio, parte omni perfecta protendat, neque illa ob vulgi indomiti, atque obstrepentium Tibicinum vel pertinaciam, vel typhum impetranda videatur;

II. *Primum* tamen atque *imum* *Concordiae Gradum* conscendunt Pacificatores, secumque Prudentissimos quosvis eodem inducunt, ut in templis non insectationes fiant, atque in typographorum prælis, rariissimi stylis in gladios acuantur, ad anceps utrin-

G

que

que prælium sacrum continuandum, non vituperia illa mutua in pulpitis Cathedrisque resonant Quin & Baptisterium quicumque civium infantibus est communne.

III. *Proximus superiorque ille Pacis gradus est,* Cum Pastores Dodoresque suo quique loco modestè scripturam explicant, dogmatibus ritibusque utrinque retentis, sicut tamen ut alterius Professionis socios, petitæ Eucharistie participes faciant, non exactâ negatione peculiarium dogmatum, atque eorum nomine à sacris non arceant. Is verò qui in Confessionis alterius Ecclesiæ, sacris participat, nec conscientiam lassisse dicitur, nec à quoquam reprehenditur.

VI. Tandem *verus summusque Unionis gradus est*, quo diversarum civitatum, principatuum, regnorum Pastores, intimè sibi sunt in sacris junci, eadem tenentes dogmata, nec ob ritus, aut gubernandi modum divisi: piæterè mutuo sibi auxilio sunt adversus schismaticos, atque alienos à fide receptâ. Idem in generalibus Conveniunt synodis, ad pulpita templorum, Cathedras Academiarum, dum cæteroquin idoneos se præsent, seque receptis quoque loco propriis

priis submittant legibus , factō præterea discrimine nullo admittuntur. Auditores verò mediante ista Pastorum, atque Academicorum Unione , atque ad exemplar illorum, Communionem inter se se individuam servant.

V. Prior ille Concordie gradus alicubi in Germaniâ, ubi una pars alteri civiliter im-miscetur, per Theologos , pacis amatores, cum primis reformatos, in usu est. Alter in Galliâ obtinet. Tertius inter Germanos incassum haetenus tentatus est, non ob difficultates, ut puto, Causæ Theologicæ intime inhærentes, atque innexas; sed quod divisus inter Principes ditionibus , quorum quilibet in externa facrorum directione summus est, aliis Domini placitis non submissurus, Germanicæ Ecclesiæ Protestantes, eminentem istum Unionis gradum vix obtinere queant. Secus in Regnis, ut Britanico , Danico , quorum quodlibet per unum Regem in sacris civilibusque gubernandis est unitum.

VI. Quare cum ineffabilis sacro-sanctæ Unionis Ecclesiasticæ sit felicitas, utique adversus Deum , Ecclesiam ejus , Regem atque Politiam, populi præterea Commune

privatumque Bonum, modis abominandis
Peccant, Unionem quovis modo discin-
dentes, dum impediunt, quod alii Prote-
stantes, eadem cum ipsis dogmata profes-
si, tantis desideriis, laboribusque quærunt
& expetiscunt.

MEDITATIO TERTIA UNITATIS SACRÆ BRITANNICÆ PROMOTORES.

I.

Sanctum vero Regum Britanicorum
Consilium, ut intelligo, semper fuit,
non per discordias subditorum regnare, sed
per eam quæ legibus Regni sancita est ani-
morum in sacris Unionem. Utique Mo-
DERNUS PACIS SACRÆ CIVILISQUE
TUTATOR, ECCLESIÆQUI ET FIDEI
DEFENSOR, REX SERENISSIMUS,
Unitate Ecclesiasticâ nil salubrius esse pro
summâ Sapientiâ novit, Prudentiaque Sin-
gulari, quæ in sublimi Fastigio elucet,
tran-

tranquilissimè procurat, stabilitque.

II. Verum orti sunt in Corpore Britannicæ Ecclesiæ, protuberantes, è nimia fortè licentiâ, tumores, ex his ulceræ, novæ nimirum opiniones, nova schismata: Quis curet illa? non Gallus, non Belga, Nimium vicini sunt, imminent. Ipsi inter vos, ò Eoni! vestrū curam gerite. Ita enim plerūque accidit, ut terræ clima, in quo morbi, vel è calore nimio, vel frigore intenso, aliave intemperie grassantur, plantas simul producat ejusmodi morborum profligatrices. Neque desunt portentosis istis Schismatum morbis tollendis Medici periti, in hac ipsâ Insulâ, quâ multififormis animorum Contagio grassatur.

III. Hi remedia applicent, ego interim non nisi Judicis, aut Botanici partes, illis non invitis sumam, ut qui in alterâ transmarinâ terrâ integris septem lustris, similes obser- vaverim medicasque herbas, & morbos, non minus pertinaces, imò tam noxiös, ut multa millia hominum in furorem fuerint conversa.

IV. Quos inter dum alii aliis, veræ placidæque medicinæ ignari, præterea ipsi quandoque non dissimili morbo affecti, incautiùs

cautiūs mederi voluerunt, nescio quo consilio malo factum, ut per sanguineas phlebotomias, scarificationes nimias, & sanguisugas lethiferasque hirudines se invicem confecerint. Et nunc iterum eodem morbo sacro correpta Germania, emaciations, sectiones, encaustica, sanguinisque profluvia, miserrimo cruciatu perpetitur.

V. Quæ quidem omnia ex dissidiis primum sacrīs hinc civilibus sunt oriunda. Utinam felicior hæc regio sua nosset bona, quæ unitas sola profert; quantamque perniciem excidiumque gignat Dissidium, Schismatumq; furibunda Erynnis serio dignosceret!

EPISCOPI VI. Quare ad vos præprimis me
ET CLE- converto, ECCLESIAE juxta leges
RUS BRI- antiquas in triplici regno consti-
TANNI- tatus ANTISTITES, post A U-
GUSTUM VESTRUM MANARCHAM
primi Vos Pacis sacrosanctæ Promotores
cluetis: ut qui regatis in Pace, quos Pacis
Princeps curæ vestræ commisit. Facitis utique
ut Pacis sint filii, indiesque jungantur illis
plures, qui & suo & communī malo, vel ab-
ducentes, vel abducti, publico se cultui
subduxerant.

VII. Omnes quidem Ecclesiæ hujus cives,
(felices

(felices utique præ calamitosis exteris, qui schismatum ita bellorum flammis misere consumentur;) ad concordiam sacram arctissimè fovendam se mutuo invitare tenentur. Cum primis autem Vos curatis illam, quos Deus vocavit ad Evangelium Pacis, & prædicationem Verbi Divini, prudenter jungitis remedia, tollendo Discidio necessaria.

VIII. Non diffiteor quoscunque in populo dei, ceu Oves Servatoris nostri, ad promovendam Unionem sacram, communī quodam amore duci, oportere: Verum qui amplius quid, quam Christi Oves sunt, qui Servi, qui Pastores, qui Episcopi, in conspicuo ejus Ovili Britannico, vidente, plaudente grege toto, hinc inde delitescentes, palantesque, divinâ potestate muniti, cumulatius aggregatis.

Alii vocatione quadam communi, Præfules propriâ, atque singulari, Ecclesiae augmentandæ prospiciunt, ad coagmentationem sanctorum, ad ædificationem Corporis Christi.

IX. Singuli è populo liberos suos, cognatos, affines, familiares invitent licet, *Eamus in domum Iehovæ, dicantque Tranquilli sint amantes*

amantes tui, ò Hierusalem. At qui portas ejus custodiunt, Pacem mediis ab officio suggestis, sollicitudine ac felicitate majori procurant; Ut illi qui foris sunt, fructibus ejus allicantur, atque in Publicum Ecclesiastice Pacis veniant Consortium.

MINISTERI. X. Vos vero, qui vel suasione SEPARATO- aliorum, vel propriæ sapientiæ RUM cœtuum, fiducia, separationes foveatis, ne vana rerum præsentium, vel futurarum speculâ deliniti, nescii Christianæ Chari-tatis mandato cedere, oblatum, rogo, Pacis consilium respuite; ne si rogati impræ-sens auxilium afferre cesseatis, commu-nibus malis, quæ per dissidia justo Dei Ju-dicio transmarinis obveniunt, etiam ipsi impliciti, auxilium inveniatis nullum. Quod ne quidem pertinaciùs obluctanti-bus sperandum à DEO; cuius adversantes mandato, communionem negligunt sa-cram, ob innoxios ritus, & gubernandi formam, non novitùs inventam, sed an-tiquam, primæque Ecclesiæ, & omnibus modernis, etiam Protestantibus, plerisque conformem.

XI. Ad hoc opus pientissimum simul, at-que imprimis necessarium vestram adhibe-te

te operam , si non ex præscripto scientiæ,
quam præ mille aliis , contra communem
Christianorum sensum , fortean vendicatis
vobis ; saltem ex mandato CHRISTI , qui
Sapientia ipsa , Pacem toties Ecclesiæ suæ
demandantis. Ecclesiæ Christi unimini ,
In hujus obsequium , qui Christianis omni-
bus Charitatis strictissimè obligantem tulit
Legem , quam nec profani , nec Pertinaces
intelligunt. Juxta quam vos ipsissimi judi-
candi estis,in horâ mortis decretoriâ , atque
in adventu tremendi Judicis ; In hujus ob-
sequium qui Unitatem Ecclesiæ , Pacemque
præscribit , corda reflectite vestra vistro-
rumque , Ipsi Communionis sacræ concili-
atores. Tandemque facite , ut una sit lin-
gua , cor unum , Ecclesia una , sicut Deus u-
nus super omnia benedictus.

MEDITATIO QVARTA
 UNITATIS SACRÆ BRITANNICÆ
 VINCULUM,
 CONFORMITAS cum UNIVERSA
CHRISTIANITATE.

I.

Si quando Christiani orbis Doctoribus
 rimariis, in unum foret convenien-
 dum Templum, prout olim Israelitæ singu-
 lis annis in Hierosolymitano congregaban-
 tur, vel nullum inveniretur, in tam diver-
 sas abeuntibus partes, aut foret Britanni-
 cum.

II. Orientales, Lutheranorum aut Calvi-
 nisequarum non interessent cultui, quod a-
 bundè pater è Tübingensium actis, cum
 Giæcis, atque aliorum cum Cyrillo qui ab
 Ecclesiâ suâ damnatus. Disciplinæ vero
 Genevensi hinc inde subiecti, præ se ferunt
 Britannicæ Ecclesiæ æstimationem; Belgæ
 fæderati

fœderati Anglicorum Episcoporum ac Theologorum Judicia, votaque in synodo sua expetierunt, & Consignarunt, hodieque illi ipsi sollicitatores syncretismi Lutherano-Reformati, licet Magistrum Calvinum nonnihil reveriti, tamen ita flectent, reflectentque sua dicta de rebus Adiaphoris in Ecclesia, ac moderabuntur, ut & illis ingressus in templum Anglicanum patescat.

III. Qui vero non circulares Praesides, sed perpetuos Antistites, & Decanos habent, novationem omnem aversantes, quales Helvetii, quorum aliqui, etiam Canoniconum Collegia, inde à Caroli Magni institutione perpetuant, reformationi semel factæ constanter inhærentes, nec quovis è Sabaudia vento mobiles, mirum quantum Ecclesiam Britannicam dilaudent! Lutheranæ autem ; Danicæ, Suecicæ, Saxonicae, Lunenburgicæ, Megalopolitanæ, Wurtenbergenses, Maritimæ & Rhenanæ, quasi sororiantem sibi Anglicanam, & amant & estimant, Arianos ceu subdolos Ecclesiæ suæ cunicularios cautissimè aversantur.

IV. Orientalium vero Christianorum mirus cum Britannis consensus est, ut appearat primos igniculos Christianæ pietatis,

quos Orientales Insulis istis importarunt, in pectoribus posterorum hodieque inextinctos permanere. Adeò in dogmatum Universalitate à contentionibus omnibus defecatā, Ritibus internæ devotionis indicibus, quin & antiquâ perfectiâque gubernante Ecclesia formâ, quam inde a primo nati Servatoris seculo sanctè conservarunt: insuper Conciliorum primæ notæ amplexu, atq; explicatione sacri codicis, è sanctis Patrum scriptis depromptâ, Orientales cum Britannis hodieque convenient, ut præ aliis similes sibi videantur.

V. Atqui illa demum vera Ecclesia est, in Symbolo Catholica dicta (^a) "id tenens
"quod ubique, quod semper, quod ab om-
"nibus creditum est—sequens Universita-
"tē, Antiquitatem, Confessionem. U-
"niversitatem, siquidem hanc unam fidem
"veram esse fatetur (Ecclesia Britannica)
"quam tota per orbem terrarum confitetur
"Ecclesia: Antiquitatem, siquidem ab his
"nullatenus sensibus recedit, quos sanctos
"Majores ac Patres nostros celebrasse ma-
"nifestum est. Confessionem quoque itidem,
"siquidem in ipsâ vetustate, omnium vel

(a) *Vincentius Lyricensis contra hereses cap. 3. pag. 6.*

certè

“ certè penè omnium sacerdotum, pariter
“ & Magistrorum definitiones, sententiasque
“ sectatur.

VI. Adeò Britannica Ecclesia , firmissimo isto Unitatis vinculo , cum omnibus è quatuor mundi angulis , congregatis Christoque adductis Ecclesiis connexa est ; in cuius leges, mores, & politiam tota Christianitas convenire , Ecclesiæ Orientales & occidentales pariter sociales esse possunt.

VII. Quare ob nexus Unitatis cum totâ Christianitate reliquâ verum, conspicuum, evidentem , Ecclesia hæc Britannica divina est, Catholica est; extra illam qui Regni civis esse volens , non Ecclesiæ, factiosus est, in Schismate permanens, alienus à Christianitate , alienus à Corpore Christi , ab ejus capite sejunctus.

Atque ut hæc Britannica Ecclesia divina est & Catholica , certa, veraque cum aliis Ecclesiis Unita , ita ex eadem , cuvis sincero fidelique membro in Ecclesiam triumphantem, migratio est, vera, certa, secura, æternumque beata.

MEDITATIO QUINTA
 UNITATIS SACRÆ BRITANNICÆ
 CONSENSUS
cum RATIONE & NATVRA
 I.

Pater omnem vero rationem illud est,
 Quod orientales pariter atque Occiden-
 tales, inter seipos ceteroquin dissentien-
 tes Ecclesia, interque illas Protestantium
 communi nomine insignitæ, cum Anglicana
 coalescere possunt, ob doctrinæ, ritum
 & gubernatricis formæ consensum ; in eo-
 dem tamen isto triplici Regno invenian-
 tur plurimi, qui cum ejusdem Ecclesia pub-
 licâ in dogmatum uniformitate conspirant,
 ob ritus vero & gubernaminis modum, de-
 sciscunt.

II. Ecqui vero, rogitet quis, sunt isti ri-
 tus ? Pauci certè & antiquissimi, naturæ,
 rationique gentium omnium consentanei.
 Hos inter, *Genuflexio*, quam si temor, mo-
 roritasque sustulisset, utique Zelus divinus
 restitueret.

III. San-

Sanctissimo cuique Patriarchæ, Regi, Prophetæ, Apostolo, ipsi tandem Sospitatori nostro, cum in terrâ degerent consueta, (^a) atque omnino venerantium naturæ consentanea. Is enim Orientalibus & Anglis populisque aliis familiarissimus mos est, ut prostratione atque in curvatione corporis, magnam animi Venerationem demonstrent. Apostoli cum Pascha comedenter, humo strati discumbebant utique, at cùm Sacra menta Dominici Corporis sanguinisque recipierent, putemus eos minorem reverentiam, acceptando tantum donum exhibuisse Servatori suo, ac mali Dæmones? (^b) qui cum ipsum conspexerant, accedebant ei ad pedes, ut eorundem nequissima mancipia, Milites patienti pro nobis submittebant genua (^c) quod pientissimus Monarcha JACOBUS, (^d) cogitatione devotâ Perpendit, inquietus; Placuit omnipotenti, milites " illos efficere cultores Christi, ut Cor " pore quidem venerationem Regi debitam " exhiberent, quam animo non intende " bant. Docens nos colendum illum, filium-

(a) *Math. 26. 39.* (b) *Marc. 3. 11.* (c) *Math. 27. 29.* (d) *Meditations upon the 27, 28, 29. verses of the 27. Chapter of St. Matthew, written by the Kings Majesties*

“que tam corpore ut illi fecere, quam ani-
 “mâ qd Christianorum nemo negat, agnos-
 “cendum, siquidem utrisque & Creator est,
 “& Redemptor. Quare illi, qui quovis loco
 “temporeve, Christo cultum denegant
 “corpore simul atque animâ præstandum,
 “eâ quidem re militibus hisce profanis in-
 “feriores sunt. Quod exoptem, observe-
 “tur à stultis & superstitionis Puritanis,
 “Benedictum sacramentum genibus flexis
 “recipere nolentibus. Quod si unquam,
 “precum certè tempore Christus colendus.
 “Neque precibus, meditationibusque piis
 “conciendiis opportunius est tempus, eò,
 “quo recipimus Sacramentum. Et quis lo-
 “cus cultui commodior, quam Templum,
 “in quo Sancti ordinariè conveniunt. Ha-
 “etenus Rex Angliæ, Regis cœlestis cultum
 vendicans. Quid illud? *Adorato Christo*
reversi sunt Apostoli: (c) Scilicet Paulus ad
 Gamalielis sedebat pedes, discens, & hi
 unicum Magistrum, Dominumque & filium
 Dei non adoraverint? Corporis sanguinis
 que Sacramentum venerabundo gestu non
 receperint? Natura ipsa deorsum flectit
 ejus corpus, qui à Rege ingens bonum do-

(c) *Luc. 24. 52.*

rumve recipit , ut animi submissionem & pronitatem in obsequium fidei flexam demonstret. Deus certe venerationem sui, atq; discretionem rei sacræ à profanâ, juxta Naturæ(cujus ille author) in quavis natione dictamen, gratiōsē recipit , ut qui benigno vultu etiam Achabi inflexionem respiciat. Adeò ut cultus externus , quo superiorem Inferiores , ut Britanni Regem honorare consueverunt , internam animi venerationem reddens conspicuam , non denegandus Deo à veris syncerisque ejus Cultoribus. Qui eos utique exhibent gestus , quos natura vel consuetudo populi in naturam abiens movet ; secùs longè ac illi , qui adversandi prurigine circumacti , in gyrum rotati , Turcarum potius quam prisconum Christianorum imitatores , semicirculariter à pane ad Vinum sese convertunt.

IV. Nunc , quod *Vestitus* discriminē cernit, est illud naturæ utique consentaneum , quæ & ipsa , demonstrante Servatore , in vario florū amicimine se conspicuam præbet. (f) *Quid igitur de Vestitu* (vestisve discrepantiâ) solliciti estis ? Si commune Rationis dictamen in hoc regno , atque u-

(f) Mat. 6. 30.

bivis terrarum, amictu, insignibusque homines discriminaret, quidni personarum, atque munerum, & actionum diversitati ostendenda, amictus modica, passimque usitata servetur distinctio? Si Sabaudus nigrum colorē solum amavit, fecit quod singulari suæ naturæ conveniebat, descriptæ à Germano Principe L. E. Gaudeant alii in Deo, atque amiculum album mutuentur ab Angelis & senioribus Apocalypticis, eorum etiam, quod per imbecillitatem fas est imitantes sinceritatem, seque præparent, ut in celo adpareant iis induiti, (§) & sequantur, vestiti bysso albâ & purâ, CHRISTUM amictum veste tinctâ sanguine.

V. *Ritus* tandem omnes, & numero paucissimi sunt, & tempore antiquissimi, natura faciles prorsus, atque amabiles, qui hominem excitant, attentum praesenti faciunt instituto, sive erecta Confessio fidei, sive depressa humiliisque Deprecatio, sive hilaris gratiorum actio Deo sit reddenda. Certe omnes Naturæ convenient humanæ, que quidem aliquâ in Deum religione tanguntur.

VI. Adeò ut definire quis possit Cere-

(§) *Ap. 2:19. 14.*

monia-

moniarum Britannicarum exiguum istam congeriem. Formam externam cultus Divini, significatricem interni, seriam, decoram, ordinatam, Naturæ congruam & Scripturæ, atque Ecclesiæ Universæ praxi, lege Britannicâ stabilitam, ut & animo & corpore, publicus Deo cultus ordinatè, decenterque præstetur (h).

(h) 1. Cor. 6. 20. collatum cum Act. 17. 28. 2. Cor. 8. 21.
Rom. 12. 17.

MEDITATIO SEXTA
 UNITATIS SACRAE BRITANNICÆ
 CONSENSUS
cum POLITIA.

I.

QUOD si communem mortalibus gubernandi formam contempleremus, qua inferior constanter à superiori regitur, non alia olim hodie in omnibus Ecclesiæ Britannicæ Cœribus obtinet, atque illa quidem ab ejusdem primordio jugiter conservata.

II. Ecqua verò inde ab ipso mundi ortu quam Hierarchia fuit gubernatio? Utique homo animal rationale religiosum est: Religioso verò instinctu gentibus omnibus communī, semper atque ubique ab uno Sacrorum Antistite religiosi, & per eos populus in colendo Numine diligebatur. Hierarchicum statum: *Egyptii, Chaldae, Græci, Romanī, Arabes, sive Gentiles essent, sive Christiani, tenuerunt.* Dissentiebant hi omnes millefaria;

riam, at in hoc uno consenserunt naturæ,
rationique convenientissimo Ordine.

III. Rogentur primævi *Patriarchæ*, legatur *Moses*, audiatur *CHRISTUS* formam regundæ Ecclesiæ Judaicæ, disertè commendans: evolvantur Historici Christiani, jam inde à tempore Apostolorum ad nos: annos, eatur per temporum intervalla singula, regiones, civitates, Dogmatum disparitas, Regiminis uniformitas conspicietur. Nam quod pauci quidam novatores Arriani, necessitate, ut securi essent adversus Magistratum ordinarium, potissimumque partem plebis, Anarchiam, illegalemque inordinatæ plebis, cum non ordinatis ejusdem Præconibus mixturam invexerunt, toti Orbi Christiano præscribere nequit.

IV. Præterea res ipsa clamat, & continuæ concertationes, (mera carnis opera) jam inter Ministros, jam Magistrum, plebem selectam, jam vexatam plebem residuam, jam Magistratum, si Catharus esse velit, à Ministris & plebe pendulum, alioquin excommunicationibus damnandum, publicius demonstrant, quād damnosa sit Arrianiæ formæ versuta machinatio.

V. Quin Regnis omnibus & Principatibus,

bus, ipsisque Rebuspub. status Hierarchicus intimè, ipsaq; naturâ suâ congruit. Communi bono peragit omnia, dispellit civium dissidia in sacris civilibusque negotiis suborta, infidias, motus, seditiones plebeias, bella tandem civilia impedit, atque arcet, quibus utique malis Politiae laborant, quæ disciplinæ Sabaudicæ plebeio dominatui sunt subiectæ.

MEDITATIO SEPTIMA
UNITATIS SACRÆ BRITANNICÆ
CONSTITUTIO
SEPERATOS AD UNIONEM DUCENS

I.

Ecce Tempus acceptabile olim quo auspiciis Beatissimæ Memoriæ R. Jacobi Angliæ combinata Scotia, Ut una esset Britannia! Acceptabilius porrò futurum, quando illa vinculo Religionis Uniformis arctius adnitor: Ut positâ similitate omni, quæ malè divulxit animos, Una eademque sit, Unione sacrâ, ut Civium Britanicorum SIT

SIT UNUM COR, ET ANIMA
UNA (*).

II. Verbis exprimi nequit, quanta Felicitas populum maneat, cuius in sacris, COR UNUM, ANIMA UNA. Huic Deus verè unitus. Is pace belloque eodum se venerantibus cultu præsens erit, adsistet adversus Ecclesiæ Britannicique Regni hostes, sive intus illi sive extus lateant patetantve. Cælitùs copiosior beabit Gratia Divina, precantes simul, & simul pugnantes. Unum Anglum impugnare vix audent vicini, quid facient, cùm unanimis pugnat omnis Britannus, non à seipso divulsus, Tricorpor, in quo *Unum cor & anima una, per uniformem cultum in Unum directa Deum!*

III. Felicissimos utique, se, perpetuis impliciti bellis, Capitibus corporibusque mutuū obversi, corde animoque ob irreligiosum in religione dissensum sibimet adversi semper *Germani*, censerent, Victoriām perpetuam adversus Imperii hostes obtenturi; si resonare posset inter ipsos Epiphonema illud sanctum COR UNUM! Id reformati transmarini præprimis intelligunt, quare modis omnibus Lutheranorum

(a) *Act. 4. 32.*

ambiunt,

ambiunt, quæsitantque Pacem. Quin omnino illam inire desiderant, nec dogmatum discrimen ipsos avertit, mitigatione sententiarum facile conveniri posse autemant, de ritibus aut disciplinâ ceu dogmatum umbrâ litigium planè nullum. **D**ut nō odo certum in uno corpore Protestantico unio conflari possit: **Q**quam intuitu Boni Publici & Privati, civilis pariter atque spiritualis unicè concupiscunt.

IV. Quæ dum considero, nescio quis aliis longè, difficilis atque inimicus spiritus, Transmarino illi Reformato, prorsus dissimilis, corda occupet quorundam. **Q**ui si reformati volent esse, cum Transmarinis uno fateantur ore, animoque (b) Tantum abesse, ut damnent Lutheri vestigia pressius sequentes, ut contra pro “veris Christi Ecclesias particularibus habent, summis denique animi desideriis strietiorēm cum iis compactionem expetant, & querant. Atque eo firmius cum Reformati Transmarinis illis sympathistis suis, Ecclesiam quæ sub Edvardo sexto, Elizabetha

(b) *Hutton Theologus Amstelodamensis reformatus Pastor libro ab Ecclesia Gallica probato de Christiana tolerantia scđt. 2. cap. 3. p. m. 47.*

Regina , Jacobo Monarchia , Carolo Martyre, Carolo moderno Augusto, xxxix Articulos , Communemque Precum librum observavit; hodieque observat, verè Reformatam esse , *summis denique animi desideriis strictiorem cum eâ compactionem expetant & quærant.*

ECCLESIA BRITANNICAM V. Certè qui ECCLESIAM BRITANNICAM considerat , CA descripta. agnoscit Eam esse Communio- nem Visibilem , ejusdem fidei & cultūs, regulis in Scripturā revelatis, atque Universæ Ecclesiæ praxi conformem.

VI. *Visibilis* primū est Communio , quæ sine ordine superiorum & Inferiorum persistere nequit , uti nec ordo sine pote- te. Quare primævus ille *Ordo* Episcoporum, Presbyterorum atque Diaconorum, antiqui- tūs divinitūsque constitutus, servatus, con- firmatus , perpetuus ut sit necesse est.

VII. *Fides* dogmatibus utrinque confessis pura. *Ritus* pauci atque innoxii. Omnia verò ista Toti Christianitati communia.

Quare omnium Christianorum Judicio orthodoxi Patris (c) Vincentii Lyrinensis , Schema olim inter Orthodoxos ac Schis-

(c) *Vincentius Lyrin. heres cap. 25. m. p. 60.*

maticos Peregrini, Peregrino mihi, verba
 sensu itidem orthodoxo imitari liceat.“Bri-
 “tannus verus est, & germanus Catholi-
 “cus , qui veritatem Dei , qui Ecclesiam ,
 “qui Christi corpus , diligit. (en Com-
 “munionem !) qui divinæ religiōni , qui
 “Catholicæ fidei, nihil præponit , —quic-
 “quid universaliter antiquitūs , Ecclesiam
 “Catholicam tenuisse cognoverit, id solum
 “sibi tenendum , credendumque decernit.
 “(En dogmata ac disciplinam !) Quicquid
 “vero ab aliquo deinceps uno (Calvinus)
 “præter omnes , vel contra omnes sanctos
 “novum, & inauditum subinduci senserit ,
 “id non ad religionem, sed ad tentationem
 “ac schisma, potius intelligat pertinere.

VIII. Jam verò universa Communio Bri-
 tannica , ceu unum cum ipso regno consti-
 tuens Systema, jure ipso cives omnes Chri-
 stianam profidentes fidem, in se complecti-
 tur. Ita, ut juxta leges divinas, atque huma-
 nas, sacras & civiles, sit Societas, quæ separans
 se se, ecclesiastice, civiliterque in unum pec-
 cat Corpus, Ecclesiam nimis, quæ ratione
 personarum eadem est cum regno, adeoque
 contra publicas immotas leges in Regnum
 pariter delinquit. Quod civiliter guber-
 natum,

natum, ecclesiastice simul regitur prout est Ecclesia, sive Civitas Dei, aut Regnum Christi in Britannia.

IX. In quo ipse PRIMUS CIVIS REGEM est REX, defensor simul & Patronus, atque nutritius Ecclesiae: Qualis circa sacra fuit Moses, illa ordinans; qualis David illa promovens, Salomon exornans. Ezechias ad primam legum morumque formam reducens.

X. Nec inferior est potestas Regi, quam fuerat primis Christianis Cæsaribus, qui synodos indicebant, Episcopis adsidebant, Hæreticos puniebant, Canones Subscribabant, atque hæc omnia non precario sed suo nomine, non sejunctim, sed conjunctim Episcopis, juxta Canones feliciter hæc omnia peragebantur.

XI. Atque hæc Ecclesia est, antiquitate venerabilis, quæ ab APOSTOLIS S. Jacobo S. Petro & Doctore genitum, Apostolicoque viro Josepho Arithmathæ collecta, prima omnium quod sciamus Deo Christoque ejus publicum in templis exhibuit cultum. Eadem regnante B. Lucio primo Regum omnium Christiano, (A. C. 176.) augmenta sumpsit. In

ipsis vero primordiis Episcopos suos habuit, qui per orbem Britannicum latè diffusum Christianum populum regebant.

XII. Jam tum Tertulliani tempore (^d) Britannorum inaccessa Romanis loca, Christo fuere subdita, & sub Constantio religionis plena vigebat libertas (^e).

“ Cum Ecclesiæ in aliis orbis partibus
“ persecutionum fluctibus jactarentur, so-
“ lus Constantius Constantini Pater, per-
“ misit Christianis potestatem liberè suam
“ religionem excolendi — quamobrem
“ hinc capere conjecturam licet, neque Gal-
“ lis neque Britannis — contra leges vi-
“ sum esse, Christianam religionem, dum
“ adhuc vita suppeditabat Constantio, pro-
“ fiteri.

XIII. Quid repetam, (^f) de primò Imperatore Christiano, Britannicâ matre genîo, in Britanniâ nato, in eâdem Imperatore creato, Constantino illo, ut Ecclesiæ Orientalis atque Occiduæ, sic Britannicæ Patrono insigni? qui Arelatense conciliuni (A. C. 314.) convenire jussit: Atque huic Britanniæ Episcopi interfuerere & Ni-

(d) *Tertul. lib. adv. Judæos cap. 7.* (e) *Sozem. lib. 1. his-
tor. Eccles. cap. 6.* (f) *Polydorus histor. Agl. lib. 2.*

ceno orthodoxo (A.C. 325.) ipso teste Athanasio, & Sardicensi (A. C. 347.) & Ariminiensi (A. C. 359.) (g).

XIV. Hieronymus (h) Ecclesiæ Britanicæ, velut ingentis partis, unitatem "cum "Catholica ostendit, dum infit, & Galliæ, " & Britanicæ & Africa, & Persis, & Ori- "ens, & Jndia, & omnes barbaræ nati- "ones unum Christum adorant, Unam ob- "servant regulam Veritatis.

Britannicas fuisse duas testantur antiqui, (i) unam Albionem, alteram Hiberniam Scotorum patriam: iterumque scriptores earum unam alterius nomine indigitant, ut tandem Britannia tota, sit hoc ipsum triplex Regnum, ad prima Ecclesiæ Unius Principia DEO auspice reversurum.

XV. Quin & hoc perpensione non indignum, quod eosdem totus hic insularis orbis in plures licet divisus partes, Christianitatis Fundatores habuerit Apostolos. Quorum aliud *Ægyptum & Libiam* sortitus est, extremas verò Oceani regiones & Insulas Britannicas alius obtinuit. Fundamento Ecclesiæ Britanicæ Apo-

(g) *Vsserius Archip. de Britan. Eccles. primordiis cap. 8.*
pag. 195, 196. (h) *Hieron. tomo 2. Epist. 85.* (i) *Ptolem. Geogr. lib. 2. cap. 2.* & *Philosophus Madaur. libra de mundo.*

(k) *Vsserius cap. 16. pag. 740.* *Niceph. bistor. lib. 1. c. 1. lib. 2. c. 40.*

stolorum manibus posito, eam ædificarunt ex ordine Episcopi quorum longam enumerant seriem Annales.

XVI. Gloriam Servatoris, insulas has lumine pacis ipsis primis seculis illustrantem deprædicant summoperè Patres: (l) Chrysostomus inquit. (m) " *Britannicae Insulae ex tra hoc mare sitæ, & quæ in ipso Oceano sunt, Virtutem verbi senserunt, sunt enim etiam illic fundatæ Ecclesiæ, & erecta Altaria.* Cujus manu? Antistitium provisio ne, curâ, regimine sollicito. Eorum ministerio in his Insulis semper impletur, quod de Messia prædictum; *Dominabitur à mari usque ad mare,* (quo Insulæ cinguntur) sicut " *in universo orbe terrarum, quæ tanquam omnium quodammodo maxima est Insula, quia & ipsam cingit Oceanus* (n).

REFOR- XVII. Atque ut Ædificatores E-
MATA. piscopi, Ecclesiam supra funda-
mentum Apostolicum, quod est unicus ille
noster Servator, considerunt; ita iidem
succesu Temporis in vastâ illâ Dei Domo
emergentes abusus emendabant.

In Ecclesiâ inquam, cui adjungatur, ne-

(l) videatur Usserius. pag. 787. (m) Chrysost. operum toma 6. (n) Augustinus. ep 80. ad Hesychium.

cessit est, suam serio quærens salutem. Ut Moses tabernaculum ad Ideam in monte vi-
sam, ut Salomon templum ad formam ta-
bernaculi, ut Esdras ad Salomonæum ex-
emplar ædem extruxit: Sic autoritate
Regum, per Episcopos Ecclesia Britanni-
ca ad normam Scripturæ, & formam anti-
quam renovata est. Huic, ceu membrum,
inseri, honor est apud Deum, honor atque
decus apud omnes primævæ Pietatis Vene-
ratores.

XVIII. Interea contemplor ECCLESIAE,
Ecclesiam hujus Regni, uti & ali- CATHOLI-
AS Africanas, Asiaticas, Europæas CÆ PARS.
publicas, ceu partem Ecclesiæ Christianæ
universim consideratæ, sed partem quæ
Toti convenit in dogmatibus, ritibus, &
gubernatione primâ. Dum qui peculiares
Magistros sequuntur, inter se divisi sunt,
nec cum aliis Christianorum Ecclesiis pub-
licis conjuncti, odio semper habentes quæ
Universa observat Ecclesia. Adeo ut tan-
dem, cæco sacrilegoque errore corrupti,
Aeriani novatores CHRISTUM CATHO-
LICÆ ECCLESIAE CAPUT, omnibus
gregibus suis spoliare, depauperare, Cor-
pus Ecclesiæ dilacerare doloso schismate
moli-

moliantur; nescii tandem, quo se Vertiginosi vertant, nemine Principum, Doctorumue ab Ecclesiâ publicâ ad ipsos diverrente, in seipso mutuum erisitits Scriptis, technisque mundanis, & novis subinde signementis hostiliter armantur: sic solutâ religione, omni Schismate, verò in solo plebeio, fanaticoque popelli animo adhuc hærescente, in multiformes, ac mere variegatas Tremulorum, Socinianorum, & nisi prohibessit Deus, Ismaelitarum tandem atque Athorum partes abituri.

XIX. Quàm beati verò Fideles singuli, cætusque omnes, Ecclesiæ publicæ, tam felicis Regni, sub uno Rege per uniformitatem legalem inserti!

Nam quod Transmarinæ quædam Congregationes, Unitatem plenariam, summo perè licet exoptatam, communi præstare nequeunt Bono, dum per diversas in eodem imperii systemate Gubernationes à se invicem separantur, id Britannæ Magnæ summo Dei beneficio & facile factu est, & Ecclesiæ pariter atque Politiaæ omnino salutare.

XX. Quid enim optatiūs pio esse potest, quàm jungi Ecclesiæ, quæ instructa est cælesti verbo, quod ipsiusnet Alieni non diffidentur,

tentur, instructa sacris ritibus, quos Ecclesia tenuit primæva, Regiminis externâ formâ inde ab Apostolorum tempore constanter servatâ. Quæ una est, non uniformis, antiqua non novella, Catholica, non partium studio discissa; tandem quæ CHRISTI est, sese manifestantis in Corpore manifesto, per manifestam ^{PUBLICA} præsentiam, quam promisit, EGO VOBIS CUM SUM; & re ipsa præstat, adversus omnes Mundi, sectariorumque insultus, mediante solemnî perpetuoque Cultu, qui prædicatione, Sacramentorum ad ministratiōne, Precibusque, & directione primævæ simillimâ perficitur.

XXI. Novi ego Desideria flagrantissima multorum cœtuorum, quos Reformatos sub cruce vocant, clanculum congregatorum; hi ut publicam haberent ædem vel minimam, nihil non moliti sunt, sumptibus pepercere nullis.

XXII. Nimirum Christianismus sive verus atque in antiquitate perdurans, sive novellus & fictius, inter privatos delitescere parietes, iisque contineri non vult, manifestari gaudet. Unde primi Christiani, licet Ecclesia adhuc tenella esset, mox

publicos instituere catus, atque ea propter martyria, (si delitescere voluissent non subeunda,) & persecutiones, cruciatusque gravissimos sustinuere. Ut haberent *Domum Dei elevatam super omnes colles, ad quam fluant omnes gentes.* Ab ea seperati in hæreticorum aut gentilium habebantur censu. Christianismo igitur, qui publicus semper, uti obstant, ita semetipsos produnt elan-destina formantes conventicula: causantes ritus quosdam, certè innoxios, atque omni aetate consuetos, separant sese, eo ipso vere sic dicti Schismatici, ab Ecclesia, quam in Christo fundatam, neque hæresi contaminatam agnoscunt.

XXIII. Quin tristi supercilie tandem sublato, atque infestâ Patriæ pertinaciâ, Charitatis fervore deviciâ, ad Ecclesiam Britanniaæ replendam confluatis tandem separati! ad quam conspicuam publicamque gentes atque populi, præstito Dei promisso atque expleto confluxerunt, Picti, Saxones, Angli, Hiberni, Scotti, Majores vestri, à Deo primùm alieni; aggregamini Ecclesiaz quam suspiciunt hodiéque iij quos Vos ipsi Orthodoxos agnoscitis, quin mutuūm incitate vos acclamatione festâ sanctaque,

Venite

(^a) *Venite ascendamus ad montem Domini & ad domum Dei Jacob , & docebit nos vias ejus, & ambulabimus in semitis ejus. Ex Sion, (Ecclesia publica, non clanculario conventiculo) Lex, (Christi) & Verbum Domini de Jerusalem. (Ecclesiæ manifestâ, universis conspicuâ.) Nolite civitatem fugere, quæ supra montem fundata, non latens, sed patens , nec diu abscondi sustinens.*

XXIV. Considerate mecum, quām verè Deus ut in reliquis mundi partibus , ita in Britannico suis stet promissis. (^b) *Ecce congregabo eos (Christianos) de universis terris, & reducam eos in locum istum, (Ecclesiæ visibilem) & habitare faciam eos confidenter; & erunt mibi in populum, & ego ero eis in Deum.*

Et dabo eis Cor unum & viam unam (conspicuam Unionem) ut timeant (colant publicè) me Universis diebus (continuâ temporum successione (& benè sit iis , & filii eorum post eos.) & eternitatem consecutis.

XXV. O felices iterumqne felices Britannos , unitatem intuitos Ecclesiæ suæ, continuatam universis diebus , inde à reparatâ mundi salute, in publico Dei cultu ,

(a) *Jes. 2.* (b) *Jer. 32.*

mediante nec intermoriente Apostolatu, in eodem Dei Verbo, Sacramentis, Prædicandi officio, moribus, legibusque antiquissimis, dum novitùs superaddita removebantur, publicè stabilitam!

XXVI. Ad hanc unam Conspicuamque domum, quâ fidei ejusdem Domesticos, ordinarii antiquissimâ sanctione sibi succedentes Dispensatores Donorum divinorum nutriunt, Doctores ejusdem Ecclesiæ membra, dogmatibus Verbo analogis instruunt, conferant sese Gratiæ Gloriæque futuri participes.

XXVII. In hâc Civitate Dei, iisdem devincti legibus sacris, pacatè publicum propriumque Bonum, unanimes procurent Cives, non demto Uno: Quibus divinitùs inde ab ultimâ antiquitate speculatores constituti, semper intendunt, oculis vigiles, buccinâ verbi vocales, gladio sp̄irituṣ armati.

In hac civitate Britannicâ, quam Christus Discipulorum manu olim condidit, mirabiliter inter persecutores Gentiles, Erronesque schismaticos, quin & perversos nonnullorum, tanq; præfractorum quam Ci- vium mores conservavit, In hâc, monente Prophetâ,

Prophetâ, (c) super vias state, videte & interrogate de semitis antiquis (quæ fuerit religio prima, qui ritus, quæ administratio, numquid hodiernæ consimilis) quæ sit via bona, & ambulate in eâ. Sic demum veri in Civitate Dei cives, in Domō Jehovæ fu- eritis domestici.

(c) Fcr. 6.

M E D I -

MEDITATIO OCTAVA

JUNI SACRÆ BRITANNICÆ
UNIENDÆ PARTES
AMOTÆ.

I.

NON ECCLESIA
UNIVERSALIS IN
INTELLECTU DI-
VINO vel THEO-
LOGICO conceptu
ut pote quæ non uni-
enda, sed unita.

Eccllesia Britannica, di-
vinitus sic constituta,
non aggregat sibi Ecclesiam
Catholicam quæ in divino In-
tellectu est, comprehensdens
omnes eos, quos in Ecclesi-
is *toto terrarum orbe juxta leges Christi*
ordinatis, ceu membra viva, sive Electos
solos Deus videt; Siquidem Ecclesia Ca-
tholica mystica Deo soli nota, in Catholi-
câ per singulas partes suas utique visibili
Comprehensa, suo, id est, mystico modo in
Britannicâ Ecclesiâ, respectu eorum qui in
illa sunt electi, jami unita est:

II. Neque jungit sibi ipsas singulares Ec-
clesias, in singulis mundi climatibus con-
spicuas,

spicuas, veris fiducia Christianis, sive electis reprobisque constantes; quæ in *Theologico Intellectu* simul conceptæ, systema sunt Ecclesiæ Catholicæ, cui jam tum Britannica ceu ejus pars unita est:

III. Sed coadunandos sibi agnoscit, omnes cætus in triplici Regno, à semetipsâ ceu Ecclesiâ Britannicorum communis schisma separatos. Prout olim Constantiopolitana, Antiochena, Hierosolymitana, priusquam Turicum Imperium, cui schismata ipsa originem dederunt, eas disturbaret, communis omnibus civibus provincialis erat Ecclesia. Hodieque Danica, Suecica, Saxonica, Wurtenburgensis, Tigrina, Bernensis, Basiliensis, & Scaphusina, novationum proflagatrices omnes, communis singulis est Civibus Ecclesia, nulla omnino separatione, aut conventiculis, ceu Pietatis ordinisque sacra pariter et civilis præsentissimis pestibus toleratis. Adeò illas Unitas conservat sacra, ut simul Politiae adversus extraneum hostem, cujus libidini dissentiens Regnum aut Respublica facile patescit, firmissimum sit in monumentum.

IV. Quare ut bene regulatum quodlibet Regnum,

Regnum, Principatus, & Respublica, suam Ecclesiam, eamque unam Communem haber, nullis cæsuris, sectarumque divulgationibus obnoxiam: Sic Britannia tota tripli-ci regno constans, Ecclesiam constituens unam, ceu Triangulum unâ peripheriâ contentum, DEO TRIUNI perplacens, adversus hostes præpotens, in seipsa felix perennabit.

Hâc solâ, neque aliâ ratione ullâ, quamdiu Deus per Media gubernat, regulatum Britannicæ systema regium, pace in terrâ firmum, & salutis in cælo impetratiōne beatum est futurum.

V. Quod transmarinæ nationes ad perpetuam sui conservationem frustraneis propè votis exoptant, id præ illis omnibus, si Unitatem facilitantia spectemus, sibiique deesse nolint Cives, obtainere potest. Atque utinam afflato hēc suo de Una Ecclesia Deus Optimus annuat. ^(a) *Efficiam eos gentem unam, in illa terrâ, in Montibus Israëlis (propalam & conspicuè) ! d. Rex unus erit, ipsis omnibus Rex imperans, neque erunt amplius Duæ Gentes, neque dividentur. amplius Duo REGNA deinceps.*

^(a) Ez. 37. 22.

VI. Quoniam verò in CHRI- ATQ. IN IL-
STO sunt omnes unum, non Cæ- LISSINGULI,
tus ullus, nec Civium quisquam dissociet-
tur. Sit consensus omnium, ut cùm alii
qui extra Nationalem hanc versantur Ec-
clesiam Britanni, inter se Schismatum flu-
ctibus exagitantur & colliduntur, vario-
que segregationum æstu dissolvuntur, nihil
tamen sit quod Societatis sacræ inter nos
disfrumpat vinculum. Esto sit alias alio,
sapientiâ atque eruditione sacrâ major,
nec tamen ob id minus donorum obtinen-
tem, in communi Oratorio vel contemnat
vel fugiat. Non intellectus omnium unus
esse poterit, cor tamen sit unum, volun-
tas eadem, ut non scrupulosa subtilitate,
aperto tamen simplicique pectore conspi-
rent.

VII. Nullum esto inter eos Generis,
Urbis, pagi, discriben, conditione dif-
ferentes unum sint in hospitatore suo, ut
qui *in una Ecclesia unum colant CHRISTUM*,
Conformiter se, fide, utique uniformes,
moribus totius Ecclesie; nec suomet se vi-
tio, à Corpore, quod Ecclesiam simul
atque Rempublicam Constituit, divelli-
patiantur: quingrates deo dicant, tam ardè
M connectenti

connectenti triplex hoc Regnum, ut sive Britannicam dicas Ecclesiam, sive Regnum, idem dicas, cum idem utrumque sit in eodem, diverso modo Ecclesiastico Civilique gubernatum. Nemo non conformem se praeter legi Communi, ut ne difforme reddat, quantum in ipso est, Uniforme regnum, in quo sub Rege cælesti Christo, Rex regnat unus in orbe hoc insulari.

PROFESSIO- VIII. Quis verò est qui ad-
NE CHRI- versatur huic Unitati? An Gen-
STIANI tilis, an Judæus, dudum vel
conversus, vel ejectus, Non, Verùm qui Chri-
stianum se dicit, qui Ecclesiam hanc veram
censet, quæ verbi Divini explicatrix can-
dida, Sacramentorum præsentatrix sincera,
rectrix suorum juxta regulas antiquissimas,
innocuas; præterea ritibus elegans, mode-
sta, pia; Verbo CHRISTI Amatrix, ve-
neratrix, sponsa: Hanc contemnit.

IX. Forte inter transmarinos exul non
unus, Ecclesiam vidit, Britannicæ similli-
ma loquentem, sed pauperem, nudam,
calvam, omni ornatu per ipsos etiam ei
adhaerentes spoliaram; interea quosvis unde-
quaque ut oppidum ejus augmenta, capiat
& ditescat, civilissimè allicientem; cuius
amore

amore peregrino inter calamitates suas Captus hinc Scotus, inde Anglus, nostram obliquè respicere docetur, post reversus ad sua, propriam aversatur Ecclesiam, Matrem, non juvenculam, paupertinam aut illicem, sed annosam, illustrem, gravitate suâ venerandam. Ab hâc abstrahit aliorum etiam Filiorum animos, ut deserant matrem persuaderet, quam in mortem usque sequi cum illis debuerat.

X. Cum Francofurtum tempore REFORMA-
Reginæ Mariæ, se recepissent Angli TI NOTA
nonnulli, Reformati omnes, mox Schismi
inter eos subortum: Retinebat utraque pars
eadem dogmata, sed prudentiores ex illis
in ipso etiam exilio conservatam voluêre
disciplinam, atque mores Ecclesiæ Anglicanæ,
ab ejus Reformatoribus sub Rege Ed-
vardo legitimè institutos. Ab iis sese diri-
mebant alii, secedentes Gebennam ad Cal-
vinum, qui reduces inde, à Magistro suo
ad inventam disciplinam, animo profur-
dum impressam, consuetudine peregrinâ
firmatam, inter cœtus quosdam segreges
exercere cœperunt, idque contra Leges ap-
pientissimæ Reginæ Elizabethæ, totiusque
Regni. Hinc odia ipsorum adversus Com-

munem Ecclesiam Britannicam concepta, adeò ut ex placidissimis Reformatis, facti fuerint turbulenti, etiam contra Magistri sui principia, ut qui propter Indifferenta non faciendum schisma disertè asserebat: Cautè licet atque sensim igni Anglicano Scotioque oleum fuerit infusum.

PURITANORUM NOTA cibus à prætenſa puritate DISTINCTI, & Cathari, vel à Præceptore suo ANGLOCALVINITARUM Anglo-Calvinistæ dicuntur.

Hi commotiores indies atque infediores facti, uti fieri amat inter conjunctissimos primū, quando gliscit fatio, separatos habere conventus occuperunt, licet interea ejusdem Fidei adscritores habiti.

XII. At designandum videbatur certum Eidos Pomum, atque illud erat, Liber liturgicus, quem Anglo-Calvinistæ illi sincerissimorum Theologorum, Martyrum ac Confessorum opus esse fatebantur, sibi displicens tamen, licet publicis insuper Legibus effet confirmatus. Sic liber Precum ad Deum, ex ejus Verbo depromptus, atque antiquissimis Ecclesiarum omnium moribus censonus,

consonus, adversus Christi de pace & Charitate primarium præceptum, juxta quod vi-
vos mortuosque est judicaturus, Ab Anglo-
Sabaudis transmutatus est in Lapidem scan-
dali ad quem impingentes corruerunt, at-
que Templo Dei Britannico semet ejece-
runt.

XIII. Quibus sese opposuere auspiciis
Pientissimæ Reginæ, Ecclesiastici atque
Ordo Procerum, Populusque Anglicanus,
Reformationem iis quibus facta fuerat mo-
dis omnino retinendam statuens, nec quic-
quam temerè mutandum. Sic è parvis ini-
tiis, scintillisque, dum minuta carpuntur
atque adiaphora, diuturnum, quod Angli-
am Scotiamque affigit, Schismatis primò
unius, inde ex illo aliorum plurium latè
flagrans incendium. Ne restinguendum
quidem, nisi intercedentium suasionibus, &
Rationi locum dantes, aggregentur Eccle-
siæ, haec tenus ab eâ sine causa santicâ sepa-
rati.

XIV. Initio quidem paucorum SEPARATI.
concepta opinio, pertinaciam gignit, quam
ipsi Fortitudinem appellant, verùm con-
suetudine, colloquiis & conversatione, So-
ciales ut sunt homines, alii atque alii in
partes

partes trahuntur, qui se invicem adversus plures, quos sibi imminere vident, animant, præmuniuntque. Quod si merè civilis subfit causa, utique Conjuratio; si sacra prætendatur, Schisma exoritur. Atque eō ipso, plures invicem juncti à Toto divelluntur Corpore, sacro vel civili, tandem utroque.

XV. Sic in Civitatibus, pagis, villis, domibus privatis extra Ecclesiam veram, qualis nempe ab adversantibus etiam agnoscendi debet, adeoque extra Ovile Christi nonnisi obstinatione cæcâ hinc inde palant Schismatici. Aversiones istæ plerumque in magnis urbibus, atque vastis regnis non facile ab Animarum Curatoribus vel animadvertisi, vel emendari solent, quoadusque malum in veteratum, dissuasiones spernit atque adhortamina; pudor etiam correctionem fastidit, Preces non inveniunt aurem, exasperant pœnæ pertinaciam. Præsentissimum equidem remedium est Apprecatio divinæ Gratiæ, quâ separatus exoret Deum, ut spiritum Charitatis Pacisque Christianæ sibi largiatur; ut ne ipse de salute suâ periclitetur, neque aliis in cultu Christiano offendiculum objiciat.

XVI. Ut-

XVI. Utinam verò simultatum spiritu, ceu turbine abrupti, in Rationis & Charitatis orbita sese reduci patiantur ad Ecclesiam, quæ una! quam certè lacestere & perturbare, pacemque & unionem sanctam aduersis impedire studiis, est Christo ipsi in suo Corpore, quod reipù singulis in regnis, Principatibus, Rebus publicis Christianis unum est, non discissum, non lacerum, perfectas adversari, est Christum odiisse, & in membris suis persequi.

XVII. Fideles dici volunt, DSSENTIENTES fidei confortes, dogmate uniti, NON IN DOGMATIBUS SED externâ tantum formâ divisi. EXTERNIS. Verù si c'è Sanctorum Communione articulus sincerè cordi est separatis, Schismatis infelix lolium, quod Christus non seminavit è Britannia evulsissent; nec ob Problematum aut Adiaphororum infructiferas plantas, Ecclesiæ veræ Paradisum relinquerent: ut in eodem cum aliis Arborem possiderent Vitæ, atque ab illâ fructus Justificationis & sanctificationis in Unitate spiritus, IN COMMUNIONE SANTORUM consequerentur.

XVIII. Atque vel in hoc imitarentur socios suos transmarines, qui tām addicti sunt

sunt pacis Ecclesiasticæ studio, tantoque potiundæ illius amore feruntur, ut Luthe-ranis consortes velint esse, licet illi firmi-ter persuasum sibi habeant, Puritanos infun-damentalibus articalis à non-variatae Confessionis Augustanae sociis dissentire.

XIX. Certè qui eadem nobiscum dog-mata, dictis scriptisque defendere satagunt, Articulum Symboli teneant omnem; sin ob ritus & gubernandæ Ecclesiæ formam Pro-testantibus promiscuè communem, judi-cio suorummet contribulium, etiam dog-matum quorundam dissensu insuper habito, sollicitè quærentium damnantur. Intereá-que Corpus Ecclesiæ Britanicæ, cui con-juncti debebant esse, injustâ separatione vulnerant.

XX. Cæterum Articulum illum Apo-stolicæ fidei de COMMUNIONE SAN-CTORUM, extra controversiam positi veri Christiani antiqui verissimè intellexerunt, non de imaginariâ aliquâ & occultâ, vel ut hyperephani novatores singunt, internâ so-lâ, sed reali atque manifesta Unione mem-brorum in Unâ Ecclesia verâ & conspicuâ.

XXI. Quod si Cathari tum loco Christi-anorum fuissent, Ecclesia nunquam cœpisset, utique

utique in diruenda semper occupatores quam exstruenda. Si imaginaria Communio occupasset eorum animos qui Evangelium audiebant, non coaluissent cives unius regni nationis aut provinciæ in Unam Ecclesiam, nec ista cum uniformi alia Regni aliis, nationis, aut provinciæ. Si quod per eos, contentioso seculo nostro communis Ecclesiarum exitio fieri solet, factum fuisset olim, unum ovile Christus nunquam habiturus fuerat. Si quod per Catharos nostro fit tempore, cum Charitas refrigerescere, inflantis Scientiæ superbia passim intumescere assolet, factum fuisset olim, cum Charitas ipsos etiam errores tegebat, dummodo non lethaliter perniciosos, fideique Christianæ fundamentum subvertentes, Christus nec Pastor futurus erat, nec oves ullæ.

XXII. Aliter viri divini, ac novatores Sophistæ critici Cyprianus Ecclesiæ (^b)Communionem servavit, communicando etiam errantibus, magno utique suo præconio. Et Africana Ecclesia neminem à Communione suâ removit, non ipsos cætus diversa sentientes.

(b) *Augustinus de Bapt. cont. Donat. lib. 2. c. cult.*

XXIII. In Britanniâ verò sint maneantque , singularitate solâ sibi complodentes, segregantes semet ob errorem nullum, sed ob externa à contribulibus suis transmarinis non damnata , Reformatis Helvetiis probata , ab Augustanis ceu necessaria , legitima , veritati & antiquitati summè consona , tandem praxi suâ publicitus in omnibus Regnis, Principatibus ac Rebus-publicis confirmata . Siccine sine causa, sine judicio publico, adversus Consensum, ipsarummet Ecclesiarum Protestantium , Nationalis Ecclesiæ Unitas pernicioso schismate discindatur ?

XXIV. At externis illis moribus aut disciplinæ *superstitione* forsan adhærescit. Eam quidem ritibus affricare vellent separati, sed Precum liber nullam iis adesse patitur: Declaratione desuper publicâ præmissâ, ne quis ausit ritus in se bonos superstitiones opinione à vero usu in abusum convertere. Id satis est , superque , nec synceri Christiani est suspicionibus gravando judicare fratrem , dicam Ecclesiam totam abusus superstitiones amolientem. Id vero abominandum.

XXV. Hoc addiderim, non excusandæ Ecclesiæ

clesiæ hujus causâ , cui nec error inest, nec superstitionis, sed consolidandæ sententiæ quam Calvinisequæ in Germaniâ Galliâque de Lutheranis concipiunt. Unionem Ecclesiæ solvere, aut solutam non redintegrare, tantum est malum, ut ne quidem propter errores præter-fundamentales, nec propter mores contaminatos, nec ritus abusibus affectos, seorsim erigere liceat Ecclesiæ.

XXVI. An secessere Sancti ante destructionem & subversionem Ecclesiæ atque Politiæ Judaicæ, à Templo per dogmata Pharisæorum contaminatissimo? num intermisere Horas precum publicas, cultusque consuetos? Non equidem: Quin eò pientiores habiti à spiritu sancto, quo in æde licet erroribus & superstitionibus contaminatâ frequentiores fuére.

XVII. Ipse mundi *Sospitator*, quo purius nil sol aspexit, præ quo omnes impurati Cathari, num templum speluncam Latronum fugiit, ut Patri cœlesti Filius ipse Hominis, obsequium Cultumque præstaret: Num Dies festos, non lege prorsus divinâ sed Ecclesiasticâ tantum introductos neglexit? Ceremonias, quas frigidulas, atque abusu multiplici scatentes in aliis pervidit,

ipse propterea, ex alto, Altissimus licet, sed ut nobis exemplo esset humilimus despexit? Non equidem. Iisdem gestibus oravit, in eodem templo, cætibus interfuit publicis, Sacra mentis usurpavit, Unitatem cum Ecclesiâ sartam tectam conservavit.

XXVIII. Idem facere *Apostoli*, quoadusque tota illa Resp. cum civitate, tota Ecclesia cum templo, juxta Oraculum Christi & Prophetarum finiebatur. Qualem finem qui per schisma optat, aut procurat Britaniæ per erectionem synagogæ adversus publicam communemque Ecclesiam, Ecclesiæ Regnique Civis esse definit.

ATQUE IN IL- **XXIX.** Siquid autem in meis COETIEUS est notitiae Ecclesiasticæ, quod CONCIONATORES SEPARATI fateor quam sit exiguum, id RATIO. ex usu diuturno me habere non diffiteor, Ecclesiæ Anglicanæ eclipsin anno Quadragesimo nono passæ, gaudente passim Catharo ingemiscebam, jam tunc in officio constitutus sacro; verum reducto, in Reditu Regis fulgore debito, in panegyri Academicâ coram Imperii Principibus & Regno & Ecclesiæ huic, (ringentibus frustrâ Presbyterianis) gratulabar voce publicâ, atque in Historiæ Universalis Ideâ, primævum

primævum Ecclesiæ gubernamen, solo Veritatis amore inductus, quindecem abhinc annis aduersus eosdem in Auditorio defendebam. Siquidem latere nunquam poterat imis præcordiis insitus amor, quem Symphonia Ecclesiæ Apostolicæ cum Britannicâ im primorum Patrum monumentis conspicua, mature afflaverat.

XXX. Utinam verò consimilis, si non major amor, Ecclesiæ Britanicæ, qui me juvenem, adultum, senemque, & exoticum, & migrationis in has oras æquè ac belli Germanici securum occupavit, pectorique fixus hodieque inhæret, ætatis cujusvis Britannos, indigenas, cives ab Ecclesiâ suâ nationali sejunctos eidem iterum jungat! Hortamina, quoad licet, Votis addam, atque ut agnoscant omnes effictim rogo liberiùs fortè quam par est monenti.

XXXI. Malim tamen Theologum Britannicum prius audirent Concionatores separati, cum primis inter tot alios eum qui hoc in regno atque inter ipsosmet, Verbi præconem diu egit, omnes Puritanorum latebras penetravit, perquisivit, inspexit, separationem diu defendit privatim, publicè; tandem è schismatis labyrintho Veritatis revealaz,

latæ , Rationisque Communis Ariadnæo quasi filo eductus , propriæque Pertinaciæ Victor, separationem Pastorum ab Ecclesiâ Britannicâ damnavit. Est verò ille Vir dotibus eximiis præstans , Charitate sacra & Prudentia Ecclesiastica insignis J. Sprintius, qui utut acer ante propugnator semel conceptæ cum aliis opinionis fuerit , in Cassandro tamen suo Anglicano evidenter è sacro Codice, Ratione, ac Testimoniis tam suæ nationis quam transmarinorum Calvinisequarum, imò ipsiusmet horundem Magistri demonstrat, (c).

XXXII. Peccasse ministros saltē ex ignorantiâ, qui maluere privari officio, quam conformes fieri Ecclesiæ Anglicanæ in ritibus præscriptis. Eos verò Conscientiâ obstrictos teneri, sese offerendi ad Conformatem ut admittantur ad ministerium. Atque eos qui necdum loco moti sunt, Conscientiæ vinculo confstringi ad conformandos sese rituum legibus potius, quam ut remotionem ab officio aut suspensionem ab eo sufferant. Illos verò qui idonei sint , aut æstimentur apti obeundo Ministerio illudque ambiant, Conscientiæ vinculo te-

(c) *Cassandri Anglicus showing the necessity of conformatie p. 3.*
neri

neri, ad promittendam potius in ritibus sa-
cris præstandamque, quam renuendam Con-
formitatem.

XXXIII. Peccare tandem in ip- ET AU-
sum Deum, graviter asseverat Chri- DITORES
stianos illos, qui religioni sibi ducunt, scru-
pulumque Conscientiæ suæ injiciunt, ne
genua inter communicandum flectant, ne
admittant liberos ad Baptismum cruce in-
signiendos, nec audiant preces, conciones-
ve eorum qui candido sunt amiculo induiti,
Peccare inquit in Deum, qui ut intermit-
tant ista, ipsi sese cultu subducant divino.

Hactenus Cassander Anglicus, qui Con-
silium Ministris atque populo piè simul &
prudenter depromit.

UTRIQUE
XXXVI. Cæterū ex iis qui Ecclesiæ RIGIDI.
uniendi, haud pauci deprehenduntur, qui
zelotæ Verbi haberi volunt sicut olim rui-
turæ Hierosolymæ eversores intestini. Zelotæ
Legis. Hi ad Unitatem capessendam, sive igno-
rantiâ sive Consuetudine, diuturnâ, vel
etiam naturæ vitio & temperie horridiores
sunt, opinionis adversus Ecclesiam semel
conceptæ, contra scripturam ipsam Rati-
onemque communem vehementer tenaces.

XXXV. Rigidi illi cum sint, nec pervi-
caciā

cacant suam mansuetâ Ecclesiæ invitatione fleti patientur; fatentes tamen id quod res est, hanc quam videmus, cujusque membra sumus, Ecclesiam Britannicam, non fundamentali, errore aut heresi, quæ Cor petat, vulnusque lethale infligat animæ, corruptam esse atque perditam; in Deum, servatoremque, Principem illum Pacis, Domûs suæ dominum; quam hâc ipsa segregatione suâ, gravissima injuriâ afficiunt, & contra propriam Salutem, quæ solis fidelibus Fidem Charitate demonstrantibus, mandatumque Pacis Christianæ, & articulum Unius Ecclesiæ, Communionisque sanctorum servantibus, gratiôsè datur, infandum utique committunt peccatum.

XXXVI. Atque ut delictorum æquè ac pœnaruū sunt gradus, hi qui segregatis cætibus præsunt, horribilius longè peccantius, quos disciplinæ Genevensi subjiciunt, Ecclesiæque Britannicæ subtrahunt. Ut qui aliorum in peccando Duces, cum teneras Conscientias, (quas de dissensu, non concernente Religionis ipsius naturam, sed exteriora quædam, è solo usûs vel abusioneis actu æstimanda, probè informare debuissent;) in Schismate Britanicō continuando fovent.

XXXVII. Eo-

XXXVII. Eoque ipso sunt in hoc populo, cæteroquin religioso, seditionum, motuum, odiorum, cædium, Bellorum; tandem mihi Deus avertat, Subversionis atque Internacionis publicæ Causa & origo.

XXXVIII. Per cætus separatos, auctoritate publicâ interdictos, & damnatos, communis Patriæ communem impugnare Ecclesiam, sub prætextu purioris, breviorisque & ab omni ceremoniarum luto depurgatae ad cælum viæ; dum puritas dogmatum, doctrinæque Synceritas ultro agnoscatur, nec in ritibus ulla sit impuritas; nil aliud est quam exhorrescendum cuique pio ac fideli, Schismatis peccatum. A quo nemo purus qui abducit quemquam ab Ecclesiâ fidei unitatem Conservante, vel abductum in aberrationis mæandro circumducit.

XXXIX. Quid Ministri Calvini discipuli, pro se suâque concione Magistro suo respondebunt, è Genevensi Cathedrâ gravissimè pronuncianti? (d) Poterit vel in doctrinâ vel in sacramentorum administratione Vitii quidpiam obrepere quod alienare nos ab ejus communione non debet. Sunt quædam ita necessaria cognitu, ut fixa esse & indubitate

(d) Galvo Inßit. lib. 4. cap. 1 §. 12. cap. 2. §. 1.

omnibus

*omnibus oporteat, ceu propria Religionis placa-
cita. Sunt alia, quæ inter Ecclesiæ controversa
fidei tamen unitatem non dirimunt.*

XXX. Quod si adhuc contra Christi mandatum , Praxin Apostolorum, Effata Calvinisequarum , propriique Magistri Judicium alienent alios à Communione Ecclesiæ, seque & alios in horrendo Schismatis peccato detineant, obliti communis Foni, salutisq propriæ; relinquantur tandem RIGIDI illi , spiritu inimicante correpti, Judicio divino quod Paulus pronunciat. (e)

*Quemadmodum Jammes & Jambres resti-
terunt Moysi, ita tales homines obficiunt ve-
ritati; homines mente corrupti, & circa fidem
rejectanei, sed non procedent amplius, nam
amentia eorum evidens erit omnibus.*

Quis in Scripturâ aliquanto versatior negaverit , tremendum Judicium manere eos , qui Pastores haberi volunt, in Ovili Domini , & ab eo seducunt gregis partem, ceu in foro effet peculum.

XXXI. Licet utique mihi , erga Eccle-
siæ unitatem tantopere necessariam, tam in-
tellexiter disruptam , paulo ardenter animato RIGIDOS, (non odio in eos , ut

(e) 2. Tim. 3. v 8. 9.

quorum neminem de facie aut **rumore** novi, omnes in pace Servatoris veneror colloque, atque ut mecum Unitatem Ecclesiæ querant effictim rogito.) amore Pacis sacrosanctæ flagranti, animosius his verbis corde imo eductis alloqui.

Pacem prædicatis salutiferam, Evangelium nimirum sanctum, Esto! sed afflatis interim rapse abducto gregi, pestem iræ, odiique, adversus regni communem Ecclesiam.

XXXXII. Persecutionem, quæ tamen nupsiam in Britanniâ appareret, & si qua esset non aliter domandæ licentia, coercitio, foret legalis, acerbissimè perstringendo, elicitis lachrymulas, eorum tenellis pectoribus, quos in angustias vestri cætus coarctatis, adversus Constitutiones publicas. Quibus ipsis potissimi authores estis Perniciosa segregationis. Simul efficitis ut vobiscum, Legis Pacisque Defensores inimicis oculis, animisque in vindictam aversis obliquè contueantur. Vestrum utique erat extra Ecclesiam palantes, ad eandem reducere, ut disciplina servari possit, licentia peccandi cohiberi, Libertinismus, Hæreses, Atheismus, quorum omnium intoxicatus

fons, ipsum Schisma; coerceri.

XXXIII. At vos blandè excipitis aberantes, atque allicitis! Hoc cine est cooperari ad coagmentationem sanctorum; numquid ad dissipationem? An illud opus Ministerii, ut nimirum Ecclesia Britannica, si per vos staret penitus corrueret?

Aii hæc ædificatio Corporis Christi, quod unicum est, extra quod ædificans, vel destruit, vel ad inferos ædificat?

XXXIV. Per ego vos, Animarum Pastorem Principem precor, quæsoque, Præcones qui haberi vultis Pacis & Concordiæ; aggregate tandem Ecclesiæ matri aversos filios, adducite eos Æternitatis Patri, Principi Pacis CHRISTO. reducite segregatos cætus, ut in spiritu Unitatis publicæ inserantur Communioni, per Uniformem Verbi Sacramentorumque preceptionem, per Comunes Preces, Cultumque unum. Sic lætabuntur Conscientiæ Vestrae, Pacis Salutaris cum toto populo percipientis fructus, & Vocationem vestram firmam reddetis.

V. L. MAN. XXXV. Sunt præter Rigidos, SUETI. Ecclesiæ uniendi Mansueti, consuetudine sequiori, atque aliorum contagio sejuncti

sejuncti haec tenus. Hos in timore Domini rogo Secum rationem istam ineant. Consultius utique fuerit, mihi; ut cum intelligam ex scripturâ, quam grave sit peccatum, Turbare Ecclesiam; neque Britannicam, cætuum nostrorum ministri, hæresos aut erroris fundamentalis insimulare ausint, suspicionibus solis, quas tamen illa publicè amat, gravare soleant. Præterea cum extra Ecclesiam quæ Verbum, Sacra menta, Ordinemque servat, non detur salus; quid ego propter quorundam suspiciones, indeque enatas contentiones rebus Naturâ suâ Indifferentibus, peccato Schismatis me implicem? Num inobediens ulterius fuero expressio CHRISTI mei præcepto CHARITATIS, quod primarium atque summum? aliosque etiam exemplo meo inducam, fastidiosè publicam Nationis nostræ Ecclesiam despiciendi? Ecclesia est, id certum. Et qui extra eam est in Schismate versatur. Quin malim ego Ecclesiæ filius esse, quam Sectæ pars. Malim fidelis Ecclesiæ Regnique civis atque membrum esse, quam separatione meâ, cum aliis statum formare novum, quod nemini per Jura divina humanaque licet; arque unde

unde ingens malorum Abyssus. Tandem malimi ego viæ vitæque æternæ in Ecclesiâ fidelibus communi, securus esse, quam ob Schisma divinitus prohibitum, Unitatis sacræ, Pacis, Charitatis expresso mandato adversans, de Salute incertum esse, atque in Damnationis æternæ periculo versari, ulteriusque permanere.

XXXVI. *Hæc* aliaque profundius penitanti, & ad me tandem reverso, iterum Germaniæ per Schismata dilacerata, flamnis ambustæ, Sanguinè diffluentis, squallidæque lachrymabilis obversatur imago. Moxque recordor, quid incola Britannus obvio mini, de gentis suæ dissidiis commemoravit, atque ut in me receperim Meditationes Irenicas; & quid suggesserint illæ, Nimirum UNIONIS SACRÆ BRITANNICÆ NATURAM, GRADUM, PROMOTORES, CONSENSUM cum Naturâ & Politiâ. Inde ECCLESIÆ BRITANNICÆ CONSTITUTIONEM, PARTESQ. illi UNIENDAS.

XXXVII. Atque Hic subsistens parumper, ipsosque SEPARATOS contemplatus, in eam mox inclino sententiam; nec desperandum omnino, de rigidis, nec mansuetorum negligendam esse curam. Imo

XXXXVIII. Imo totum Pacis sacræ studiū Utilitatis quamplurimum, atque Necessitatis in se continere quantocyū statuo. Eapropter Sacrosanctum Codicem firmando animo totum Volvo, revolvo. Passim mandata Pacis reperio. Tandemque in illa verba commodè incido. UNUM CORPUS, quæ ipsa cum iis quæ præmittit Pacis Christianæ interpres Paulus meditari destinavit animus: ut exinde Charitatis sacræ, atque unionis cum Ecclesiâ suasiones cœlestes, pacatâ tranquillâque mente procliam.

Faxit autem DIUS PACIS, ut tandem Ecclesiæ, (f) (per totam Angliam, & Scotiam & Hiberniam) habeant Pacem, adificantur, & pergentes intimore Domini, & Consolatione sancti Spiritus multiplicentur.

(f) *Act. 9. 31.*

I

I

2

3

v

I

d
x
c

d
r

IRENICI PAVLI- NI EXEGESIS

S. Paulus Epistola ad Ephesios cap. 10.

1. Παραχαλῶ ἐν ὑμᾶς ἐγώ ὁ δέσμιος ἐν Κυείῳ αἰξίως περιπτῶσι τῆς κλησίας ἡς ἐκλίνητε,
2. Μετὰ πάσις ταπεινοφροσύνης καὶ πρεσότητος, μετὰ μακεδονίας ἀνεχόμενος ἀλλίων ἐν ἀγάπῃ,
3. Σπερδαῖοντες τησείν τὸν ἔροπτον τὰ πνεύματα τὸν συνδέσμον τῆς ἐιρήνης.

v. i. F R E C O R I T A Q U I S V C S E G O V I N -
C T U S I L L E I N D O M I N O .

I.

Facilis utique & jucunda est rerum di-
vinarum contemplatio, at juxta ea-
dem praxis laboriosa & difficilis: sic fi-
dei notitiam indipisci quam plurimis, prā-
xin ejus in Charitate exercere paucissimis
contingit.

At fides sine Charitate non nisi intelle-
ctus humani spectrum est, cum illâ vero, Idea
radians animam totam, & vera cogitantem,

P

&

& bona volentem illustrans, seque in operibus Charitatis demonstrans.

III. Hanc Ideam Romanis suis & Galatibus (^c) in Epistolis bipartitis de Fide & ejus operibus; atque hec Ephesii *in literis bimembribus* ad eos datis impressam cupit.

IV. Atque ut virtutes omnes Vera Charitas complexu suo tener, fovet, perfecit: ita præprimis ad eam hortatur *Paulus*; & quo arctius cor adstringat, *vinculis* carceris, quæ simul dilectionis erant erga Christum & Ecclesiam intentissimæ, *in causa Domini* ad ejus gloriam promovendam, constrictum semetipsum, ceu vividi Amoris Exemplar, proponit.

Ut Ambuletis Sicut Convenit Vocationi Qia Estis Vocati.

V. Obtestatur hec Apostolus (^b) ut *Vocationis* suæ dignitatem sollicitè observent Ephesii, Professionem nimirum Christianam rectè *ambulando*, adeoque fidem Charitate atque Sanctimoniam demonstrando, ab omni despectu & contumelia vindicent.

(a) Rom. 12. 9. Gal, 5. 2. 13. (b) Conf. 1. Thes. 2. 12.

VI. Nimirum (c) *Dilectio proximi malum non operatur, Præsertim cum sciamus tempus, quod tempestivum sit, jam à somno, expurgisci, tanquam interdiu composite ambulemus.* Professi enim Christum expurgiscuntur, vocati ad mutuam Charitatem in ipsum ejusque membra. Nox gentilitatis abxit, lux divinæ fidei & amoris per justitiae solem nobis illuxit. Quare abjiciamus noctis opera, cupiditates, contentionem atque invidiam, ceu tenebrarum redimicula, atque induamur habitu qui est Lucis, amoris nimirum divini, ut qui eo amicimur, induimur Christo, adeò ut ille sit in nobis, & nos illo.

P. 5. CUM OMNI ANIMI SUBMISSIONE.

VII. Virtutum omnium Reginæ Charitatis VIAM, porro atque in eâ PROGRESSUM QUADRUPLEM monstrat D. Paulus, deducitque nos primùm ad SUBMISSIONEM ANIMI sive HUMILITATEM. Varia equidem impertit dona suis Deus, Bona largitur animi, quem sapientiâ singulari, sublimique rerum notitiâ instruit; at ne propterea efferamini, nec despiciatui habete mi-

(c) Rom. 13. v 10. 13.

nus scientem, quin moderatè de vobis met ipsis sentite. Quid Fastus, nisi discordia seminarium? Venenatas luxuriantis arrogantiæ & in sublime excrementis. evellite plantas, Si in eodem Ecclesiæ agro salvi permanere cupitis. Nimis fortè placetis vobis, in opinione semel conceptâ, semel arreptâ, verùm eo ipso Ecclesiæ displicetis. Desinite vobis met ipsis placere, & placebitis Christo, Charitatem respicienti præprimis, & juxta illam, non verò scientiam quæ inflat, vos Judicaturo.

VIII. *Ab humilitate* incipiendum est coram Deo, atque in eadem desinendum coram hominibus. Idque duce & Doctore Virtutis hujus, ipso Servatore nostro; qui Hominum Superbiâ dejectum, Humiliacione sui gratiolè erexit, submissionemque exemplo verboque docuit, (d) **DISCITE A ME QUOD LENIS SIM ET SUBMISSUS.** Quod et ipse Paulus præstitit, (e) *qui se omnibus servum fecit, ut plures lucrifaceret, factius infirmis, omnibus omnia, ut omnino aliquos servaret.*

IX. Hanc Virtutem exerceat, ille pri-

(d) *Matth. 11. 29.* (e) *1. Cor. 9. 19. 22.*

mūm qui *vocatus* est in Ecclesiā ut sit membrum *regens* dirigensque, is ne prædicet se ipsum, sed esto submissus. (f)

X. Qui verò *dirigitur* solum, nec dirigendi alios vocationem habet, ne præsumat se majora, ne sit altus ei animus, nec elati oculi, (g) non aggrediatur res magnas aut arduas supra quam conveniat sibi: ut sunt, *regere velle Præpositos, corrigere Leges, ritus, mores Ecclesiæ in quā ipse regendus*: Id qui faciunt, nequaquam condigne ambulant speciali vocationi suæ, regendos utique se agnoscant, non regentes.

XI. Apostolorum est, atque eorum qui juxta constitutionem Dei his succedunt, legitimè in Ecclesiā vocatorum, prophetae sive docendi munus exercentium, ut præsint, dirigantque cætus, extirpent, demoliantur, perdant, destruant (mala:) adificant, plantentque (bona:) ædificantum hoc omne est & Plantantium; non eorum qui adificant debent, aut plantari.

XII. Esto sint qui rationem calleant vel adificant vel plantandi; si non vocati, abstineant, ob hoc ipsum, quod non vocati. Tales illi, qui legibus atque ordini divini-

(f) 1. Cor. 3.1. & 8.12. (g) Psalm. 131.1.

tus constituto prorsus adversantes, plus quam ipsi regentes & docentes sibi sapere videntur. Qui in perscrutando Dei supremo arcanoque consilio; in regimine Ecclesiæ juxta Scenographiam à se effectam formando; censendis vetustis Patribus; invertunt tandem Ecclesiam, ut fiat Chaos ex quo ipsi Cælum novum, et terram novam producere gestiunt. *Qui regnum fingunt Quintum*, visibiliter inter homines ambulantis adeoque novitii Messiaæ, cuius tamen & sapientiam & potentiam omnibus modis prævenire satagunt, ut veniens tale inventiat Phasma, quale ipsi animo concepere.

XIII. *Nimirum Ecclesiæ scissio ex superbia, quæ jurgiorum origo est.* (h) *UNITAS ex Animi SUBMISSIONE.*

ET LENITATE.

XIV. Alter in divinæ Unitatis viâ regiâ gradus est LENITAS. quæ Humilitatem, ceu obsequiosa filia, suspenso sequitur gradu. *Ambulate proin cum omni mansuetudine. Iracundiam reprimite, motus istos animi præcipites, impetusque furentes, lenitatis*

(h) *Prov. 13. 10.*

cohibite

cohibete retinaculo, deponite ferociam omnem & inhumanitatem, & iras, dirasque, cum proximo pacifice convenientes.

XV. At *imperitus* iste vel ille est, inquies, *Infirmus*, indignum se tibi exhibuit quocum lenius agas. Verum cogita spiritum Christi; Eo moveri vis? at non effrænis est, sed lenis. Ejus fructus lenitas! (i) Noveris hoc imaque recondas mente: *Spiritus Christi* motus sedat intempestos cordis, quod nisi placidum sit, & sedatum, in Ecclesiæ navi ad felicitatis portum neutquam deducetur, moriens in mundo immundo, profundoque abyssō relinquendum, non secus atque peccatores in diluvione pereuntes.

XVI. Quare (k) *Beati mites quoniam terram hereditario jure obtinebunt.*

CUM IRÆ COHIBITIONE.

XVII. Tertius est in viâ Unitatis progressus, LONGANIMITAS, quæ Deo committit vindictam, nullatenus exercendam vobis.

VIII. *Non vescientes vosmet ipsos dilecti locum date iræ.* (l) *Quod si quid Dei Ecclesiæ*

(i) Gal. 5. 22. (k) Mat. 5. 5. (l) Rom. 12. 19,
siæque

siæque nomine legibus regni congruens in-jungitur , ne corde astuante refractarios istos concipite cogitatus; ^(m) *Disrumpamus lora iſtorum, & proiiciamus densos funes iſtorum.* Punitur inobedientia vestra. Ecquis pœnas infligit? Lex ipsa, non Legum custos, legis Executor: in quos proin ne exercete iram, vindictamve. Quin cogitate. ⁽ⁿ⁾ *Nos quidem justè factis digna recipimus.*

SUSTINENTES ALII ALIOS PER CHARITATEM.

XIX. Quartus in regia Unitatis Christianæ viâ Gressus est PATIENTIA , qua sustinendo imbecillitatem fratris, retinemus unitatem, inconsiderato cæteroquin Zelo facile disrumpendam. Multa ignoscenda, sufferenda, ut ignoscat infirmitatibus nostris, easque sufferat, meritoque Crucis tollat Servator.

XX. Exeretur rigidius *disciplina Ecclesiastica*; suffer illam: coerceris enim lege, quocunque agas cætu: Si peccas, bonum tibi tam corrigi, quam puniri; quin dicio

^(m) *Pſalm. 2. 3.* ⁽ⁿ⁾ *Lxx. 23. 41.*

animæ tuæ. (o) *Indignationem Jehovæ feram,
quia peccavi in eum.* Atque iterum solare illam. Cùm cecidero, surgam.

XXI. Aliud est, quod te distinet, transversumque rapit. Quid illud? *Ritus* ais in Ecclesiâ video, tales apud alios non sunt. Esto! sed si fortè in aliquibus non observentur congregationibus, millenæ observant aliæ eosdem, ut inter has Ecclesia patriæ tuæ! At inquis, cum illis paucis firmior sum, quām illis mille, major mihi divinorum scientia. Audi tuimet tantus admirator te sapientiorem longè. (P) *Ne esto justus nimium; neque sapere tibi videtur amplius.* Quare desolationem (dissociationem ab Ecclesiâ:) tibi accerseres. Verū tu tibi idem nihilominus videris, qui ante, Firmus, Alii omnes infirmi. Audi igitur Paulum: *Debemus nos qui firmisimus imbecillitatem infirmorum portare, ac non indulgere nobis ipsis.* Itaque unus quisque nostrum proximo placeat in bonum, id est ad ejus aedificationem. Sed & hoc audi: (q) *Sive edatis sive bibatis, sive quid fasiatis: (flectatis genua, respondeatis Amen, repetatis pronunciatas preces)* omnia ad gloriam Dei facite. Estate sine offen-

(o) *Mic. 7, 8, 9.* (P) *Eccles. 7. ib.* (q) *I. Cor. 10. 32.*

diculo Dei Ecclesiae Dei. Sicut & ipse gentium Apostolus, (^r) qui cum liber esset semet ipsum fecit omnium servum. Factus infirmis ut infirmus, ut infirmos lucrifaceret, omnibus factus omnia, ut omnino aliquos servaret. Idque faciens omne propter Evangelium, ut consors ejus fieret.

XXII. Tandem ut Pauli repetam verba, sustinete alii alios per Charitatem (^s) Suscipite vos invicem sicut Christus suscepit vos. Sufferte vos invicem, condonate vobis mutuo, si quis adversus quem habuerit querelam: quemadmodum & Christus condonavit vobis, ita & Vos, idque omne per Charitatem quae est vinculum perfectionis.

STUDENTES CONSERVARE UNITATEM SPIRITUS.

XXIII. Atque haec Virtutis quadruplicis semita est, angusta quidem, sed ad cælum ducens, in qua ut digne incedatis, en vobis orbitam, lineamve medium, UNITATEM, hanc observe.

XXIV. Ne deflectatis in latissimam istam viam, quæ dicit ad Inferos, schismatis ob-

(r) 1. Cor. 9. 8. 19. (s) Rom. 15. 7. Col. 3. 13: 14.
liquatam

liquatam lineam in se continens. Quæ via est *Arrogantia*, *Ira*, *Vindicta* atque *Impatiens*.

XXV. Intenti estote in hoc unum. *Conserve Unitatem Spiritualem.* quæ divina est à spiritu Dei oriunda, non mundi, namque ea quæ mundana est, conjungit etiam eos qui sunt extra domum Dei, Unitate carnis, similitudine consanguinitatis, cognitionis, imò scelerum & peccatorum. Porro (^t) *Eādem insedamus regulā*, & itidem simus affecti. Audiamus Paulum nos hortantem: Estote simul mei imitatores, fratres, & eos considerate qui ita incedunt, scut habetis nos pro exemplari. (^u) *Si qua consolatio est in Christo, si quod solatium Charitatis, si qua communio spiritus, si quæ viscera ac miserationes: Explete meum gaudium, ut itidem sitis affecti, eandem Charitatem habentes, unanimes & sententientiis Uni.*

PER CONNEXUM PACIS.

XXVI. Hæc Unitas spiritus suum quodam modo nexum habet atque vinculum; Pacis nimurum quod coarctatum manet & constrictum concordiâ perpetim servatâ, illicò solubile si, contentionibus mutuis

(t) *Phil. 3. ib. 17.* (u) *Phil. 2. 1. 2.*

& simultatibus sese impetant Christiani.

XXVII. *Studete igitur conservare Unitatem spiritus per connexum Pacis.* Aique ut si bi semper similem in studio Pacis producam, similiter loquentem, & priora ferve-
re Sancto repetentem Paulum. (x) “ In-
“ duimi ut Ele&i Dei, Sancti & delicti, vi-
“ sceribus miserationum, comitate, mo-
“ destia, mansuetudine, lenitate animi :
“ Tolerantes alii alios & condonantes vobis
“ mutuo, si quis adversus quem habuerit
“ querelam: sicut & Christus condonavit
“ Vobis, ita & Vos. Super h&ec autem omnia
“ (induimini) Charitate, quae est vinculum
“ perfectionis. Et pax dei sit gubernatrix in
“ cordibus vestris, ad quam etiam vocati e-
“ stis in Unum corpus.

XXVIII. *Connexum pacis solutum cupit in-*
imicus, vult Ecclesiæ sejuncta membra, li-
gamenta corporis vult direpta, quò pessun-
det corpus, ejus capiti quam maximè offen-
sus. Huic insufflat, ego sum Calvinus! non
intelligis quid inspiret? segregate ab Eccl-
esiæ communi. & tu audis atque admittis. Ve-
rūm abaudi Paulo (y) Adhuc in carne estis,
quam enim sit in vobis emulatio & contentiones

(x) Col. 3. 12. ib. (y) 1. Cor. 3. 10.

¶ dissidia, an non corporei estis? Noluit
quenquam, ne rumperetur nexus Ecclesiæ,
à se tanto Apostolo Paulinum duci; & tu
propter opinionem privatam ejus qui
nec Apostolus, nec vir Apostolicus, sed No-
vator, te segregas à Christi corpore uno,
quod est Ecclesia.

XXIX. Juxta gratiam quæ data est posuit
(Paulus) fundamentum (Ecclesiæ Britannicæ) tanquam architectus sapiens⁽²⁾ (Constituto etiam in Episcopum Aristobulo) Alius
autem super ipsum ædificat. Successores
quamplurimi, quos inter Faganus & Duvianus
tempore Lucii primi omnium Christianorum Regis, Theanus, Elvanus, Archiepiscopi,
tempore Constantini, Eborius Eboracensis, Restitutus Londinensis Episcopi,
atque alii omnes ex ordine. Tandem cum
abusus Ecclesiæ Britannicæ emendatus esset
sub Henrico VIII. Edvardo VI. Archiepiscopi,
Episcopi passim noti. Non inter illos Allotri
episcopus Allobrox: verum omnia juxta Ecclesiæ Britannicæ divinitus ordinatae dispo-
sitionem legalem facta sunt.

XXX. Cæterum nescitis, Vos esse Templum
Dei, & Spiritum Dei habitare in Vobis?

(2) Usserius Antiquitatum Britannicarum Chronologico
Indice ad A. C. 60, pag. 1072. & de Ecclesiarum primordiis pag.
8. pag. 1048.

si quod esse debetis , reipsa sitis lapides vivi, unitate Charitatis junctie stote reliquis vivis lapidibus; non abjecti, non separati , sed in quibus habitat spiritus ille unitatis. Horrendum verò illud quod interminatur spiritus sancti Amanuensis. *Qui destruit Templum Dei , (Ecclesiam) destruturus eum est Deus.* Quin ergo Unitatem spiritus servate per connexum pacis in templo Dei. nihil gerentes per contentiōnem aut inanem gloriam , quod faciunt qui segreges constituunt cætus , novas fingunt Ecclesias sibi peculiares extra Ecclesiam unam , Communemque totius Regni , quæ certè Christi Ecclesia est , ne ipsis quidem diffidentibus.

XXXI. Idque 'omne faciunt per rixas & contentiones de rebus adiaphoris , ceu qui altius sibi sapere videntur , per inanem gloriam & typhum, adversus superiores in Ecclesiâ juxta divinum ordinem constitutos.

XXXII. Ut verò peccati socios habeant , nec ob illud secundum leges , sine commotione aliqua in vulgus manante puniri possint, animos quorumcunque inquietant , novitate curiosulos illiciunt , causantes de summa

summa Christianismi agi , atque prætextu purioris doctrinæ aut gubernaminis in suas partes deductos . proprio prædicationis atque disciplinæ jugo subjiciunt , ut Auditorum ceu totidem militum ope Ecclesiam oppugnant.

XXXIII. At si gloriam unius Dei ejusque Ecclesiæ quærerent , si vera illis inesset sapientia , supernè descendens , si non terrena atque animalis ab inimico & Pacis hoste oriunda : si pura [terrenis cupiditatibus affectibusque sensitivis , ambitione , invidiâ , atque irritatione impermixta :] utique pacifica foret , moderata et obsequens (a).

XXXIV. Quare præ omnibus atque super omnia induimini Charitate , qua est vinculum perfectionis . Et pax Dei sit gubernatrix in cordibus vestris : ad quam etiam vocati estis in **NUM CORPUS.** (b)

(a) *Fac.* 3. 15, 16, 17. (b) *Col.* 3. 14.

4. Εὐ σῶια καὶ ἐν ταῖς μαρτυρίαις, καθὼς καὶ ἐκλάδητε τὸ μῆτρον τῆς κλήσεως ὑμῶν.
5. Εἰς χρεῖα, μία τίσις, ἐν Βαπτισμῷ,
6. Εἰς θεός καὶ πατέρα πάντων, ὃ ἐπι πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν.

EXEGESIS.

XXXV. *Sapientia adificavit sibi Domum, excidit columnas septem, inquit Salomon. Quæ verba Sanctum in terra ædificium, Architectricis sapientię, per quam Mundus etiam conditus est, divinum planè nobis exhibent opus, omnia unum, idq; erectis septem Columnis perfectum. Quarum singulis, summæ sapientię operarius Paulus Unitatem inscripsit, UNUM CORPUS, UNUS SPIRITUS. UNA ejusdem speciei VOCATIO. UNUS DOMINUS. UNA FIDES. UNUM BAPTISMA. UNUS DEUS.*

XXXVI. Nimirum hisce constat Ecclesiæ septemplex unitas, *prima* est VNIO CORPORIS, ipsius newpe sanctæ Ecclesiæ, cum partibus suis, & cum Christo.

Secunda VNIO SPIRITUS qui Charitatis est, conjungentis animos partium, ipsorummet Christianorum, in mutuis officiis per vinculum pacis.

Tertia VNIO VOCATIONIS, quâ congregantur

gregantur fideles, fideles in unam futuræ vitæ spem, per ejusdem verbi, earundem precum, ejusdemque Eucharistiæ usum.

Quarta UNIO DOMINI, CHRISTI, qui est caput corporis Ecclesiæ, Principium Spiritus-Charitatis. Pastor vocans congregansque suos in ovile unum.

Quinta. VNIO FIDEI sive veritatis dogmatumque in fundamento suo congruentium quod est CHRISTUS.

Sexta. UNIO BAPTISMI quo initiamur Domino.

*Septima. UNIO DEI & patris omnium qui super omnes & per omnes & in omnibus; in cuius gloriam baptizamur, credimus; per Baptismum, Fidemque *Domino* jungimur; In vocatione Christiana persistimus. SPIRITUM CHARITATIS quæ est opus *Dei*, confirmatio Baptismi, fructus fidei, Domini obsequium, Sancti Spiritus motus, Corporis unitio atque nexus, manifestamus.*

Atque istâ septenariâ ceu perfectissimâ Monade constat Ecclesiæ Vnitas.

XXXVII. Nunc considera o homo in quo cunque tandem sis cætu! nonne totum Ecclesiæ corpus unum est, nunquid *Spiritus S.* qui cen Numen in suo templo habitat, in-

R

spirat

spirat illi spiritum Charitatis? Nunc quid tandem gratiam expectant omnes in societate fidelium constituti? eadem *spes manet* imortalis vita ad quam invitantur, vocantur? Nunquid in eadē familiā communem habent *Dominum ipsum Christum*? Nunquid eadem de cognoscendo & colendo illo sententia? Nonne idem *initiationis* in hanc familiam mysterium congregavit omnes? Denique nonne filii Dei omnes in una ejus domo, quibus idem *Pater*, communī nomine venerandus, ab omnibus uniformiter in filios ejus adoptatis? *Ex eis prophanus omnis, dissipans quæ unita vult Deus.*

MEDITATIO NONA

CORPUS UNUM.

Tu vero Anima desideratrix Sacrosanctæ pacis, quam ejusdem Author ad patrem abiens ceut esseram reliquit, cuius indicio suos agnoscat, Revertens; Consideremus, quid illud. CORPVS UNVM. Quin Apostolus ipse suam nobis mentem explicet, dum ait: *Deus Domini nostri Jesu Christi eum constituit caput*

(a) Epif. i. 22, 23.

super

super omnia ipsius Ecclesie, quæ est corpus & complementum ejus.

II. Indigitat verò, commonéterque simul nos alibi officii Christiani, (b) ut sincerè nos gerentes in Charitate prorsùs adolescamus “in eum qui est caput, nempe Christus.” Ex quo totum corpus congruenter coag-“mentatum & compactum per omnes sup-“peditatas comissuras ex vi intus agente, “pro mensurâ uniuscujusque membra in-“crementum capit, corpori conveniens ad “sui ipsius constructionem per Charitatem. Viden’ò anima mea, Caput unum, Corpus unum, Charitatem, membra cum capite at-que inter se ipsa unientem.

III. Quantus verò amor ille Dei in Christo erga Ecclesiam! quæ est *Conspicua Christianorum collectio segregata ex omnibus populis ad verè cognoscendum & ritè colendum Deum.*

III. *Conspicua* inquam non Christianis solum inter se, sed & mundo id est Gentilibus Judæisque & tandem Judaisantibus Turcis, hæreticisque omnino asperabilis.

A Mundo id est infidelibus illis, segregata evidenter, per Apostolos horumque

(b) *Ephes. 4. v. 15, 16.*

successores & verbo & sacramentis & disciplinâ tam collectâ quam gubernata manifestè.

V. Atque eam in toto terrarum orbe conspicue collectam directamque Ecclesiam seu corpus in suis partibus omnibus id est Ecclesiis particularibus, invisibile caput Christus, evidenter satis atque potenter in mundo conservat, atque invisibili Charitatis spiritu, sese consensu mutuo palam ostendenti coadunit.

VI. Sic corpus Christi, interiora si consideres Dona, (gratiam divinam spiritumque unionis;) invisibile quidem; & si externam verbi auditionem, sacramentorum participationem, Disciplinæ Administrationem, sensibilia omnia deprehendes. Sicque visibile omnino fuit hactenus, & impræfens est, perduratque ad finem usque mundi Corpus illud.

VII. Cujus equidem totalis Ecclesiæ, fundatores fuere Apostoli, qui Christo collegerunt multitudinem per totum terrarum orbem visibilem, veram religionem profitentium, de qua Paulus. (?) Mihi longè minimo omnium sanctorum, "data est hæc gratia

“ evangelizandi inter gentes impervestigabiles illas opes Christi. Et in lucem proferringi omnibus, quæ sit communio mysterii quod erat absconditum à seculis in Deo, qui omnia hæc condidit per Jesum Christum, ut nota nunc fiat per Ecclesiam imperiis ac potestatibus, quæ in cælis sunt, multiformis illa sapientia Dei.

VIII. Gaude fidelis anima ! Te publicæ atque evidentiæ, non latentis in Schismatiæ cerebro, non absconditæ in abyssu imaginationis, sed palam lucentis Ecclesiæ particularis membrum esse, & per illam te cum hâc ipsâ Totali quæ in singularibus palam conspicuis existit, communionem habere individuam.

IX. Quæris ô anima discendi capax & proclivis, ecquæ Totalis illa sit, quam Corpus Unum Paulus nuncupat ? Nimirum quem admodum unius regionis Ecclesia est communis, qualis ante Turcicam barbariem Asiatica & Macedonica ; aut civitatis ingentis, qualis Ephesina & Antiochena fuit quæ cum Totali consonabat id est omnibus in universo aggregate consideratis, ratione uniformis fidei, & sacramentorum & Gubernationis. Ita Londinensis vel alia quævis

quævis Ecclesia Diocesana, cum Ecclesiis reliquis totius Britanniae, atq; hæ omnes id est Britannica Ecclesia cum Ecclesia Universa quæ nimirum Unum hoc Corpus est, congruit consonatque. Atque hæc ipsa illa corporis membrorumque est Unitas, quam Paulus prædicat, Patres docent, quam animæ Christianæ omnes (tuque inter eas) conservare tenentur.

X. Paulo clarius Mysterium illud corporis unius, declaratum cupis? Civis es o homo in societate civili, hujus ipsius videlicet urbis membrum es, in ea Magistratum geris, aut privatus degis, literatus, mercator, opifex, bono utique tuo temporali. Sed & Idem Ecclesiæ membrum es, auditor, sacramentorum particeps, Ecclesiasticis legibus regulisque obediens, atque hoc promovendo Bono tuo cælesti.

XI. societas certè Ecclesiastica à Civili, hæc verò ab Ecclesiasticâ distingta; utraque à diversis personis gubernata jam olim tempore Apostolorum fuit, hodieque ex utriusque naturâ permanet. Evidem Ecclesia in Imperio Romano usque ad Constantinum nullum Regem habebant in societate suâ, quam soli Apostoli eorumque successores Episcopi

Episcopi Ecclesiasticè gubernabant, quibuscum docebant Presbyteri, & quandoque Diaconi, quorum hoc peculiare fuit bona Ecclesiæ conservare atque legitimè dispensare, præparari simul ad Verbi Ministerium. Atque ita gubernabatur, docebatur, sustentabatur Populus Christianus: constitutus equidem si Rempublicam in qua degebat spectemus, è *civiliter gubernantibus*, functionem suam quamdiu à Judæis gentilibus non removebantur, ut parerat obeuntibus: atque è *gubernatis-civiliter*, qui (Christiani licet) legibus civilibus obstricti manebant. Atque hic idem fuit ille status, qui permanxit tūm etiam quando multitudo gentium ingrediebatur Ecclesiā, nisi quod Rex Episcopus fieret Ecclesiæ externus, & conjungeretur. uterque status induxisse, ita, ut quæ inde à temporibus Apostolorum in gubernandā Ecclesiā, Episcopis Presbyterisque competebant, iisdem integra manerent. Et quæ Reges in Republica civili regendā tenebant, retinebant.

XII. Membra autem Ecclesiæ quædam Laici dicebantur, atque hi civilibus munib⁹, togatis sagatisve occupati, vel sibi privatim

privatim viventes retinebant aut consequerentur id omne, quod civiliter subditis in Republica competit. Sic in Imperio regnante Christiano Imperator vel rex, Christianus politicè, Episcopi atque Presbyteri (personæ scilicet sacræ sive Clerici) Ecclesiasticè Rempublicani Ecclesiamque iisdem constantes civibus regebant. Cùm verò de summa rerum, nimirum conservanda Ecclesia Republicaque agebatur, Rex cum Episcopis consultabat, & decernebat, Hinc leges Canonesque antiqui in Conciliis, quos in delirante hâc mundi senectâ uno impetu subversuri novatores incontroversiam post tot seculorum circuitus vocant, oggerentes *Hoc vel illud non extat in Scriptura.* Quam ceu Idolum Protei in varias quidem figuræ transformant, schismatici, SS. Patrum sensa rejicientes, nec tamen id efficere possunt, ut illa ipsa quovis modo inflexa Aerianorum canonum, quos loco veterum substitutos volunt, formatrix aut legislatrix appareat.

XIII. Nec verò aut fieri poterat aut ad sacri Codicis perfectionem requirebatur ut speciales leges comprehenderet. Quod si **enim teste intimo Servatoris discipulo** alia multa

multa sunt (^d) quæ fecit Jesus , quæ si scri-
“bantur sigillatim, ne mundus quidem ipse
“sit capturus eos qui scriberenter libros.
Quis tam vacors sit qui aut antiquatos ve-
lit canones, aut in codice sacro invenien-
dos. Præterea is qui abiens è mundo ad Pa-
trem reliquit Apostolos & hi Episcopos
potestatem iis ipsis dedit Ecclesiæ suæ re-
gendæ. Quare condendarum legum Eccle-
sia potestatem, habet; ut quæ magna & in
omnibus mundi partibus collecta per multa
secula usque ad magni nostri judicis adven-
tum in se ipsâ ordinatè decorèque regi pos-
sit.

XIII. Quis neget angustæ illi uni Pro-
vinciae inclusæ Judaicæ Ecclesiæ Leges Mo-
saicas fuisse perfectas modisque omnibus ab-
solutas , quin & specialissimas ? & tamen
limitandæ illæ fuerant, nonnullæ abrogandæ,
quædam eisdem addeudæ novæ , cùm usus
poscebat Ecclesiæ, pro diversitate status
in Diserto, in terrâ promissâ, aut in regione
captivitatis suæ. Reprehende Mosen non
mandantem, vel Gileaditas sine mandato al-
tare novum erigentes eundemq; non præmo-
nentem; vel Israelitides, anniversarium Jeph-

(d) Job. 21. 25.

theæ virginitatis diem celebrantes; Ipsum Deum dierum festorum unicum authorem, incusat Judæos nullatenus reprehendentem, Christum cum eis Dedicationis festum, in lege Moïse penitus ignotum celebrantem.

XV. Quin reprime quisquis es, præceps illud vacorsque Judicium Sacram Scripturam tuæ vel imperitiæ, vel odio adversus leges obtendens. Est illa utique perfecta perfectione sibi competenti, atque universalia continent. Quin universales, Mosi traditæ leges, hodieque in vigore suo permanent: (specialibus, licet illæ parili modo sint exhibitæ, abrogatis per Christum; ut quæ non nisi statui Judæorum conveniebant, quo finito, etiam illæ sunt sublatæ.)

XVI. Nimirum universales Mosis, Christi Apostolorum, atque iis congruentes *Speciales*, consensu Catholico Ecclesiarum omnium latæ, & *Specialissimæ* singularum regionum specialibus totius Ecclesiæ non adversantes, quemvis Christianum in sua particuliari Ecclesiâ degentem conscientiæ vinculo constringunt.

XVII. Ecclesia jam *castrorum*, jam *Domus*, aut *civitatis* nomine elucet, in hac prædicti sunt

sunt & cives morigeri pariter atque immo-
rigeri, in illa Oeconomi Nutricii, itemque
Domestici, infantes, adulti, filii servi;
boni, mali. In istis Duces militesque ordi-
nis servantes, & extravagantes. *Tolle speci-
alissimas leges, Ordinem tolles, nec castra
erunt; Disciplinam, nec Domus erit; Gu-
bernationem, nec civitas remanferit.*

XVIII. Doctores Ecclesiæ (^c) utique
Duces sunt, qui ne cæci sint, sed prudentes,
viam juxta leges monstant, atque ut ipsi
pariter & quos ducunt, eâdem probitatis
incedant viâ, Doctorum Ducumve con-
sensu regulæ divino utique verbo congru-
entes, ceu directrices euntibus tradendæ
sunt, quibus parendum: Nunc iidem illi
*Doctores numero multi sunt, in multitudine
Confusio est, turbæ sunt, at cum omnia or-
dine debeant constitui, ordo in ipso sit
clero præprimis necesse. Quid verò confo-
mius ordini Ecclesiæ Apostolicæ, quam A-
postolorum aut Apostolicorum in primavâ
Ecclesiâ docentium loco, Episcopos diri-
gere ea quæ sunt Ecclesiæ, atque iis subor-
dinari Presbyteros. Hosque Docentes om-
nes, nec enim alios quam docentes Ecclesia*

(c) Rom. 2. 19.

unquam cognovit sui rectores.

XIX. In Domo Patris Cælestis, in Ecclesia Triumphantे habitationes multæ sunt; Has Deus gubernat, immo Deum à facie ad faciem videntes Beati, legislatione nullâ indigent. Fateor omnes perfecti Quid verò aliud sunt habitationum illarum multiplicium schemati in Mundo cælestibus congruētia, nisi particulares Ecclesiæ totius dominus Dei? atque illæ pro iis constitutæ, quos, ceu homines, nondum angelis similes, variè imperfectos, peccatis obnoxios, specialibus indigere legibus sacrīs, fatemur? sed quæ conformes sint Universalibus à Christo datis, atque observatu possibiles, cætibus in terra militantibus? Ut verò tales etiam sint expressæ, consignatae, firmæ, probatae assensu publico, cujusvis Christiani sana dictat ratio: atque ipsi qui sanctis adversantur, hoc unicè agunt ut suas substituant.

XX. Tandem ut paucis priora comprehendam. Dedit sapientissimus Ecclesiæ legislator de gubernandâ illâ per Apostolos & Doctores, deque virtutibus exercendis sive Doctrinas sive leges, sed Universales; at quomodo quovis seculo specialius sit providendum quî leges applicandæ, illis ipsis Apostolis

Apostolis , eorumque successoribus reliquit definiendum, quos etiam spiritu suo seducturum promisit.

XXI. Quæ igitur leges canonesve particulares in Ecclesiis orientalibus atque Occidentalibus per seculorum multorum revolutionem; quæ item specialiores per approbationem cujusque regni, puta Britannici, vel alias ditionis (universalibus scripturæ legibus atque universali Ecclesiarum consensu non adversantes) semel latæ , canonicèque sanctæ , sanctè custodiendæ sunt & observandæ.

XXII. Quare ò anima obsequii divini servatrix illud Augustini tecum voluta (^f)
“ In his rebus de quibus nihil certi statuit
“ scriptura divina, mos populi Dei, vel in-
“ stituta majorum pro lege tenenda sunt.
“ De quibus si disputare voluerimus , & ea
“ aliorum consuetudine aliquos improbare,
“ orietur interminata luctatio , quæ labore
“ sermocinationis, cùm certa documenta
“ nulla veritatis insinuet, utique cavendum
“ est, ne tempestate contentionis serenita-
“ tem C H A R I T A T I S obnubilet.

(f) *Epistola LXXXVI. ad Casulanum. Tom. 2. pag. 143.*

MEDITATIO DECIMA
UNITAS ECCLESIAE.
ceu CORPORIS UNIUS.

I.

Considera nunc ô anima Pacis divinæ
amatrix, cum Gentium Apostolo (^a)
Ecclesiam ceu Corpus unum atque in illo
primum CAPUT CHRISTUM, quem Deus
constituit super omnia. Qui loco suo reli-
quit Apostolos, (^b) hique Episcopos positos
ut regant Ecclesiam.

II. Habet utique *Caput*, & *aures* habet,
divinam haurentes vocem, Prophetas
revelationum divinarum percipientes.
Oculos habet atque illi lumine vigili gregis
commissi curam obtinent. (^c) “Non potest
“ oculus dicere manui (nec Episcopus Magi-
“ stratus civili) non est mibi opus te. Aut
“ rursum caput (sive gubernantes, qui præ-
“ sunt) pedibus (gubernatis) Non est mi-
“ hi opus Vobis.

(a) *Eph.* 1. 22. (b) *Act.* 20. 28. 1. *Thes.* 5. 20. (c) *1. Cor.* 12. 21.
habet

III. Habet mystici corporis caput *Os lingua* & labia. Presbyteros Enunciatores verbi divini, qui prius discernunt, idque in scholis Theologicis quid salutare & experendum, quid noxiū & respuendum, instituunt iidem rudes, firmant adultos. Illos admittens admittit Christum, rejiciens eundem rejicit, ejusque Patrem, ut qui Patris Christique ejus oracula proloquuntur. Horum qui in Domino præfunt, oculis linguisq; obediens, Christo præstat obsequium. Atque illorum ut fides, sic fidei obedientia in omni loco ut annuncietur Deo complacitum. Quid vero aliud est obedere Evangelio, (d)quam credere, sic Fidei obedientia est, quæ nobis injungitur, non milleformis Ratiocinii humani Licentia. Sin propriis opinionibus inflati separatione factâ resistant, à corporis unitate se divellunt, spiritu pacis & Charitatis quo corpus unum vegetatur, non animantur ulterius.

IV. Qn in o fidelis anima ! sensibus tuis imis reconde Apostoli Edictum: (e) "Edico "cuivis versanti inter vos, ne sapiat supra "quam oportet sapere ; sed sapiat ad sobrietatem, prout cuiusque Deus partitus

(d) Rom. 1. 5. ib. (e) Eym. 12. 3, 4, 5.

“est mensuram fidei. Quemadmodum enim
“in uno corpore membra multa habemus,
“membra vero omnia non eandem habent
“actionem: Ita multi unum corpus sumus
“in Christo, singulatim autem alii aliorum
“membra.

Vaticinabantur utique Divi Pauli tempore Prophetæ desinentes oraculis postea consignatis. Docebant Presbyteri & exhortabantur, distribuebant Diaconi & miserebantur. Præterant his omnibus sive Apostoli sive Episcopi attendantes sibi & universæ gregi in quos SSus eos posuit Episcopos ad pascendum Ecclesiam Dei. (Act. 20. 28.) Tandem hos omnes, qui præsunt, miserentur, docent; unit inter se, & cum iis qui docentur, recipiunt, subsunt, ungit Dilectio. Qnam idem his verbis præscribit. Dilectio esto minime simulata, “estote abhorrentes à malo, agglutinati bono, fraterna Charitate alii ad alios amandos propensi.

V. Quanta vero Unitatem hanc Ecclesia stici corporis si Schismate non divulsa sit, comitatur Beatitas, in Britannia unum cum regno constituers corpus! Adeò ut gemino modo sit una Ecclesia Britannica, primum in se ipsâ

ipsâ, dum clero dirigente, grege directo, Ecclesiastice una est. Dein ut cum regno in quo Rex regnat populusque regitur, divino quodam atque, ut speramus, ad finem mundi duraturo nexus est combinata.

VI. Quis verò Nexus ille ecclesiasticus & civilis? spiritus Charitatis atque pacis, cui obseruantur, qui segreges cœtus erigunt, tuentur; impii in Ecclesiam matrem, cuius filii sunt, impii in regnum cuius cives. Unionis osores atque hostes, sine quâ corpus non diurnaturum sciunt omnes.

VII. Neque est quod membra mutuū sibi in eodem invideant corpore. Vertex Regius supreminet cunctis, nutuque potentia regalis gubernat omnia. *Oculus* inferiùs sibi juncta videt, providetque ut pes in semitâ Jehovæ ad salutem ambulet. *Os* linguaque proloquuntur, non ad devia schismaticorum hæreticorumque præcipitia currendum, ruendum esse. Brachium item dextrum sinistrumque, potestatis nimirum sacræ civilisque administratores regunt defenduntque fese reliquumque corpus. Sic membris sua largiuntur bona, ut & illa iisdem sua præstent officia. Adeò sanè dum pacis spiritu uniuntur, tam arctâ lege conexa

nexa unius corporis Ecclesiæ regnique Britannici membra, se invicem mutuo fotu subsidioque conservant. Neget vertex, negent oculi, neget lingua, negent brachia manusque reliquis partibus directionem, visum, sermonem, defensionem, & hæ illis statum ac nutrimentum, in pulveremque cineremque meæ abibit universum Corpus.

VIII. Quod prius contingere nequit quam spiritus unitatis, pacis, Charitatis corpus dereliquerit. Quare hic *Spiritus vitalis* cuncta vegetans, hæc *anima* singulas vivificans partes, hoc *Principium*, quod vitam, incrementum, perfectionem præstat; ut diu vegetum vividumque servet Corpus Britannicum, Deus author pacis, spiritusque Charitatis munificus largitor ardenter-
simis precibus est exorandus.

IX. Quamobrem quæcunque in eo corpore sunt membra, consensu mutuo Unitatem conservent, cedendo, obsequendo: absit ut membrum per collisionem vel unitatis solutionem loco suo virtute atque officio non contentum, alterius occupet situm, sic enim Unionis ligamen illico disrupitur. Mox corpus totum languet, ægreditur, tabe tandem conficitur.

X. Mag-

X. Magna equidem Varietas est partium, innumera ingeniorum, artium, officiorum dissimilitudo, verum concordia spiritus & Charitatis & pacis, varia, dissimilia, discrepantia jungit, coadunit, ut membra omnia sint unum Corpus.

XI. Nequimus utique omnes iidem esse, naturâ, genere, gente, officii statu. Differamus licet in his externis, finiendis olim. Ast similitudo & convenientia voluntatis sententiarumque, & inimicis metuendus in sacris consensu, cordi esto singulis ejusdem regni Civibus, ut qui ejus Cives, iidem ipsi Domestici sint Ecclesiæ Dei.

XII. Tandem ut unum est Corpus, unus spiritus, atque unum commune domicilium, civitas, regnum, Ecclesia, in qua nos versari divinitus datum est, Versemur prout vocatio cujuslibet requirit, suâ in statione, quivis obsecundet primùm Deo, inde iis qui ab illo ad regendam Ecclesiam, Regnumque constituti sunt, pacem jugiter conservet. Sie *vocationis* *divinæ* quæ Christiana est in Ecclesiâ, ejus domesticus, & humanæ quæ civilis in regno, ejus utique civis, bonum utrumque, terrestre pariter ac cœlesti, consequetur.

M E D I T A T I O

U N D E C I M A.

*V N I T A S E C C L E S I A E**Universalis cœu unius corporis in cœlo ac terrâ,
in se, & cum C H R I S T O Capite.*

I.

Sanctus Apostolus, quem Christus dilexit, cui revelavit Ecclesiæ suæ statum geminum, in cœlo simul atque terrâ, ^(a) vidit primum ingentem *obsignatorum* numerum, innumeram inde turbam stantem ante thronum & in conspectu agni qui in medio ejus. Enfiguram Ecclesiæ Universalis, in terrâ cœloque, cui medius est Mediator ille unicus Jesus. Medius idem mediumque à quo usque quaque in terrâ cœloque, jam gratiæ, jam gloriæ radii diffunduntur. Sacerdos magnus in Sacrario, ^(b) Perfectus in Domo Dei. Caput totius Ecclesiæ, quæ in cœlo, (ubi beatorum Sol est agnus, lumen beneficium in eos cœu minores stellas dispersens) gloriosissimè coronata, lumenque solari præfulgens.

II. Ut vero in corpore naturali, facultas

(a) *Apoc. 7. 13, 14, 15.* (b) *Heb. 10. 21.*

vitalis, ex suo fonte in omnes artus dimanat; ita Christus Ecclesiæ caput singulis membris vim suam divinam immittit, per Charitatis unionem vegetat, quò viventes in cœlo glorificat, vigentesque in terra signati, adeoque totum illud corpus catholicum perfectionem suam mysticam obtineat.

III. Atque ut unicum Ecclesiæ caput in beatos immortalitate jam tum perfruentes gloriæ suæ facultates uberioris diffundit; ita gratiam suam in singula, dum adhuc in terrâ videntur, transmittit membra: sic ut pro cuiusque mensurâ vires disperiat. Adeò ut omnes, ex eodem capite vel gloriam in cœlo, vel in terrâ gratiam, quasi per venas arteriasque Charitatis recipient, *in unitate ejusdem corporis mystici colligantur, conservantur, perficiantur.*

IV. Sic universum illud corpus, (quod diversam præcipuârum partium rationem intuentes, triumphansm ilitransque dicimus,) ita in Christo adunatur capite, ut divina ejus vis undique diffusa, per Charitatem juncturam, unicuique membro, supremo pariter atque imo, congrua dispensetur; nimirum ut totum Corpus incrementum capiat ad ædificationem sui per Charitatem;

atque eâ mediante ipsum (è membris diversis, diversa operantibus constitutum,) sibi connexum , maneat & unum. (c) Quapropter sineerè nos gerentes in Charitate, prorsus adolescamus in eum qui est Caput CHRISTVS.

MEDITATIO

DUODECIMA.

V N I T A S E C C L E S I Æ,

Ceu unius Corporis in Terrâ cum Ecclesia in Cælo.

I.

HArmoniam totius mundi sapientes explicuérē his verbis. *Id quod est superius, idem quod Inferius.* Quid si in isto Philosophorum involucro , Harmoniam Ecclesiæ utriusque in cœlo ac terrâ adumbratam spētemus! de quâ Apostolus^(a) *Cæterū illud quod ascendit, quid est, nisi quod etiam desenderat prius in infimas partes terræ. Qui discederat ipse est, qui etiam ascendit longè supra omnes cælos, ut impleret omnia.* Implet

(c) *Eph. 4. 15.* (a) *Eph. 4. 10.*

Princeps Pacis descensu ascensusque omnia, cœlum terram, corpore suo mystico, membris nimirum omnibus unius Ecclesiæ Catholicæ.

II. In mundo creato res rebus innexæ sunt mutuumque unitæ. Elementa sic elementis cohærent, ut mutuum sibi præbeant alimentum; terra desiderat aquam, & hæc terram ceu brachiis irretiens, ad sui complexum irritans, ambit. Elementis combinatur cœlum, & in illo Sol irradiat stellas, hæc cœlum. Tota verò machina ceu inferioribus superioribusque partibus coagmentata, uno spiritu insito animatur. Hinc certam partes inter se conjunctionem obtinent, atque utut omnes diversas habeant actiones, tanta tamen est concordia totius, ut cœlum non velit esse sine terrâ, nec terra sine cœlo. Atque anima universi, quam poteris dicere *Amorem*, singula vegetat, animatque, ut in unum conspirent. In eo certè Terra Cælo similis, siquidem Mundus parvus magnusque, inferior superiorque, à Ratione primâ sive Ideâ, VERBO JEHOVÆ, in creatione, gubernatione, perfectione simul eodemque amoris nexu dependet.

III. Quare exulta anima mea, cùm è terræ abyssō, in sublime illud cogitatibus tuis evolas, videsque gloriose triumphantēs sanctos! perlustra Paradisum, in quo plantæ justitiae florent, quas sol vegetat. Permea cælum in quo ceu stellæ, animæ piorum micant, quas sol illustrat. Intuerere istos cœlites, Apostolos, Prophetas, Doctores, turbamque ex omnibus gentibus quam numerare nequis.

Cum sanctis illis animabus Unio communioque tibi intercedit; Gaude anima mea! Teque coram communi vestrâm omnium capite inclina, & resona cœlestem illum Angelorum Präfatumve translatorum Hymnum. (b) Amen. Benedictio, & gloria & sapientia & gratiarum actio & honor & Virtus & robur Deo nostro in secula seculorum, Amen.

IV. Utque consummetur Ecclesia Universa; Ut fiat in cœlo unum, sicut caput nostrum Christus cum patre unum est, tu quoque & Anima pia ceu membrum proprius uniaris illi, vota tibi concipe cum Davide, (c) Eequando accedam ut appaream in con-
spectu Dei? cum Paulo. Desidero dimissionem

(b) *Apoc. 7. 12.* (c) *Psalms. 42. 3.*

atque

atque ut cum Christo sim. acclama Servatorem
verbis sponsæ. (d) VENI DOMINE JESU.

V. Sed num is veniet ad te, o Anima profana, quæ te à sponsâ ejus dissocias in terris ? num Christo unieris, anima inimica, num Ecclesiæ Triumphantî aggregaberis, Christi mandatum de Unitate Ecclesiæ spernens, pacifraga, seditiosa, rebellis, odii, amarulentia, invidiæ plena, schismatum machinatrix, adversa Ecclesiæ quæ Servatrix est Pacis & Unionis ; quæ communis est & publica Tuæ patriæ, quæ juxta verbum Dei ordinata, rituum antiquissimorum & gubernaminis primævi observatrix. O capiti inimica, quæ corpori ! num partes Tibi fore in Ecclesia triumphantî somnias, cui nullæ fuerunt in militante. Quin age, converte te ad Dominum, ut sese ad te convertat, Ecclesiæ ejus in hâc terrâ quantocyùs fias civis, ut concivis fias sanctorum !

(d) *Apoc. vii.*

M

U

V

di

sep

pit

de

pla

"P

"8

"3

"5

loc

un

de

pe

eo

(

MEDITATIO DECIMA TERTIA.

UNITAS ECCLESIAE IN TERRA, CEM
UNIUS CORPORIS CUM CAPITE
CHRISTO.

I.

Vidit Novi Testamenti Vates (^a) septem candelabra aurea, atque in eorum medio similem Filio hominis, dextrâ tenentem septem Stellas. Haec quidem angelos sive Episcopos Asiae figurant, candelabra eorumdem septem Ecclesias. Pensitemus contemplationem Beati Chrysostomi; (^b) sic ille: “In toto orbe septem Ecclesiae omnes sunt, “& septem nominatae, una sunt Catholica. “Sic Episcopi Asiae septem omnium Ecclesiastiarum in terris typi sunt. Nimirum ubivis locorum existentium Ecclesiarum mysterium, comprehensum est septenario, qui idem spirituum, Angelorum & stellarum, perfectonis notatur numerus. At in medio eorum omnium est Candidis capillis, oculis

(b) *Apoc. i. 2.* (c) *Chrysost. Expof. Apoc. c. 1,*

tæ Doctorem Christum cum fidelibus. Hi rami sunt, omnes in unum arboris caput, radicem insiti, ab uno vigore recipiunt cuncti, firmi, infirmi; nisi quod arescentes, atque infrugiferi, emortuæ potius arboris partes deprehenduntur tandem ac rescinduntur.

VII. Quin hoc iterum iterumque pensita, ô Pacis sacræ desiderio flagrans, Anima fidelis, (e) CUM CHRISTO UNITA est ECCLESIA, cœu CAPITE SUO. Is dotes in quâvis ejus parte conspicua varias imperit, maiores his, minores aliis largitur omnium Benefactor idem, cuius tam variam multiplicemque gratiam susque deque habet, Unitati renuncians. Sed & ipsa varietas pellicere quemvis debebat ad concordiam; dum enim non eidem omnia sed, sì gillatim singula dispensat singulis, his largius, illis parcius, vult equidem ut alter alterius in eâdem Ecclesiâ communi fruatur dono.

VIII. Non fastus hunc extollat, deprivat alium neglectio, cùm eorum quivis, superior, inferior, docens, audiens, alterius indigere videatur. Hinc descendens pri-

(e) *Coll. Eph. 4. 7.*

us elevavit se Princeps Caputque nostrum, atque ascendit sursum triumphator, cælitùs diffundens in singula Ecclesiæ membra, dotes suas, ut nihil omnino in Ecclesiâ desideretur.

IX. Quicunque tandem è sectariis Ecclesiæ divellis Unitatem! adversaris Christo, (e) cui donorum varietas in una Ecclesia complacuit, ut una esset, perfecta esset, extra illam nihil desideretur. Nos vero Vinculo Unionis sacræ juncti mutuis officiis conservemur, imbecillior per firmorem vires sumat, eo fine, ut ad fidei æquale robur, similemque cognitionem perveniamus. Omnes pariter atque ex æquo Filii Dei, cuius ope augescamus, ut tandem ex Ecclesiâ hâc inferiore eveсти ad sublimem, nanciscamus eam, quæ est in cœlo, perfectionem, similesque reddamus Capiti, à quo, & in quo, & per quem perfectio. *Hanc qui indipisci desiderat, in charitate atque unitate Pacis persistat.*

(e) Coll. Epb. 4. 12, 13.

MEDITATIO

DECIMA-QUARTA

UNITAS ECCLESIAE, Ceu Unitus COR-
PORIS IN TERRA Cum MEMBRIS SUIS
*Majoribus, nimirum Ecclesiis particulari-
bus in eadem comprehensis.*

I.

(2) Coll.
Eph. 4.
15, 16. **U**T verò membra congruunt capiti, à quo vitalis spiritus dimanat in totum Corpus, (1)sic Christiani; ceu diversæ partes ut sint coagmentati, per omnes artus spiritus ille Christi penetrat; quod fieri nequit, nisi mutua eos uniat Concordia, ut à membris superioribus per media in partes inferiores se diffundat, atque in quibusvis virtutem suam exferat. Atque ita totum Ecclesiae corpus incrementum capiet, vegetum validumque reddetur.

I. Quisquis demum sit *cætus*, quæcunque congregatio cujusmodi regionis, consensum, Unionem, Communionemque cum reliquis congregationibus, quantocunque locorum intervallo, ne tollat Christum colens! multominus segregacionem, à Nationali aut Provinciali Ecclesia, dum retinet illa, quæ sunt infallibili iudei, & consentiat anti-

antiquo gubernamini, moliatur ! nec divul-
sionis schismatisve exitiali peccato supremi
capitis iram punientem in se laceat.

III. Væ homini per quem offendiculum
uni evenit è minimis ; (b) quantum verò il-
lud , quo universa offenditur Ecclesia !
‘Quin obseruemus alii alios , (c) ut nos a-
cuamus ad Charitatem & bona opera, non
‘deserentes aggregationem nostram mutu-
am. Nam si ultrò peccaverimus, post ac-
ceptam cognitionem veritatis , non adhuc
‘pro peccatis reliqua est hostia: sed horrenda
‘quædam expectatio judicii , & ignis fervor,
‘qui devoratus est adversarios. Quod si
singulos per quos dissidia fiunt Dei pœna
manet æterna , quid porrò miramur tantas
strages pœnasque temporales , quæ Ori-
entem in Sectas olim non minùs ac nunc Occi-
dентem discessum, flagello Turcico, misere
affligunt , Germaniam, terrasque alias pef-
fundant ?

III. Ast cætus integri Pacis vinculum,
elatâ manu & confederationibus iniquis, sub-
larvâ defæcatoris cultûs , vinculum Pacis
Communionisq; sacra disruptum, frusta-
que habent mandatum Apostolicum (d)

(b) *Mat.* 18.7. (c) *Heb.* 10. 22, 8.

*Ne sit dissidium in corpore, sed membra idem
curent, alia pro aliis. Vos autem estis Cor-
pus Christi, & MEMBRA PARTICVLATIM
(sive in loco, ut Syrus Interpres vertit.)*

IV. Excitemur proinde per Deum im-
mortalem, per salutem quam sanguine suo
CHRISTUS sibi in Ecclesiâ insertis compa-
ravit. Adspiciamus, nec sine horrore,
quanta dissociatos ab ipso ejusque Domo,
circumsideas malorum multitudo. Sequam-
ur tandem illos, qui nobis prævii, pri-
mos Ecclesiæ Britannicæ conditores, qui a-
nimo corporeque juncti manebant, seque
invicem in eodem Ecclesiæ corpore per
communionem obtentæ gratiæ conserva-
bant.

V. Nos qui novimus certam, visibili-
lem, primævæ conformem Ecclesiam, Dei
Domum esse, in quâ repositam consequam-
ur salutem; quid avertimus ab illâ men-
tes, animarumque unionem? ad quam ipsa
fides nos obstrictos esse, propriumque, sed ab
Affectibus (quales sunt odium, Invidia, Æ-
mulatio,) depurgatum convincit judicium.

VI. Illine Pacis Præcones? Pastores illi
sub Archipœmene nostro, qui oves ejus

(d) 1. Cor. 12. 25. 27.

ab ovili publico arcent, ut suis includant mandris, atque abductarum induantur lanâ? qui dispergunt gregem dominicum, sublatâ communione Ecclesiæ, (adeoque ipsius Christi,) pereuntem; Solatioque, & salute verâ, quæ à Capite in uno corpore dimanat, destitutum?

VII. Quin maneamus omnes quicunque Christo desideramus adhærefere, sub Dominicâ Oeconomia, in eadem domo, quâ pietatis, justitiæ, concordiæ officia nobis invicem præstemus. Inferamus nos Ecclesiæ publicæ, Vera est, Christi est, non Schismaticorum est. Neque sinamus nos à Mercenariis, (qui abductarum, atque in varia diverticula dispersarum adipem comedunt; sua querunt, alienis inhiant, atque auribus dulce quiddam fistulant) abduci. In Deo Ecclesiique ejus piè obsequentes conquiescamus omnes, ut Sanctæ Pacis fructus, gratiam, gloriarique in Christo Jesu, placidâ nostrâ quietâque conversatione colligamus. Id faxit vitæ nostræ arbiter, Salutis Promus, Lægitormque unicus Jesus!

VIII. Nunc ô Amore Dei replenda Anima! cogita, iterumque perpende, quid illud

illud sit, **UNUM CORPUS**, quod h̄ic *Corpus*, alibi *Domus* est, *Civitas*, *Regnum*. *Corpus* subest suo capiti, & coagmentatis invicem membris absolvitur. In *Domo*, uni adh̄aremus Domino, Socii omnes uni hero pr̄stō sumus, servi ejusdem in familia cādem. *Civitas sacra*, in *terrā*, cives eiusdem legibus constrictos in se continet, pro lege gregeque adunito fortiter pugnantes, adversus Solymam suam non extruentes novam confusionis turrim. *Regnum sanctum* in *terrā* sub uno *Cœli* terræque Rege, per Vicarios & administratos, juxta leges antiquas, perpetuas, jugiterque ab ejus initio ad h̄ec tempora, (incassūm tandem obniente quovis hoste) retinendas, cœlitus conservatum.

IX. Quare ô anima Deo plena! unitatem serva in corpore, Domo, Civitate, regnoque Dei, quod est Ecclesia, una, Sancta, publicè conspicua, divinis legibus ordinata.

In regno regionum est coagmentatio cum arce regiâ; in Civitate Domuum cum Curiâ; In Domo habitaculorum cum fundamento; in corpore membrorum cum Capite. Vis subditus esse regius in Regno Dei?

Dei? esto in ejusdem regione certâ. Vis Ci-
vis haberi in Civitate Dei? domicilium in il-
la tibi esto. Domesticus in Domo Dei? ha-
bitationem in eadem occupa. Membrum u-
nius corporis? cave ab eo sejungaris, certæ
sis ejusdem innexus parti: ut Christo capitî
maneas unitus.

MEDI-

MEDITATIO

DECIMA QUINTA.

UNITAS ECCLESIAE BRITANNICÆ.

Cum seipso, sive cætibus publicis in tripli Regno per Fidei & gubernamini Unitatem ut insigne reliquisque Ecclesiis conforme membrum maneat

IN CORPORE UNO.

I.

IN ejusdem Corporis, Domus, Civitatis, Regni constitutione, necessum ut partes sibi convenient, atque Anima, Symmetria, Harmonia, quodlibet horum contineat per singulas minimasque partes, ne Totius fiat dissolutio. Atque hæc sive Anima, sive Harmonia in corpore Ecclesiæ seu Domo ac Civitate Dei, aut Regno Christi, ipsa **UNITAS EST**, Fidei nimirum & Gubernaminis.

II. Quæ

II. Quæcum per Dominatum Transmarinum olim impeteretur, Rex atque Episcopi per ordinariam multisq; seculis continuatam successionem, vocatione legitimâ instructi, quicquid Unitatem arctiorem disindebat, sustulerunt. Erant Archiepiscopus *Cantuariensis*, Episcopus *Wigorniensis*, *Glocestriensis*, *Menevensis*, *Londinen sis* atque alii longo ordine, perpetuo sanctoque successionis ordine legitimi Ecclesiæ Britannicæ Antistites atque Pastores; Qui non transmarino magisterio edocti, non populari tumultu compulsi, non afflatu aut vestro fanatico correpti, deprehensos excessus abusque Unitatem Ecclesiæ divellentes sustulerunt.

III. Verùm nescio quæ superstítio in quendam Allotriepiscopum Allobrogem, quæ item Morositas adversus Ordinarios Verbi Divini præcones, incessit ab exilio quondam Reduces nonnullos, qui ad exemplum Magistri, per plebem forsan eminere cupientes, aut curioso novitatis studio illecti, aut antiquitatis perverso odio perciti, Schisma excitarunt, quo gubernatiō nem priscam veramque conculcarent, atque in ejus Vicem inauditam prius atque ab

ab omni antiquarum simul atque modernarum Ecclesiarum usu prorsus abhorrentem introducerent.

IV. Verum obstitit invictæ Heroidis ELIZABETHÆ Virtus, Sapientia JACOBII Monarchæ, Pietas Gloriosissimi Martyris CAROLI PRIMI, atque AUGUSTI moderni Prudentia excelsa; quibus ante oculos versabantur Ecclesiæ Israëliticæ Reformatores *Divid*, *Salomon*, *Jehosaphat*, *Ezechias*, *Josias*. Qui non sacra, non sacerdotium, sed corruptelas, utrisque temporis lapsu adhærentes sustulerunt. Nec enim Reformatio, Ecclesiæ est subversio, sed restauratio.

V. Quare deplorandum, quod Exules reversi, novitate capti, eidemque diuturnius assueti, adversus Episcopos æmulatione quâdam ex infirmitate humanâ incensi, peregrinitatem plebeiam, genti regiæ per exitiosum tandem Schisma inferre collaborarunt. Ut fortissimus populus à Dominatu Romano liber, novo rudique & planè horrido constringeretur capistro Sabaudico.

VI. Conveniebat utique Ecclesiæ Britannicæ atque Ecclesiasticorum ordini, non ut

ut subverteretur, id enim sacrosanctæ religionis principiis, rationi sanæ, temporis regnique incolumitati, è diametro adversabatur, sed ut renovaretur ad exemplar præmavum. Neque poterat per ulla sive divina, sive humana jura fieri, ut remoto tot seculorum clero, novelli Demagogi ex Schola aliquâ novâ prorepentes, collectâ plebe cincti, sub prætextu verbi Divini, nitidius (id quod Schismatici omnes prætendunt) purificati, sese juxta cum multiplici suâ bestiâ, Corpori Ecclesiæ Britannicæ, ceu totidem ejuſdem nova capita imponerent.

VII. Quare ne per eos uno impetu leges Regni conculcarentur, Monarchicum Gubernamen civile, prætentâ reformatio-ne ulteriori, in chaos populare deformarentur; atque Magnates, populisque portiunculæ Plebis, per Pseudo Presbyteria laica; ipse verò Rex & Filii & Frates & Consanguinei, Pares Regni, Duces, Marchiones, Domini, Vicecomites, Barones, Equites, Nobiles: Præterea Dicasteriorum Judices; Academiarum Professores, Doctores, Magistri, Studiosi, verbò Rex cum omnibus subditis, quin & ipsa illa portiuncula plebejæ presbyterialis Confraternitas, in

circulo Præsidentibus Ministris subjiceretur.

VIII. Totus ordo Ecclesiasticus (sanctissimo neque unquam mutando Consilio) statuminandus fuit, ut esset sicut erat in Principio, & prout manebat sub primo Christianorum Rege Lucio, & Imperatore Magno Constantino, utroque Britannico. Utique in istâ formâ Hieratica consistit Unitas Ecclesiae Britannicæ; hæc vita est totius Corporis, atque omnium ejus membrorum, quæ Reformatione legali, pacificâ & regno convenienti, vires recepit novas, quales antiquitus habuit. Cùm Demagogica periculosa semper, seditiosa, semperque mobilis, impetuosa, naufraga, tumultum, turbarum, cædium, parricidiorum bellorumque certissima sit origo.

IX. Hæc de *Unitate Regiminis*, cui ea quæ Fidei est necessariò jungenda, quam equidem XXXIX articulis conformem se tenere profitentur separati, eo ipso Schismatis semetipsos condemnantes, Liturgiam solam suggillant.

X. Eam Rex *Edvradius* ordinaverat, Episcopi, Magnates, atque Populus unanimes receperant, post Præsules nonnulli, sanguine tempore Reginæ Mariæ confirmarunt,
atque

atque ob reproductam à Regina Elizabethâ totum exultavit regnum. Adeo ut ille Precum liber solos novitate prurientes habeat adversarios , cùm omnes alii sancte conceptum ; quin Martyrologus Foxus à spiritu sancto inspiratum, affirment : Transmarinorum Protestantium nullus ne Iota damnet. Certè quicquid in se continet, ipsis Scripturæ sacræ verbis, juxta normam formamq; antiquissimæ Ecclesiæ est conceptū.

XI. Pientissimi verò Reges atque Episcopi , ordinato cultu uniformi, in singulos anni menses, dies, horas, ejusdem simul in populo Unitatem stabilitam voluerunt. Nimirum ut tota sibi Ecclesia in omnibus partibus conformis esset , non solum audiendo Verbum , sed & preces publicas dicendo. Verum Difformitatis artifices , ut populum à suis declamationibus solis suspensum teneant , statas illas preces Lectio- ni Biblicæ junctas, devotâ mente corporeq; ad Deum fusas , alto despiciunt supercilio novatuentes , ridentque profani , atque insuper incusso adversus antiquam Sim plicitatem Superstitionis quæ planè nulla est Timore , à Timore Dei, qui potissimum in publicis consistit precibus, populū avertunt.

XII. Certè in Novatorum hujus seculi cerebro interpolata indies aut novitùs omnino efficta nascuntur, & tumultuantur paradoxa. In eorum auribus nihil timuit præter absonos insuetosque susurros. Quibus gaudere possent, nisi sacrosanctam Ecclesiæ cum membris & Christo Unitatem læderent, Politias everterent, Martyres ficerent. Dum æstuat Novitas, è pectore antiquus candor, amorque excutitur, à Christo mandatus, Deo exhibendus, Ecclesiæ præstandus. Hinc iste contemtus sacrorum odiumque, & Unitatis per gregales lamentabilis dissolutio; quæ impiū fiunt in Deum precibus publicis colendum, injurii in Ecclesiam veri Dei cultricem, quæ Liturgiam primævæ Consuetudini simillimam in usu habet. Superbi erga cætus numerosissimos, quos præ se, ceu cœlum ultra sapientes contemnunt. Atheismo tandem, licet fortè non intendant, per contemtum publicarum precum sternentes viam, eidemque latissimam portam aperientes.

XIII. Quare conservandæ Unitatis Ecclesiæ in Fide verâ, ac Gubernamine genuino, non firmius est medium, quam **CONSTANTIA**. In religiosis rebus alia subinde

de atque alia castigare, detrahere, addere, variare certissimum est indicium Vanitatis, quæ Unitati semper adversatur.

Id quod commovit semper Reges Britannicos, ut ex quo ab ipsis Ecclesia reformata est, ejus portas novitatibus præcludant. Qui certè nî licentiam illam innovandi effrænem coicerent, quâm deformè lacerumque foret ejus Schema. Ingratos verò impiosque prorsus qui Reformatam à Regibus & Episcopis habentes Ecclesiam, sine quibus nulla fuerat futura, hanc ipsam Reformationem æstro novitatis perciti, pro lubidine suâ iterum iterumque reformare moliuntur.

XIV. Num reges, atque sacerdotes Iudaicam Ecclesiam (sine populo utique non reformatore, sed reformando,) semel reformantes, aliâ iterum iterumque reformatione immutarunt? Non equidem. O egregios reformatores, quorum tota molitio nihil aliud est quâm continua, uti olim, Jûdæos inter, ob prætensam puritatem vitæ legalisque expositionis *Separatorum*, Pharisæica reformatio, circa minutissima, videlicet, lineum amiculum, vestem simpli- cem atque nigram, ne quid candoris adsit, pilos

pilos tandem longiores aut curtiiores, quicquid interea fiat de bonis operibus, jejunio & cultu precum. Scilicet non in his, verum istis minutis, Reformatio illorum, aut si mavis, novus dominatus ministrorum in gregem & Regem consistit. Nam sic reformata semel est Ecclesia Britannica, ut sciolis Novatoribus semper aliquid in ipsa reformatione semel facta, fastidioso supercilio reformare liceat. Non equidem quamdiu Dei nobis supereminet gratia, Unitas Ecclesiae, sibi similis semper & conformis erit, atque constans.

XV. Verum aliquantò familiariùs quæsiverim. Vesta, ò separati, Curiositas nunquam vitio vertere poterit Motitatoribus, aut Brounistis, Anabaptistis, Weigelianis, aliis, si novitatis admiratione etiam illi obstupefacti, superbo suo judicio confisi, susque deque habeant placita, cœtusque vestros: siquidem Unitatem Ecclesiae ob hujus illiusve censuram dirimere, sibi perinde ac vobis liberum esse evincent, semperq; Inconstantiam Schismaticam constantissimè vobiscum adversus vosmet tuebuntur. Nam ut vos Sabaudum, sic illi Monasteriensem, aut Hollandum Schismatis sui Authorem producent.

XVI. Quin

XVI. Quin readeatis per Dei gratiam,
unde egressi estis , ad Ecclesiam commu-
nem Britannicam , aduniatisque Vos ei-
dem ut vera Corpori suo membra. Neque
sitis vobis met ipsiis Ovis , Pastor , Ecclesia ;
nam dum omnia horum esse concupiscitis,
nil tandem eritis, aut in cujuslibet hæretici
formam mutabiles , facile fietis omnia præ-
terquam verum Ecclesiæ membrum.

XVII. Exorandus interea supplici prece
Britannis omnibus , Unus ille Pacis author,
conditorque Ecclesiæ , ut Schismate omni
sublato , Cultus Dei verbo consonus , &
verè antiqua sincerèque Apostolica , Gu-
bernatio priscis Patribus unicè nota, indeq;
ab origine primâ Christianitatis Britannicæ
jugiter continuata , æterno nostrum omni-
um Bono ad seros usque posteros, tempori-
bus promoveat futuris.

MEDITATIO

DECIMA SEXTA.

UNITAS ECCLESIAE BRITANNICÆ
*cum Ecclesia Universa qua-cumque
 constituit
 UNUM CORPUS.*

I.

CÆterum quo magis confero Ecclesiam Britannicam, ejusque antiquissima dogmata, gubernationem, atque ritus æquè diuturni ævi; eo magis confirmor in consensu ejus cum illis omnibus quæ in universo, ab ipsis etiam separatis, vera habentur tuendo. Nimirum qui schisma faciunt ob ea quæ omnibus Ecclesiis in universo (quaqua versum Christianismus ab Apostolis, aut viris Apostolicis est fundatus,) sunt communia non tam Britannicæ Ecclesiae, quam toti corpori, quod est unum, aduersantur. Adeoque in schismate constituti, ab Ecclesia Universali ejusque Capite, propria suâ culpâ sunt divulsi.

II.

II. Annales triplicis hujus regni evoluntur, apparebit passim præter eandem in Christum, juxta Symbola, atque Oecumenica Concilia primæva, Fidem; uniformis per succedentes sibi ordine perpetuo Episcopos Oeconomia sive Gubernatio Apostolica Liturgiæ similis. Erant certæ temporibus priscis, atq; in hunc ipsum diem apud plerosq; Protestantes conceptis verbis formatæ preces peculiares; stationis & genuflexionis, intentionem animi demonstrantes Gestus, Festa, Jejunia; non pudebat Christianos Baptismatis crucis, atq; Ecclesiastice tempore cultus habitu à populo peculiari distinguebantur. Quicunque verò ista templo eliminata vis, quin & templo tolle, atq; omnem cultum externum. Nunquid verò sic Christum didicisti, ut cùm ipse Judaicæ Ecclesiæ observaverit ritus, festa, jejunia, gestus, non tollens ista, sed emendatoria, verisque suis usibus reddens; Tu cultum universum, inversum cupis.

III. Apostoli, quoadusq; Ecclesiæ Judicæ atque Politicæ finis Judaico cultu finem intulit, tales quales Judæi fuerant, se præstiterunt. Absit hoc a Cive Bono Britannicæ Ecclesiæ, aut Politicæ finem atque excidium,

sublatis ejus ritibus, legibusq; antevertere velle, aut exoptare ; priusquam Deus eisdem imponat finem , quem ut abesse, quām diutissimē velit, unanimes precamur.

IV. Suspiciaris Romanismum olim reditum; verūm cogites velim Homo Schismati implexe, atque ab Ecclesiā divulse, tantam tamen ejus curam præ te ferens! Isti omnes qui cum Præsulibus Anglis Politiam Ecclesiasticam antiquam sanctè servant, & ritus priscos longè plures, Augustant nimirum, in Daniā , Sueciā , Germaniā , Romanensibus infensiōres sunt, non scriptis solum, sed vi ac potestate legumque rigore, quā per gubernationem Ecclesiasticam prævalent, quā Aerianorum ulli ; qui ob lucellum non Romanenses solum , sed & Judæos & Turcas, Hæresiarchas item & Atheos propagant fovent. Suspiciaris ? Unde nam suspicio ista ? (a) Everborum pugnis, nascitur Invidia, lis, maledicentia, suspitiones male ; tollat illas charitas, quæ non querit quæ sua sunt, non exacerbatur, non cogitat malum. (b) Si sublata velis omnia quæ Romanensibus sunt communia cum Ecclesiā Universali, qualia illa sunt quæ impetis , quantociùs conciones

(a) 1 Tim. 6. 4. (b) 1 Cor. 13. 5.

omnes tolle, Baptismum, Preces, Pastores, Leges sacras, Scripturam Divinam, tandem Christum Deumque. Nimirum eò mutatores Novelli deveniunt, ut se optimè reformatte existiment, si nihil eorum relinquant, quæ priscum morem & candorem sapiant.

V. Quæ à primis reformatoribus certâ lege constituta, Reformatorum sanguine firmata, Protestantium utrorumque judicio, Veritati congrua sunt visa ; atque hactenus piis sine offensâ vel detimento pietatis atq; fidei, observata fuerunt. Quæ Græcarum, Syrarum, Æthiopicarum, Armeniarum, Protestantium Ecclesiarum praxi modernæ simul atq; antiquæ consonant ; prætextu scrupuli aut infirmæ teneræq; vel dubitantis conscientiæ impugnare ac tollere, nihil aliud est, quam Universali Ecclesiæ sacrum indicere bellum.

V I. Neq; Sacra Scriptura (quam variè à se implexam Shismatici ceu Medusæ caput, pro terriculamento plebeiis animis objicere assolent,) sensu genuino totius Ecclesiæ explicata, non contorsione privatâ unius Magistri & sequacium, hanc ipsam nobis Oeconomiam Domûs divinæ exhibet, quam

quam Universa passim toto terrarum orbe obtinet Ecclesia. Adeò ut si Historica Ecclesiasticæ Veritatis incendatur fax, clarissimè pateat, eadem semper ut dogmata, ita & ritus regimenque hieraticum Episcoporum Presbyterorumque docentium in Ecclesia Britannica, atque omnibus aliis ab origine primâ extitisse.

VII. Quare cessent mussitare antiquitatem suam Novatores, & cum rerum aliarum novitas subinde non ingrata sit, antiquitatē tamen, ut fidei, sic & rituum, ac gubernationis sacræ nobiscum estiment, seque Conscientia teste atque arbitriā obstrictos norint, ut Schismate abstracti, pacis Unitatisque Vinculo postliminio Ecclesiæ se reddant, conjungantque.

VIII. Cæterum (ut usurpem verba antiquissimi è Latinis Patribus Tertulliani) si quæ Hæreses audent interserere se ætati Apostolicæ, ut idcirco videantur ab Apostolis traditi, quia sub Apostolis fuerunt, possumus dicere: Edant ergo origines Ecclesiarum suarum, evolvant ordinem Episcoporum suorum, ita per successiones ab initio decurrentem, ut

(1) *Tertul.*, præscript. adv. Hæret. cap. 32. p. m. 337.

primus ille Episcopus aliquem ex Apostolis vel Apostolicis viris, qui ramen cum Apostolis perseveraverint, habuerint Auditorem & Antecessorem. Hoc enim modo Ecclesiæ Apostolice census suos deferunt.

I X. Universam Ecclesiam erroris, aut illiciti ritus, vel gubernaminis incusate, homine Christiano utique indignum. Quis ferat ob scrupulos aliquos sibi curiosius injectos, viri sancti doctique sententiam rejicere, eò quod Homo & ab errore non immunis. Et tu audes post unum Allobrogem, Universæ Ecclesiæ, quæ ut sibi consentiens spiritu Christi ex promisso instructa, errare nequit, errorem in re gravissimâ, regimine nimirum sacro, impingere. Et hic, & ille, & iste Homo fuit. Evidem! Tu verò cum Magistro tuo num Deus aut deorum filius, qui supra Ecclesiam Universam ejusque simplicissimum perpetuumque consensum, vel te vel illum extollis.

Fuerunt Apostolici viri, sancti q; Ecclesiæ Patres & Episcopi Presbyteri, pietate atque eruditione summi, per quingentos, ut tate fateris annos, Ecclesiam ritè docentes, & legitimè regentes, quos tumet ipse non rejeceris unquam. Fuerunt spirituales illi, quod
ne

ne profligatissimus sectariorum negaverit, aut si non fuerunt illi, nulli omnino fuerunt, sic dudum omnis Ecclesia cessavit: adeoque haec tua quam dicis, nulla est, calvum Phasma est. Verum audi Apostolum & obaudi. Sic ille ^(a) *Spiritualis dijudicat omnia, ipse autem à nemine dijudicatur.* Tu post tot seculorum circuitus, contra omnium spiritualium sensum & consensum, gubernationis Ecclesiasticæ judicium tibi arogas.

Nosce te ipsum, quis sis, obnitens aduersus spirituales istos, Ecclesiæ antiquæ Antistiites. Nimirum *Animalis homo non est cœpax eorum quæ sunt spiritus Dei*, sunt enim ei stultitia, nec potest cognoscere, quia spiritualiter dijudicantur.

X. O utinam Unitatis diremtores! Non amplius effetis hospites & inquilini, sed conives sanctorum ^(b) (spiritualium Ecclesiæ doctorum) ac Domestici Dei, in Ecclesia Universali, ejusque hâc ingenti parte, Britannicâ. Nisi charitatem & cum Corpore Christi, atque illo ipso qui non imaginarium sed verum Totius Ecclesiæ in terris verè existentis Unitatem, non mente fictam, sed ve-

^(a) *1 Cor. 2. 13.* ^(b) *Eph. 2. 19.*

ram & sinceram Unitatem, sublatam, adeoque Vos & CHRISTO & cœlo frustratos velitis, segregationem ut finiatis tandem necesse.

XI. Quousque verò abitis, non solum à Patribus, verùm ipsis Majoribus vestris Reformatis, tantis Separatorum Osonibus, ut amore Unitatis etiam juncos sibi voluerint Dogmatibus differentes, dummodo non fidei essent capita. Tantum abest ut inter fidei Consortes ortum Schisma non fuissent abominati.

(^a) 'Venit (tempore R. Elizabethæ) ad Principem Casimirum (Ducem Palatinum Rheni) D. Sidneius Leicestriæ Comitis ex sorore nepos, Reginæ Angliæ legatus, aetate quidem juvenis, moribus verò ac judicio gravis ac maturus. Is Reginæ suo nomine, multis argumentis demonstravit, quām necessarium sit ut illi, qui Evangelio nomen dederunt, arctiori etiam Vinculo conjugantur. Cūm verò Princeps Gasimirus de hisce rebus cum Legato Conferret, proposuit viam non incommodam, quā Ecclesiæ puriorem doctrinam.

(a) Petrus Darhenus Epistolâ ad Musculum Scriptâ, quam D. Henr. Hottingerus, Prof. in assertione rationum Pacem Ecclesiasticam commendantium Meise Junii, anno 1656. Heidelbergæ ad disputandum propositâ produxit.

nam profitentes arctius possent, idque faciliè coalescere. Si nimirum Ecclesiæ omnes in Angliâ, Galliâ, Scottiâ, Helvetiâ, Germaniâ, Belgio, Frisia, Polonia, Hungaria, Bohemia, &c. quæ in omnibus salutaris Doctrinæ Capitibus probè consentiunt, etiam si aliis atque aliis phrasibus utantur, ex diversis Confessionibus Communis Consensu, Convocatis in hunc finem hominibus doctis & pacis studiosis, ex prædictis provinciis unam cui omnes subscriberent, excerpterent, atque colligerent. Istud autem futuris Nundinis Verbalibus Francofurti commodè fieri posse putavit, admonitis interea prædictarum provinciarum Ecclesiis, ut de hac re rogarent, & Legatos necessariâ authoritate instructos, in tempore amandarent. Res legato non displicuit, quin potius recepit in se hujus tam sancti instituti apud Reginam & Dominam suam, deinde etiam apud Scoticas Ecclesias procurationem.

XII. Audiant è Genevâ Magistrum, cuius verba oraculi ad instar Delphici venerantur, quicunque sunt Dissidiorum Continuatores. Is non ut in Epistolis ambiguus, sed clarus & apertus in suis institutis vivitatem,

tiam, separationem concedit ullam. Li-
cet enim ne minimum quidem vitii inesse
vel Dogmatibus, vel Sacramentis, vel riti-
bus, aut disciplinæ ipsi certum sit ; ut ta-
men Britannici Schismatis horribile Sche-
ma evidenter agnoscant, pensent ista.
(g) *Poterit vel in Doctrinæ, vel in Sacra-
mentorum administratione vitii quidpiam obrepe-
re, quod alienare nos ab ejus Communione
non debet. Non enim unius sunt formæ
omnia veræ Doctrinæ Capita. Sunt quæ-
dam ita necessaria cognitu, ut fixa esse, &
indubitata omnibus oporteat, eeu pro-
pria religionis placita ; qualia sunt Unum
esse Deum, Christum Deum esse, ac Dei Fi-
lium ; In Dei misericordia salutem nobis
consistere, & similia.*

*Sunt alia, quæ inter Ecclesiæ contro-
versa, fidei tamen Unitatem non diri-
mant. Huc pertinet illud Pauli. Si
melius quid sedenti revelatum fuerit, pri-
or taceat. Unde constat singulis Eccle-
siæ membris demandatum publicæ ædifi-
cationis studium pro mensura gratiæ suæ,
modo decenter, & secundum ordinem : hoc
est, ne vel Ecclesiæ communionem renun-*

(g) *Calvinus. Institut. lib. 4. cap. 1. §. 12.*

‘tiemus, vel in eâ permanentes pacem & dis-
‘ciplinam riuè compostam turbemus.

‘Nempe (h) (Verbi & Sacramentorum
‘ministerium) ubicunq; integrum extat, &
‘ilibatum, nullis motum vitiis, aut morbis
‘impediti, quò minus Ecclesiæ nomen susti-
‘neat. Deinde illud ipsum leviusculis errori-
‘bus non vitiari, quò minus legitimum
‘estimetur. Porro errores, quibus talis de-
‘beatur venia, eos esse indicatum est, qui
‘bus præcipua Religionis Doctrina non læ-
‘datur, quibus non opprimantur, quæ in-
‘ter fideles omnes convenire debent, Religi-
‘onis Capita: in Sacramentis verò, qui le-
‘gitimam authoris institutionem non abo-
‘leant, nec labefactent. Audiant omni-
um primos Reformatos acerrimos adver-
sarios Romanensium, fratres Bohemos,
Hussitarum genuinam propaginem, Bezæ,
Zanchii, Oleviani Sympistos, Confessioni-
starum Saxoniorum & Helveticorum fra-
tres, intimosque socios. Illi genuflexio-
nem Eucharisticam iisdem rationibus meis,
eâdemque cautione adhibitâ, qua Ecclesia
Anglicana, jugiter usurpat. Teste Joh.
Lusitio, Nobili Polono, de Ecclesiasticâ di-
sciplinâ, quam Comenius eorum Episcopus

(h) cap. 6. §. 1.

edidit

edidit. Is libro VIII, cap. 32.§. 14. 15. ‘Agno-
 scunt inquit (fratres) humili fide præsen-
 tem ac nobis promissa repræsentantem
 Christum, par esse ut quām humillima ve-
 neratione colamus: qualiter in cætibus pri-
 orum semper fuisse cultum, ex ipsâ antiqui-
 tate constat. Sciat mens reverentiam se de-
 bere ei, ad cuius corpus sumendum accedit,
 dicit Ambrosius super I. Cor, c. 11. sed &
 ipsis mysteriis talibus & tantis, omnium
 orthodoxorum confessione, aliquis debe-
 tur honos: quandoquidem oblatum eti-
 am à Rege quopiam terreno donum reve-
 renter accipimus. Unde non raræ anti-
 quorum ad venerationem Sacramenti ad
 hortationes. Accipientibus autem aliis
 canunt hymnos alii, donec accedant &
 ipsi, sacramque cibum & potum assument,
 genibus humili positis, oculis autem & animis
 in altum sublati.

XIII. Norunt præterea omnes, quan-
 tum Dogmatibus dissentiant Calvini se-
 quaces à Lutheranis, & tamen omnibus in
 regnis provinciisque eorum, unitatem solli-
 citant; id quoties faciat, suo condemnant
 Judicio Ecclesiæ Anglicanæ Schismaticos,
 qui cum illis profitentur Dogmata prot-

sus eadē , cæterū ob Ecclesiæ gubernandæ ,
cultūsque exteriorem formam , Lutheranæ omnino convenientem , Schisma tam
diuturnum , perniciosumque fovent . Quos
tantisper audire par est proximos fratres
Sedanenses , eosque modernos .

(i) Ex quo (inquiunt illi) inter Protestan-
tes dissidium ortum est circa quædam
Religionis Christianæ Capita , & palam
divisi sunt , qui Helveticam , Gallicam , &
Belgicam Confessionem sequuntur , ab
iis qui Augustanæ Confessioni propius
adhærent ; priores illi , qui singulari no-
mine Reformati vocantur , cum aliis qui
dicuntur Confessionis Augustanæ , in
concordiam semper redire conati sunt ,
& varios modos tentarunt , quibus
Pax Ecclesiastica cum sis posset consti-
tui , & tolli Schisma inter utrosque na-
tum . II. Ac quamvis hi posteriores ob-
latam pacem plerumque respuerint , &
eorum plurimi ab eâ etiamnum alieni
valdè videantur , restamen quandoque
non caruit successu . Ut ante centum
annos in synodo Sedomiriensi , ubi in
communi quadam Confessione convene-

(i) *Theses Theol. Acad. sedanensis. Lond. fol. pag. 814.*

ant,

runt, & inter se conciliati sunt Ministri qui
in utraque Poloniâ, Lithuania & Samogi-
ciâ, Evangelium Christi tñm juxta Augu-
stanâ, quâm fratrû Waldensium, & Helve-
ticarû Ecclesiarû Confessionē docebant. Et
nuper etiam in Colloquio Casselensi inter
Theologos Marpurgenses & Rintelenses
habito, in quo de mutuâ quadam commu-
nione inter utrosque conventum est,
non obstante eo qui supererat dissensu
circa quædam quæ habita sunt profunda-
mentalibus. Ill. Nec etiam hoc seculo
defuerunt, inter alios Theologos Confessi-
onis Augustanæ viri doctissimi & celebri-
mi, qui scriptis publicè editis, se pacem Ec-
clesiasticam inter utramque Protestantium
partem optare testati sunt, & ejus ineun-
dæ rationem aperuerunt, ut *Matthias*
Strengnenß in Suecia Episcopus, in libro
qui inscribitur *Ramus Olivæ septentriona-*
lis, & *Georgius Calixtus* in Academiâ Juliâ
Theologiæ Professor, in libro cui Titulus,
Georgii Calixti Judicium de Controversiis
Theologicis, quæ inter Reformatos & Luthe-
ranos agitantur.

XIV. Verum sunt, *inquires*, Ecclesiæ
quædam Reformatæ transmarinæ, Anglicâ-
næ

næ dissimiles, in quibus ut Nuda Veritas, ita etiam nudi ritus, & nudissima Paupertas. Splendor nullus, non opes; cum his nos facimus utique separati à vobis. Evidem! Sed tales sunt, ut noris, per seditiones & metus excitatae, aut per migrationes exulum, ita ut bona Ecclesiastica nulla ex antiquis intercipi, atque novellis istis conferri potuerint. Adeo ut istis cætibus devoti ministri, privatâ suorum auditorum misericordia, nisi fame malint emori, ut alantur necesse sit. Si quæ aliæ etiam Ecclesiæ sunt, quæ nullas possident opes, ministros itidem sibi servientes habent: ut pro demenso anno prædicent, pauperrimam trahentes conditionem, posteris plerumque suis hæreditariam. Iстiusmodi cætus cum de redditibus prædictisque non surreptis audiunt, attoniti stupent, illico que ad primævam paupertatem Apostolicam, uti vocant, aut potius monasticam, atque ea ipsa longè deteriorem, si non etiam ad antiquissimam nuditatem Adami & Eve, intimos suos & in officinâ Aerianâ subtilatos convertunt sensus, atq; obliquum vibratis oculis ad eandem Viris Ecclesiasticis redeundem putant. Verum imagine falsâ deluduntur.

XV. Erant etenim in primis Ecclesiæ incunabulis, tenellaque ætate, omnia ejus propria, cum ad Apostolorum, eorumque successorum pedes, pretiosissima quævis, ardentes recenti amore seponerent. In ea sincera, & ab omni fraude nuda constituebatur pietas, possessores suos denudans pristinos, atque amiciens illam & exornans. Si non omnis, immensa saltem rerum terrestrium pars tradebatur Ecclesiæ. Nunc in ultimâ hâc mundi senectâ, & fides apud schismaticos emoritur, & apud Fideles Charitas refrigescit. Quin Ecclesiæ denudatae sunt alicubi, ut mundus sit ornatior, spoliatae bonis longâ seculorum serie possessis. Atque ad id ipsum efficiendum mille sunt prætextus dum securè interim suavitérque audiuntur, Præceptum de furto, per Scripturarum cætones variegatos, juxta regulas artis facundè explicantes populi præcōnes. Quod si acriùs tamē illi ipsi, loco simplicis interpretationis concessæ, detonare ausint adversus Sacrilegia, etiam demenso suo privantur miseri. Præter illos reperire est alios nonnullos, qui adversus Bona Ecclesiæ Britannicæ vel mussitant vel baubantes clamitant. Idq; faciunt, qui ea imprimis concupiscunt; sic tempore

tempore perduellionis induxerunt, flexeruntque populi partem, ut raperet, ipsosque raptorum tandem participes faceret; Quod tamen secus ac intenderant, contigit, cum novi isti minorum Gentium Dii, quos excitaverant, sibi prius de Ecclesiæ opibus consularent, quam suis cultoribus Ministris.

XV I. Quod si omnino ad paupertatem reducendam censeant Ecclesiam, age, exuant se suosque Bonis, exemplo primorum Christianorum, siquidem Ecclesiæ membra sunt & ipsi, & ipsorum hæredes aut cognati, qui utique opum Ecclesiasticarum, per sacrum munus jam fiunt participes, vel si se dignos præstent, fieri poterunt. Nec enim, ut olim, unius familiæ Leviticæ, sed totius regni incolæ Ordinis Ecclesiastici sunt capaces. Insuper qui tantopere paupertatem Ecclesiæ commendant, vel desinant esse membra ejus cum Juliano Apostata ludificante; vel se quoque suis exuant bonis, ut uniformitas Christianorum sit, Doctorum & Auditorum, atque horumce Nobilium & Ignobilium, Magnatum & Plebeiorum. Alioquin esurient alii indiscriminatim, atq; abundabunt alli, quod directè contra Regulam est Ecclesiæ primæ, eamque è diametro impugnat.

XVII.

XVII. Verum non nisi Invidiæ vox illa est, affectus inter homines Communiſimi, *En Opes Ecclesiasticorum!* Illas concupiscent Aeriani, sive Ministri, sive eorundem Magister popellus; cum primis versipelles plebis Duces, statuſ Turbatores. At quicunque tandem illi ſint, alienis inhiant, merusque prætextus eſt placentis paupertatis, ad quam populus priuſ ab iis condemnandus, quam Clerus, Auditores priuſ quam Doctores. Si pauperes beati, cur appetentes Ecclesiæ bona recuſant beatitudinem iſtam. Si Apostoli fuere pauperes, cum tamen non eſſent, ſiquidem eorum erant uſibus ac diſpoſitioni destinata Ecclesiæ Bona; Cur illi ipſi Schismatikorum Ministri Opibus inhiant, adeò ut ipſorum Cupiditas etiam in proverbiuſ abierit; Scitéque illos perſtrinğıt Illuſtris Germaniæ Princeps L. Er. dum ait, *Tentet quis Pastorem, qui Calvinum ſiquitur donatione prædii vel pagi, vel cujuſcunq; fendi, & num refuſurus ſit experimentum capiat. Non deeft utique illis habendi Cupido, deeft Magnatum liberalitas.*

XVIII. Non defuere unquam, ne quidem in ipſo primordio, veræ ſinceræque

Ecclesiæ Christianæ Bona, verūm ut primis omnino annis fuerint tenuiora, temporis tamen progressu, ad Incrementum Ecclesiæ, Bona ejusdem augmenta sua capiebant. Clerus Israelitarum in deserto, sive fors Dei, tenui fuit sorte contenta, non secūs atque populus, sed benedictio Dei post aequaliter crescebat sacerdotibus populoq;. Id quod Deus non minùs Ecclesiæ Novi Fœderis per Esaiam pollicitus est, & cùm præstítit, Voluntatem ejusdem atque Veritatem intelligimus & veneramur. (k) Pro eo quod fuisti derelicta & exosa (sub Gentilium tyrannide) adeo ut nullus pertransfret; contra disponam Tibi excellentiam perpetuam, gaudium cuiuscunque generationis. Nam fuges Lac gentium, & mammae Regum fuges, ut experiaris me Jehovam esse, servatorem tuum, & Vindicem Tuum D̄um Robustum Jakobi, pro ære adducam aurum;

Nam me insulæ expectabunt, & classes Oceani imprimis ut, adducant filios tuos è longinquo, Argentum suum & aurum suum secum. Quæ verba Tremellius & Junius sic illustrat. Primum quidem in me habebunt

(k) Jes. 65. v. 15. 9:

fidem;

fidem ; Deinde verò propter me in ornandâ Ecclesiâ m  laborabunt ; & quidem ornandâ personis , & rebus suis omnibus pro facultate su .

XIX. Nunc Aerianus quiscunque demum ille , Britannicos evolvat Annales , conferatque Insulam hanc & ejus Reges , inde à Lucio & Constantino , his Prophetæ dictis ; advertet Bonitatem Dei præstissimæ quæ Veritas promisit .

Atque hoc ipso Dei Ecclesiæque ejus hostes apertè manifestari certum est , qui irritum , atque Veritatis efficaciam carens omnino volunt cupiuntque , & scriptis & technis , ipsis quandoque armis & violentiâ hostili ; Oraculum Divinum . Caveant verò , ne contingat iis quod transmarinis nonnullis , à quibus ceu legum divinarum humanarumque contemtoribus per continua iis incumbentia mala , injustitiæ pœna propalàm exigitur .

X X. Impietas in Ecclesiam à Lutherô describitur . (1) Tametsi pessimo san  loco sint res nostr  , tametsi omnino nos prædicantes FURARI cogamus , nihilominus alacriter in

(1) Lutherus Tomo 2. Germ. mitteb. comment. Genes. 31. fol. 215. a. §. 3.

*nomine Domini furari possumus. Omnipotē enim
Urbani Cives & agricolæ, cum quid nobis
dant, sc̄ velut FURIBVS ac prædonibvs il-
lud dare persuasum habent.*

Depauperatæ Ecclesiæ causam idē primus
ille Reformator, Vitia Reformare suorum
impotens, refert. (a) Nobilitas diripit bona
Ecclesiastica non Monasteriorum solum, sed Pa-
rochiarum, à quibus tamen abstinere debebant.

XXI. Secus longè fidei & charitatis
antiquæ Christiani, quos inter Magnus ille
Constantinus eininet. Audiamus *Sozomenum*
de illo, quem Britannici Reges ac
Magnates ceu divinæ Voluntatis executoře,
sanctè feliciterque sunt secuti (b) Χαῖρε Ιη̄σο-

Constanti-
nus M. di-
vine Volun-
tatis exe-
cutor.

λογῶν ἐκμπάζων, λέγεται ιη̄σος τατι, ὃς ὀπιθίδειον Σαυ-
ρόντην σχεδίωσεν αὐτὸν ἐδίδει τὸν Καλόντεων, ἵππον τὸ
βεβηλωνών Δαλάνων; μέχεται ἡδίκων χρεοὺν προσύπατε,
οἵπως οὐ κατατράψειν αὐτὸν δενοτελεῖ. Τορρὸ autem
non quò insolenter gloriaretur, sed quò Deo gra-
tias ageret, se dicere affirmavit Deum, cum ip-
sum idoneum suæ voluntatis administrum esse
judicaret, à mari Britannico, ad Regiones usq; in
Oriente fitas deduxisse, quò Christiana
augeretur religio. Idem Ecclesiæ Vindex.

(a) Tomo 3. Germ. mitterib. parte 2. f. l. 47. b. §. 2.

(b) Sozomenus lib. I. cap. 8. p. m. 204.

Τοιαῦτα ἀναγορεύσας, καὶ ἄλλα μνεῖα στεξασθέν, διὰ τὴν Ecclesiæ φέτο τὸ ιερόνον πρὸς τὸν Θρησκευτικὸν πάγραφόν, ἀνυερεῖται εἰς τὸν εἰναῖς. Καρίσματο τὸ κατὰ τῆς Θρησκευτικῆς δοξανταῦτη πωλεῖν μήδη δῆλον διαδύντων τὸν εἰναῖς. Cum hæc editio expōsuisset, aliaque infinita, quibus putaret subiectos suos ad veram religionem impelli: omnia de cœta ad aliaque temporibus tyrannorum, qui Ecclesiæ persecuti fuissent, abrogare cœpit.

Τῶν δὲ ἐνεκπειτείων δικαιῶν, οἵτινες ὅρκιστοι μεγάλες ἔργοις οἰδιανοὶ επιγνωρίζεται, οἱ δὲ εἰς δημοσίου ὑπέρ τοὺς καπλάτους λαμπρῶν εἰς πε-
ριουάζοντο. ἐπέρεσται δὲ τοιούτοις ἀρχιλοχοῖς ὡντες εἰς θεωρίας ἐδι-
μερυγγεῖτο. τὰ δὲ γενίματα εἰς τὴν Βασιλικῶν θυσιαρχῶν ἔχο-
ργον εἰς Βασιλεὺς. Quæ autem ad Sacra Tempa
attinet, quæ satis haberent laxitatis reficie-
bantur: alia altius erigebantur, latioraque, non
non sine splendoris accessione fiebant. Nova
etiam ubi nulla ante fuissent, ab ipsis funda-
mentis extruebantur; Pecuniam autem ad hanc
rem ex ærario suppeditavit.

Ἐκ δὲ τῶν ἵκεν οὐδὲ φόρος γῆς καὶ δὲκάσιν πόλειν ἔξ-
ελθὼν τὰ δημασία τὸν τέλον, τὸ κατὰ τὸν ἐνεκλησίας καὶ Bonorum
χλίδαις ἀπένειμε, καὶ τὴν δωρεὰν μνεῖαν εἰς τὸ ἄπαντα χρεῖον δὲ ἐπομοδέτος. Quin etiam ex terrâ quæ in Ecclesiastis
singulis civitatibus vedi galis erat, certum ve-
di gal quod ærario pensari solet, accepit, &
Ecclesiæ ac Clero distribuit: quam quidem
largitionem in omne tempus ratam esse lege
fancivit.

*Dei iuxta
Liturgiam
Sacerdotum
ac Diaconi-
rum, Veni-
rator.* Καὶ ἐν τῷ Βασιλέως ἐκκένεος ὁ ΙΧΟΝ πεπολέντες
καὶ σκηνῶσις ἀκαλοσίαν ἔκπομπάντην πολεόρεγεν ἐνίκη πολε-
μοῖς ἐπεράτευεν. ὅτε μὴ γένεται ἑρμηνία διαχοντα αὐτὸν ἡ θ-
ρατεῖαν ἵερα ὄντα ἀμοιρεῖν, ἐν τῷ δὲος τῷ θεὸν ὑμνεῖν καὶ
προσεύχεσθαι καὶ μυστεῖν μετέχειν. Συνείποντο γὰρ καὶ ἵερεῖς
καὶ διάκονοι τῇ σκηνῇ προσφρένοντες, οἱ χριστοῦ τὸνόμον τὸν ἐκ-
κλησίας τῷ τοῦ ταῦτα τῷξιν ἐπίνειν.

*In palatio item extruxit Ecclesiam & ta-
bernaculum Ecclesiae figuram exprimens, cùm
contra hostes prælio contenderet, secum circum-
ferre consuevit, ad eum finem uti neque sibi in
solitudine vitam agenti, neque exercitui deesset
ædes sacra, in qua quidem deberent Deum lau-
dibus efferre, precibus solicitare, & sacra
mysteria percipere. Nam Sacerdotes & Di-
aconi, qui secundum Ecclesiae institutum ista
munera obirent, tabernaculum assidue securi-
sunt.*

X X I I. Quæ quidem in memoriam
revocare libuit, ut & Aeriani congregan-
dorum conventiculorum æstro, faciendæ-
que rei suæ cupidine perciti, Ecclesiæ
autem Britannicæ insultantes; quām dis-
similes habeant sibi antiquissimos veréque
Christianos, Majores suos, clarè pervide-
ant; Verè Christianos in Ecclesiæ patroci-
nio, libertatis Ecclesiasticæ vendicatione,
largitionum pietate, & publicarum solennium-

que

que precum cultu, qui fiebat per liturgiam Presbyterorum ac Diaconorum, utrorumque non Laicorum, neque Praeconum instar, habentium Declamationes (quas ipsum cultum esse fingunt, & superstitioso suo popello persuasum volunt;) sed devo-tâ mente in tabernaculo, Conceptis utique (non arbitrariis) precibus, Deo supplicantium, Laudes ejus canentium, & Sacra-menta Corporis sanguinisque mystici exhibentium, ob quem cultum ritè peragen-dum Sacerdotes atque Diaconi in exercitu tabernaculum sequebantur.

XXIII. Verùm ut ad id redeamus unde digressi sumus. Siquis Ecclesiam, (Christianos Primævos Voluntatis Divinæ executores, domi forisque propterea, ut Cæsar Britanicus de se testatur felices; imitatus) benedictione terrestri adauxerit, Verbi divini vindex, qui secùs fecerit, ejusdem hostis meritò est habendus: siquidem ipso Jure divino bona sua possidet Ecclesiæ, ceu divinitùs promissa, atque immobili definitione sancta, quam aliud etiam scripturæ oraculum pronunciat.

Vos Sacerdotes Jehovæ vocabimi-ni, Ministri Dei nostri dicemini, Opibus gentium

gentium fruemini, & gloriâ earum summâ
efferetis vos, *Ef. 61. v. 6.*

X X I V. Ceterum non sine admiratio-
ne cognoscitur, quòd Aeriani Clero qui-
dem invidentes, hoc interim curâ sollicitâ
satagunt, ut per auditores suos Ovili pub-
lico abactos ditentur, imo ut Benedictionis
Ecclesiasticæ fontes ab Ecclesiâ ad ipsos di-
vertantur, quòd felicitate quam in speciem
impugnant, quam largissimè potiantur. Un-
de quæcumque de Ecclesiâ Christianâ Ca-
tholicâ in scripturis extant, suis Auditoriis
bellissimè applicant, & socii transmarini
idem prorsus cum iis sentiunt. Magnilo-
qui in asserendo regali nutricatu, & ad-
vocatia Principum.

Eam in rem verba facit *Ravanellus* *

' Reges , inquit , dicuntur Nutritii Ec-
' clesiæ & Reginæ vocantur Nutrices
' ejus , *Ef. 49. 23. & 60. 14.* Imperator
' apud Bernhardum in Epistolis appellatur
' Advocatus Ecclesiæ & Epist. 127. habetur,
' Deum præfecisse Reges Sanctæ suæ Eccle-
' siæ MINISTROS (qui bono ejus procu-
' rando studiosè serviant) NON DOMI-
' NOS. Et apud Chrysost. Serm. post re-

* *Riblioth. parte secunda Voce Reges. num. 6. difl. 2. p. 828.*
ditum

‘ ditum ab exilio, commendantur Eudoxia
‘ Imperatrix, virque ejus eo nomine, quod
‘ de bello & de civitate, ut de Ecclesiâ,
‘ non ita essent solliciti --- citat Josephum
‘ antiq. lib. 6. cap. 9. referentem, quæ sa-
‘ muel dixerit Davidi in Regem uncto; &
‘ quæ Athanasius Joviano Imperatori apud
‘ Theodoreum Hist. Ecclesi lib. 4. c. 3. & quæ
‘ Leo ad Martianum, apud Augustinum Epist.
‘ 20. 21. ubi docet, cum omnia recte in
‘ Ecclesia constituta sunt Cûrâ Piorum Prin-
‘ cipum; regnum eorum in meliori statu
‘ esse, & expulsis hæreticis contra hostes con-
‘ firmari.

XXV. Sufficiant verò ista impræsens de Bonis Ecclesiæ Britanicæ, atq; ejusdem Liturgiâ. Post quarum considerationem, filubet, excutiamus cogitatus vestros, & conatus reliquos, ò separati! Quæsiverim, quid culpetis in Ecclesiâ Britanicâ nisi quod antiquum est, & protestantibus commune? Episcopos habet, sub quibus Presbyteri potentes verbo, non è populo protracti, & simul in populo permanentes, ut constituant Dominatum popularem, novum nullisque retrò seculis auditum, supra Dominationes atque Potestates legitimas

mas, ipsumque] populum reliquum; dum
suos Assessores, adversus quosvis verbo
immorigeros, superiores Inferioresve, gladio
verbi, in romphæam per seditiones plebeias
utrinque acutam, abituro; versutissimè
armant.

X X V I. Quare saluberrimum Eccle-
siæ regimen, per Episcopos atque Prebyte-
ros perpetuum ab omni ævo, hodieque
in Universo terrarum orbe, quocunque
Te veritas, sanctum atque stabile perma-
nens. Cujus regiminis uniformitas hæreses
atque Schismata, vel arcet vel tollit, at-
que ut Ecclesiæ Apostolicæ in Europâ, Afri-
ca, Aficâque atque ipsâ Americâ, sub Turca-
rum Gentiliumque jugo hodieque persi-
stant, efficit. Evidenti annuentis Dei
Christique ejus Documento. Utique vidit
servator noster Inimici sui per Schismata
potentis, futuros insultus, quare sicut A-
postolos, ita per hos ipsorum sequaces, E-
piscopos constituit. Neque tantus unquam
Satanæ furor, aut inferna vis erit, quæ
adversus unicam Ecclesiæ regendæ nor-
mam hierarchicam sit prævalitura.

X X V I I. Tandem Christianæ Eccle-
siæ Universæ membra sunt: adeoque
Christiani

Christiani demum veri solique, qui Unitate animorum constanti, Ecclesiæ sunt juncti, ab Apostolis, eorumque successoribus administratae, & per eosdem ad nos usque conservatae. Quam Episcopi rexerunt, abusibus depurgarunt, ipsa Christianæ Religionis substantia sollicitè retentæ, qui ipsi verbo vitae hodie dum Oves Christi pacant: Audiendi illi & docentes & mandantes, siquidem Christi mandatis obtemperare, adeoque veri Christiani esse velimus, Corporis unius membra sub uno capite; cuius ore promanans Oraculum, Corda nostra replete. **QUI VOS AUDIT,** ME AUDIT. **QUI VOS SPERNIT,** ME SPERNIT.

X X V I I I. Tandem Britanni unanimis ut sint, atque Ecclesiæ suæ nationalis, & publicæ & communis Unitatem, cum Ecclesiâ Universa in toto terrarum orbe collectâ, magni ut faciant, demisè que rogant Pii omnes; Unitatem mystici Corporis cum sacro sancto Capite Christo, perque Unitatem ejus cum Patre Deo Optimo Maximo, effictim oramus atque obtestamur. Eundem simul toto apprecati pectore, ut Ecclesiam Britannicam inter tot

tot motus intestinos conservatam hactenus,
ad mundi usque finem clementer conser-
vet. Me verò fidelesque omnes Dei Unius
Veneratores, domusque ejus Amatores pa-
cificos, voti hujus compotes faciet idem
TEROPTIMUS DEUS. Si quod Beatus
ait *Ignatius præstiterimus.*

*Oι ἀρχόντες, παθαρχίτων τῷ Καίσαρι, οἱ σερπώται.
τοῖς ὄρχεσιν οἱ διάκονοι, τοῖς φρεσούτησιν ἀρχερεῦσιν, οἱ
πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι, καὶ ὁ λοιπὸς κλῆρος, ἀμα πα-
πὸς τῷ λαῷ καὶ τοῖς σερπίταις, καὶ πᾶς ἀρχεσι, καὶ τῷ Καί-
σαρι, τῷ Ἐπισκόπῳ. ὁ Ἐπισκόπῳ τῷ Χεισῷ, ὃς ὁ Χεισός
τῷ Πατέρᾳ. Καὶ ἔτος ἦ Ἔνδην διὰ πάντων οὐλέται.*

Principes obedient Cæsari (Regi); Milites
(subditi) Principibus; (in re civili) Diaconi
Presbyteris, Sacrorum præfatis; Presbyteri,
Diaconi & reliquis Clerus, unâ cum omni
populo, & militibus & Principibus & Cæsa-
re, (in Sacris) Episcopo; Episcopus Christo;
sicut Christus Patri, & ita Unitas per o-
mnia servetur.

XXIX. Præterea, quoniam Universa
Ecclesia Britannica, ab Apostolis, virisq;
Apostolicis fundata, ab eorum successoris
erecta atque ædificata, dein à Con-
stantino Regibusque in summo debiti splen-
doris, honorisque gradu collocata; cum
Ecclesia Universa in dogmatum puritate,
rituum

rituum decoro, atque ordine sacro Unitatem servat; in hoc studium intendite vestrum Britanni! quod supplex rogo, ne Conformatitatis ejus cum Ecclesiâ Universâ Decus, difformitatis vestræ maculâ deturpetur. Neque ab illius, adeoque simul Universalis Ecclesiæ (in omnibus Mundi partibus antiquitùs constitutæ, divinitùs conservatæ) Unitate sanctâ diffugisse vos ad Schisma, & in eo, quod sine impietate fieri nequit, continuasse deprehendamini.

X X X. Verùm in Fide communī æquè atque disciplina seu gubernamine, firmos vos Constantesque præbete, ne ab exotico & tempestuoso novitatum vento, vos traversos abstrahi, atque inter Schismatum fluctus jactari ulterius patiamini.

Sed fatis firmi in charitate nostrâ, ut Eph.4.15.
quicquid est nobis, crescat in Christum qui
est caput. Et ab eo totum Corpus componitur
& colligatur per omnes commissuras, secun-
dum donum quod datum est in mensurâ uni-
cuique membro, ad incrementum ipsius Corpo-
ris, ut per charitatem perficiatur Corpus e-
jus. Quod UNUM EST SICUT ET CA-
PUT UNUM, CHRISTUS Benedictus. Qui
si nobis PRINCIPIVM est atque origo Gra-
tiæ

tiz Gloriæque , utique est in Corpore, in quo solo Spiritum diffundit , non seorsim facta separatione à MEDIO, quod est Ecclesia , in quā solā tandem optatissimum illum Vocationis FINEM atque spem, ad quam vocati sumus, assequemur.

XXXI. Sic unum habentes DOMINI NUM (a) eadem FIDE conglutinati , dogmatis moribusque juncti , Baptismate tincti , ceu Fratres Christi , in communi domicilio dissidiorum omnī Expulsatores , ceu Filii Dei in primogenito illo, Virtute Divini Spiritū adoptati , SIMUS UNUM . Ut servatoris nostri ad patrem , nobis efficaces sint preces (b) Non tantum pro Apostolis rogo , sed & pro iis qui per sermonem eorum credituri sunt in me , ut omnes unum sint , sicut tu Pater in Me & ego in Te , ut & ipsi in nobis unum sint . Pater quos dedisti mihi velim , ut ubi sum ego , & illi sint mecum , ut conspiciant gloriam illam meam , quam dedisti mihi .

FAXIT DEUS PACIS , UT SIC CHRISTO IN MILITANTE ECCLESIA UNITI , UNO EODEMQUE EJUS SPIRITU ANIMATI , IN TRIUMPHATRICEM TANDEM TRANSLATI , ÆTERNA PACE PERFRUAMUR.

(a) Eph. 4.
4, 5, 6.

(b) Joh. 17.
21.

Annotatio ad Meditationis Octava Aphorismum 29. Defensa est dudum in Auditorio Academicus aduersus Novatores antiqua & salutaria Ecclesie sententia, in Dissertatione cui Titulus. Idea Polyhistoria Praefide. Joh. Seobaldo Fabricio, S. Th. D. Historiarum, Logices, & Lingue Graecae in Academia Heidelbergensi Professore Pub. Facultatis Phil. Decano, disquisitioni publica exposita per I. Horn Cassella-Hassum. Anno 1660. die 10. Febr.

Positione XXXII. §. 6. bis Verbis.

Sunt quædam Ecclesiæ gubernandæ formæ infomes, ut Anabaptistica, & quæ ab omnibus Ecclesiis Evangelicis rejecta Romana illa Monarchica. Recepta verò ab iis Hieratica, quæ sub Principum Jurisdictione, Doctores, Palloresque Ecclesiis præsent. Principis verò Jurisdictionem supremam in Principatu omnes agnoscere tenentur.

Ut non sine gravi causâ ante X I V. annos dissertationis nunc quidem hujus, & tūm Consistoriorum in Nobilissimâ Germaniæ Urbe, per quinquennium Præses; Collegæ suo (Johanni van Dalen) in Aulâ Illustrissimâ (serenissimæ Dominae *Mariae Eleonora* Principis Simmerensis) nunc Concionatori responderit. Observari ex omnibus Ecclesiæ gubernandæ formis, illam tutissimam, quæ Civili gubernationi non adveretur sed suo respondeat modo. Hinc Angli, Dani, Sueci sub Regibus Evangelicis, Præsules

sules Ecclesiasticos vel agnoverunt (*) vel agnoscent. Orientales omnes sub Regibus ac Cæsaribus olim, Orthodoxis, in rebus sacris suis parebant Patriarchis, &c.

(*) Disjunctivâ illâ subinuenieram, necdum sublatâ râm temporis, Interregni calamitate, durantem Ecclesia Anglicana Eclipse, è quâ paulò post emerit, pristino splendori divinitatis redditu. Reverso nimicu M S E R E N I S S I M O M A G N A E B R I T A N N I E R E G E cuius aded redditum Bono curvis exoptatissimum, ita Panegyrico, Mense Junio ejusdem anni celebrabam. Rego gratulatus de reverso A U G U S T I S S I M O suo R E G E (cujus vitam & cœptora jugiter fortunassit & secundid D E A S O P T. M A X !) atque Ecclesie de recuperato Jure suo Divino. Votis tum solennibus, ut in Aula Electorali, itoque Territorio Palatino, ita & universitate S E R E N I S S I M I D O M I N I E L E C T O R I S mandato & auspicio, inter pia & festiva Hilaria, Sanctè nuncupatis.

FINIS.

AUTHORIS VITA

Ex Iconologiâ publicâ Professorum Academiæ
Heidelbergensis descripta.

J. SEOBALDUS FABRICIUS

Patre JOHANNE, Palatino, V. D. M. et Pædagogiarchâ Scaphusiano, Spiræ Nemetum Anno clo loc xxii, xv. Jan.
progenitus.

Basileæ Rauracorum Philosophici gradus axiomate publico, ab
Incyto Facultatis Senatu Anno clo bexli, condecoratus, vario
Studiorum Generi Théologico cumpitatis se addixit.

Perlustratis Germanie Galliae Belgique nobilioribus Academias, ab Academicæ functionis præfixâ sibi metâ, Divino profus
nutu ad Ecclesiasticum, in celeberrimo Germanie Emporio,
deductus officium; lustrum amplius in eodem exegit.

Ullinc pervigilis curæ dignâ missione impetrata, Patriæ & Belli
vulneribus recens calenti se omnino destinasse visus est.

Sic priorem illam, diversæ functiones aliae in Ecclesiâ pariter
et Academiâ Heidelbergensi excepérunt,

Ad quam ipsam Anno clo loc lii, xx. Nov. evocatus, Logices
ac L. Graecas suscepta Professione ordinariâ, renascenti Universitatî
operam suam penitus sacratam voluit. Biennio post
Historiarum insuper constitutus Professor. Inde

Dectoratus Theologici Gradum in restitutâ Academiâ primus;
præstis iis quæ Veneranda Facultatis leges exigunt, Anno
clo loc lvii, indeptus. Sancti Academicorum Ordinis
religiosus Cultor.

Eodem labente Anno SERENISSIMI ELECTORIS tunc
S. R. I. Vicarii Gratiâ, Palatii Cæsarei Comitiâ insignitus.

Tertiûm Facultatis Philosophicæ Decanus, et Anno
clo bclix UNIVERSITATIS PRO-RECTOR.

Nunc Dignitati Professionis publicæ accedens Ordinarium
Ecclesiastæ Heidelbergensis ad D. Petri munus tuerur. Ex
quo tempore Academicis Ecclesiasticos jungit labores.